

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja co-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništva je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050 — nočna 2996, 2994 in 2050

SCLOVENE

Ček. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate;
Sarajevo št. 7563.
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Maliki se rušijo

Znan je izrek Schopenhauerja, da je največja sila na svetu beseda, in sicer je njen vpliv tem večji, čim manj pomeni, oziroma, čim bolj je nejasna in čim manj jo množica razume. Take meglene pa bobneče besede, tudi fraze imenovane, imajo na sebi nekaj skrivnostnega, radi česar prav posebno vžigajo preprostega, pa tudi takozvanega inteligentnega človeka. Za take fraze gredo tisoči in milijoni tudi v smrt, če treba. Taka fraza pomeni enim polnost resnice, višek sreče in uresničenje paradiža; zanjo stradajo in se žrtvujejo — drugim pa je ista fraza vrhunec vsega zla, hudobije in nesreče, proti njej dvigajo barikade in umirajo na njih, da ne bi zmagala. In čim temnejši je njen smisel, čim nejasnejša ideja, ki jo izraža, čim manj določena vsebina in oblika stvari, ki naj jo fraza pomeni — tem bolj se množica navdušuje zanjo ali pa jo preklinja in divje sovraži.

Socializem, kolektivizem, komunizem, kako je nekaj ta označba modroslovnega, političnega in gospodarskega nauka nemškega učenjaka, ki ga se danes kakor Kanta nihče ne razume, razvnela milijone in jih deloma še! Toda danes je to geslo že izgubilo svoj blesk; kdor se še oklepa na zapadni marksizma, dela to iz nekega čustva dolžnosti in zvestobe; tisti mistični čar in magična moč, ki jo je imela marksistična fraza še pred vojno, pa je danes ugasnila v britkem razočaranju. Ljudje so razbili svojega malika in strastno hrepene po drugem, ki bi jih ne spominjal prvega, kakor to delajo tudi afriški bušmeni s svojimi ubogimi »bogovic«. Španski kmet in delavec sta do grla sita sindikalistov, ki si z bombami svetijo v zadnjih trenutkih, na Angleškem je laborizem postal že čisto smešen, francoski delovni človek je poln zagrenjenosti in razočaranja nad politiko socialistične stranke, ki se je upregla v jarem plutokracije, v germanski deželah pa je marksizem že preje in temeljiteje zatoni. To je usoda vsake take fraze, ki doživlja tem večji in nenadnejši polom, čim bolj si je prisvajala absolutno veljavnost in upravičenost.

Kar se tiče vzhoda, smo imeli te dni priliko govoriti z intelektualcem, ki je, poln navdušenja za sovjetske ideje in sistem, dolgo tam bival in se udeleževal. Kakor že mnogi pred njim, se je tudi ta mož vrnil globoko razočaran. Ne bomo govorili o gospodarskem delu sedanjega ruskega režima niti o socialnem položaju naroda, pač pa je zanimivo, kar smo izvedeli iz ust človeka, ki je bil odšel v sovjetski »raj« odprtega srca, da pomaga pri njegovem uresničevanju, o politični in kulturni strani sovjetskega režima. Izjavil je, da noben v dvatisočletni evropski krščanski kulturi vzrastli in vzgojeni človek ne more dolgo prenašati sovjetskega absolutizma, centralizma in uniformizma. Tako ozračje more prenesti le, kdor je bil, kakor Rusi, vjen sedemsto let tatarskega buzdovanja in carske nagajke. Kar se kulture tiče, ki mora držati vsak političen in socialen sistem, pa je jako površna in čisto materialistična ter prosvetnjakarska, kakor je bila liberalna kultura Evrope, samo da ima v sedanji Rusiji proletarski predznak. Kolikor pa je srčne omike in etičnega idealizma, je ostanek krščanske kulture, kajti sovjeti v tem oziru niso prinesli niti trohice novega in nevede ter nehoti učijo praktično isto ko krščanski moralisti, pedagogi in sociologi, kadar gre za moralna vprašanja. Razlika je le, da vso to etično vzgojo pokvarja oziroma popljujejo z materialistično utemeljitvijo.

Kako ljudstvo to sprejema? smo vprašali. Tako, da so najboljše ljudje — tisti, ki res globoko mislijo in ki niso zadušili v sebi potrebe po duhovnem življenju — skrivoma ostali zvesti pravoslavju ali kakim drugim krščanskim izpovedi in svoje verske dolžnosti opravljajo v več ali manj popolni obliki med štirimi stenami svojega doma ali na polju med delom ali pa v božjem hramu, kjer je to še mogoče. Najbolj zanimivo pa je, da se krščansko versko čustvo ohranja in še krepi najbolj v mestih. In še to se opaža — kar se po pričevanju duhovitega pisatelja Chestertona opaža tudi na zapadu, v Angliji na primer — da ne začenjajo razmišljati in se nagibati h krščanski religiji pa jo tudi sprejemati toliko primitivni in impulzivni ljudje, ki imajo bujno domišljijo in se dajo voditi od močnih afektov, kolikor ljudje ostrega logičnega razmišljanja ter trezne znanstvene in tehnične izobrazbe. Čuli ste o veliki kampanji, ki jo so komunistični brezbožci zopet organizirali za pravoslavne velikonočne praznike. Ta novi in nenadni val komunističnega besa je le dokaz bojazni in skrbi sovjetskih komisarjev, ki so ob lanskem božiču strme opazovali, kako leninogradske, moskovske, harkovske in druge cerkve, kolikor jih je še ostalo, niso bile samo nabito polne pobožnega naroda, ampak so ljudje stali v gosti trumi daleč naokoli cerkve na trgu! Da — to je fenomen, o katerem naj bi premišljevali tisti, ki pripisujejo svojim frazam in teorijam večno življenje... Čisto prav je imel tisti globokoumi človek, ki je že pred leti dejal, da bo ruskega človeka, ki mu je priškrtil krščansko vero policijski carski absolutizem, pokristjanil šele boljševizem, ker bo Rus šele v tem blaznem in srce morečem materijalizmu spoznal, kakšna je resnična vrednost krščanskega evangelija in globina njegovega nazora.

So dobe, v katerih najboljše ljudje naskrat do dna spoznavajo praznoto in goljufivost fraz, katerim so tako dolgo sledili. Taka doba je danes, čeprav večina še vedno noro pleše okoli malikov, ki so drug drugemu nasprotni. Toda duhovne revolucije so vedno plod spoznanja in energije manjšine, oziroma malega števila mož, ki daleč segajo nad vodoravnino množice.

Črni dnevi za Cerkev v Nemčiji

Hitlerjevci groze katoličanom...

„Centrum hoče mučnikov“
„Dr. Faulhaber je dal znak“

Berlin, 7. aprila. b. Jutranji »Völkischer Beobachter« objavlja članek pod naslovom »Novi centrumski poskusi«, v katerem piše, da se že delj časa opaža pokret, ki ga podpirajo visoka mesta in gre za tem, da se cerkvene prižnice uporabljajo kot sredstvo, s katerim naj se vpliva na nacionalno in socialno politično življenje nemškega naroda. Cela vrsta duhovnikov in voditeljev iz centra imajo dovolj razloga, da se zahvalijo narodno-socialistični državi, ker je čez preteklost napravila debelo črto, ker bi bilo drugače popolnoma razumljivo, da bi nova vlada ustanovila posebno izredna sodišča, ki bi imela nalogo, da dokumentarno ugotovijo vlogo centrumskih voditeljev v zvezi s separatističnim pokretom v Porenju. Vodstvo centra je ostalo nedotaknjeno od nemške revolucije in celo najhujši nasprotniki narodnih socialistov, dr. Brüning, živi v Nemčiji popolnoma svobodno. Vse to je treba poudariti, da se pravilno oceni neojalnost, s katero se pod različnimi visokimi cerkvenimi položaji odreka narodnim socialistom pravica, da propagirajo svoje ideje in gledišča v svet. Monakovski kardinal Faulhaber je izdal geslo, kateremu je sledila cela vrsta škofov. List citira govor, ki sta ga imela na veliki petek berlinski škof dr. Barres in freiburški nadškof dr. Gröber. Istotako citira list lističe »Germania« in pravi, da je katoliški tisk popolnoma nepotreben. List piše dalje: »Razumevamo, da se zaradi starih in zastarelih pogledov ne more razviti prava smer

mnenja, toda potrebno je, da vodilne osebnosti, ki zastopajo javnost, sprejmejo narodno-socialistična načela. Drugač: bo narodno-socialistični pokret prisiljen, da mnogo tega, kar preje ni storil, sedaj nadoknadi. Prepričani smo, da gredo napadi centra za tem, da se napravijo mučniki.«

Berlin, 8. aprila. p. Z ozirom na napetost, ki vlada med katoliško cerkvijo in narodnimi socialisti, so prireditelji velikega vsenemškega katoliškega shoda, ki se vrši vsako leto, letos pa bi se imel vršiti v šleskih Glivicah (Gleiwitz), ta shod odpovedali.

Aretacija dveh duhovnikov v Nemčiji

Podlosti hitlerjevskih denuncijantov

München, 7. aprila. z. Aretiran je bil katoliški župnik Janez Schubert in obojen na 4 mesece trdnjavske ječe. Zanimivo je, zakaj je bil aretiran in obojen. Pred več kot 8 meseci se je mož peljal z vlakom in se v kupcu razgovarjal o prilikah in neprilikah življenja. Govorili so tudi o režimu in gospod se je kritično izrazil o njem, ga malo pohvalil, a še bolj ga je grajal. Z njim se je vozil neki trgovec, ki je sedel v kotu in poslušal, se predstavil, da je izvedel za ime, nato pa brž na prvo hitlerjevsko postajo, da ga denuncira. Schubert je šel v arest, tisti trgovec pa eno stopnjo više v obeh režima.

V Mainz je bil tudi obojen na 8 mesecev ječe neki drugi duhovnik, ker se je v šoli na dvorišču med poukom razgovarjal z učiteljem o nem-

uradniškem zakonu v zvezi z odpustom državnega namestnika Sprengerja in par učiteljev. Učitelj Mehrtens ga je zvesto poslušal, po odhodu pa je šel katehet v razred, učitelj pa v narodno-socialistični urad ter tam »storil svojo rodoljubno dolžnost«, zaradi katere je eden dobil 8 mesecev ječe, drugi pa povišanje stanovskega ugleda.

V katoliško cerkev vstopajo

Berlin, 7. aprila. b. Dopisnik »Unitar Pressa« poroča, da se je nad 600 evropskih pastirjev obrnilo pisмено na papeža v Rim in ga zaprosilo, da jih sprejme v katoliško cerkev. Ta akcija je prišla spontano od posameznih skupin.

V Romuniji ni krize

Bukarešta, 7. aprila. AA. Rador poroča: Pooblašeni smo najodločneje demantirati vesti, ki krožijo v inozemskem časopisu o predstoječi zadnji krizi v Romuniji. Vlada uživa zaupanje vseh ustavnih činiteljev in bo nadaljevala z izvajanjem svojega načrta. Tako n. pr. z izvedbo zakona o konverziji dolgov, ki je bil nedavno tega v parlamentu sprejet. Kar se tiče sodbe vojnega sodišča glede atentatorjev, ki pripadajo Železni gardi, je to stvar sodišča in zato ta stvar ne more vplivati na položaj romunske vlade.

Nemški izleti na Poljsko

Varšava, 7. aprila. AA. Jutri pride v Krakov poseben vlak s 1100 nemških izletnikov. Nemci si bodo razen krakovskih zgodovinskih znamenitosti ogledali tudi znamenite solne rudnike v Vjeleščki. To je prvi veliki izlet v vrsti velikih skupinskih izletov, ki jih mislijo prirediti na podlagi nove poljsko-nemške konvencije o turizmu.

V Avstriji...

Heimwehr hoče oblast

Nasilstvo Heimwehra proti policiji in bojnim organizacijam

Dunaj, 7. aprila. Tukaj je izbruhnil precej nevaren spor glede načina, kako naj bi se združile različne bojne organizacije v eno fronto. Heimwehr se očividno upira, da bi se stopil v neko splošno enotno borbeno organizacijo (domovinska fronta), ne da bi si pri tem zjamčil vrhovno kontrolo nad to novo organizacijo. Ravno tako pa se tudi tako imenovane Ostmärkische Sturmsharen, ki jih vodi katoliški minister Schuschnigg, branijo, da bi prenehale obstojati v društvu, ki bi mu načeloval Heimwehr. Položaj postaja še bolj zamotan tudi radi tega, ker med heimwehrovskima voditeljema Starhembergom in podkancelerjem Feyem obstajajo načelna nesoglasja, ki povzročajo neprestane intrige. Značilen za položaj je incident, ki se je predvčerajšnjim zgodil tukaj na Dunaju. Imeli bi razorožiti nekatere oddelke socialističnega Schutzbunda. Pri tem pa je prišlo med Heimwehrom in civilu in med Sturmsharami do resnih spopadov in

le posredovanju policije se ima Dunaj zahvaliti, da ni prišlo do streljanja in je ostalo le pri dolgotrajnih rokoborbah in pri obojestranskem zmerjanju.

Tudi policija ima velike težave, predvsem s heimwehrovci, ki se zelo oblastno obnašajo in so nekajkrat celo že poskusili policiste aretirati.

Neprenehoma govorijo o vladni krizi, ki je že itak delno izbruhnila, ker po begu sedmih ujetnikov iz linke ječe dosedanj notranji minister ne bo več mogel ostati na svojem mestu. Glede nove vlade pa krožijo najrazličnejše vesti. Tako nekateri pravijo, da bi se po proglasitvi nove ustave dosedanj zvezni predsednik Miklas umaknil v zasebno življenje in bi na njegovo mesto prišel ali dr. Dollfuss ali knez Starhemberg, medtem ko bi podkanceler Fey dobil že tolikaj zaželjeno mesto avstrijskega zveznega kancelerja. Ni mogoče povedati, koliko je resnice na teh govorih, razen to, da se v avstrijski vladi in v režimu vedno bolj uveljavlja Heimwehr na škodo krščanskih socialistov in Sturmsharen-a in je zelo verjetno, da bo novo domovinsko fronto, če in kadar bo ustanovljena, vodil in nadzoroval Heimwehr.

Dunajski župan Schmitz je imenoval tri podžupane, in sicer upokojenega majorja in namestnika voditelja dunajskega Heimatschutz-a Lahra, trgovskega svetnika Kressa in književnika dr. Winterja.

Trgovinska pogajanja z Nemčijo

Split, 7. aprila. b. Včeraj popoldne ob 6 so prispeli z ladjo iz Dubrovnika v Split člani nemško-jugoslovanske delegacije, ki se pogajajo za sklenitev trgovskega sporazuma in turistične konvencije med našo državo in Nemčijo. Gostje so se mudili v Splitu do 8 zvečer, naker so se z brzovlakom odpeljali v Belgrad. Bili so zelo rezervirani v svojih izjavah, navdušeno pa so govorili samo o lepoti naših krajev. Dejali so, da pogajanja uspešno napredujejo, da pa bo potrebno, da ostanemo še nekaj časa v Belgradu.

„Italija bo kmalu postavljena pred dvoje dejstev, ki bosta zamajali v temeljih vso njeno dosedanje zunanjo politiko“ (Oriente)

Rim, 7. aprila. b. Fašistična agencija Oriente objavlja nekatere senzacionalne informacije svojega berlinskega dopisnika o načrtih, ki jih Francija baje pripravlja skupaj z Malo zvezo. Te informacije prinašajo vsi tukajšnji listi. Rimski protokoli, ki imajo namen, da okrepijo ugled Italije v srednji Evropi in dosežejo čim tesnejše sodelovanje med Italijo, Avstrijo in Madjarsko, so naleteli, kakor se zatrjuje v gotovih krogih Male zveze, na odločen odpor. Neki diplomatski predstavnik Male zveze je izjavil, da je Mussolinijev govor, v katerem je orisal namere Italije, da nadaljuje revizionistično politiko in obenem podpira še v bodoče tudi revizionistične težnje Madjarske, povzročil v Mali zvezi veliko nezadovoljstvo, kar je dalo tudi povod za odločno protiakcijo. Italija bo kmalu postavljena pred dve gotovi dejstvi, ki bosta pretresli iz temeljev vso njeno zunanjo politiko. To bi se moralo zgoditi koncem meseca aprila, namreč takoj po obisku francoskega zunanjega ministra Barthoua v Pragi in Varšavi.

Dopisnik agencije Oriente zatrjuje, da gre tu za nevaren načrt, ki bo še bolj zamožal že itak komplicirani in mračni položaj v Evropi. Omenjeni fašistični časnik smatra, da bosta dva dogodka Italijo spravila v silno težak položaj:

1. Mala zveza bo ublažila svoj odpor proti avstrijsko-nemškemu Anschlusu, tako, da bi proti eventualnemu sporazumu o nemško-avstr. odnosih zavzela nevtralnost stališče.
2. Francija bo pripravila triumfalen vstop sovjetske Rusije v Zvezo narodov, da bo tako Zveza narodov, ki je bila dolga leta francosko-britanski instrument, postala instrument francosko-ruske politike.

Neposredno za tem bodo na pobudo Francije vse države, ki so pod francosko-ruskim vplivom, ustvarile politično skupnost in sklenile pakt o nenapadanju in o vzajemni obrambi. S tem bi se prizadejali Italiji dvojni udarec, ki bi obenem zadel tudi Veliko Britanijo. Agencija Oriente pristavlja, da ta načrt dokazuje nediscipliniranost francoske politike, ki se loteva vseh sredstev, samo da obdrži potlačene države, ki so bile v vojni premagane, na tleh in da

Sveto leto bo podaljšano do 28. IV. 1935

Vatikansko mesto, 7. aprila. TG. Sv. oče je podpisal novo pismo, ki začenja z besedami »Quod superiore anno«, s katerim daje vesoljnemu krščanstvu še enkrat priliko pridobiti si jubilejni odpustek svetega leta. »Ker je še veliko število katoličanov«, tako pravi papežovo pismo, »ki niso bili deležni jubilejnega odpusta, hočem dati priliko vsem, da vsak v svoji lastni deželi dobi ta odpustek in sicer v dobi med 8. aprilom 1934 in 28. aprilom 1935.« Sveti oče posebno poziva vernike k neprestani molitvi, ki naj bo tolažba in protuteha za žalitve Boga po pokretnih brezbožnikov in ateistov. Papežovo pismo daje tudi vsa podrobna navodila, kako je mogoče jubilejni odpustek dobiti. Navodila bodo po posameznih škofijah v pravem času razglašena.

Dunajska vremenska napoved: Na jugu glavnega grebena Alp oblačno in padavine.

Zagrebska vremenska napoved: Po večini oblačno, nagibalo se bo k zjasnitvi, možno še lokalno deževje, zmerno toplo.

Vera v Rusiji

Moskva, 7. aprila. TG. Prvič po 10 letih se je brala na veliko noč v Moskvi zopet sv. maša za katoličane. Bral jo je ameriški benediktinec Leopold Braun in sicer v nekdanji francoski cerkvi sv. Ludvika. Sveti maši je prisostvovalo veliko število tukajšnjih katoličanov. Ravnotako so se vršili tudi vsi cerkveni obredi velikega tedna.

Iz Grohova je ravnokar prispela vest, da je v tamošnji politični ječi zaradi velikih telesnih naporov in stradanja umrl katoliški duhovnik Pavel Chomicz, ki ga je svoje dni ruska čeka zaradi njegovega zelo uspešnega delovanja med mladino izgnala na Solovetske otoke, od koder pa je bil julija l. 1932 prepeljan v grohovo ječo. Smrt je povzročil živčen napad, ki ga je dobil zaradi neprestanega mučenja. Nekaj mesecev pred smrtjo so ga sovjetske oblasti poslale še v norišnico v Leningradu, od koder pa je bil zadnje tedne vrnjen v Grohovo, da umre v največji bedi kot najnovejši mučenik za katoliško vero v Rusiji.

+ Dr. Janko Brejc

Prvo uro, ko je bila krsta nepozabnega pokojnika položena na mrtvaški oder v lastnem stanovanju, sem smel pokropiti njegove telesne ostanke in izraziti cenjeni obitelji, posebno njegovi soprogi, sožalje; našel sem tam več odličnih korošcev. Gospa Mara Brejc, vedno mirna, bogovdana, plemenita in z onim veličastnim dostojanstvom, ki izvira iz njene najgloblje vdanosti v sklepe božje Previdnosti, je dejala: Bog hoče, da vse to prenese. Potem mi je predložila priprosti list, na katerem je blagi pokojnik z markantno pisavo napisal svoj lastni Part: Dr. J. B.: bivši prvi predsednik deželne vlade za Slovenijo itd.

Tak je vedno bil, trden, kremenit značaj, dosleden in odločen v vseh dejanjih in napačih, pošten do zadnjega vlakca vse svoje biti, pravi mož od nog do glave, neizprosno zagovornik pravic slovenskega naroda, vedno brez strahu in oklevanja. Velika junaška doba njegovega življenja je bila njegova koroška perioda; njegovo petnajstletno bivanje na Koroškem je bilo nepretrgana veriga bojev proti gnilemu svobodništvu in raznarodovalni politiki tedanje vsemočne vsemenske klake, ki je hotela izkoreniniti slovenstvo do Trsta.

Z neverjetno pogumom se je postavil dr. Brejc nasproti temu silnemu navalu narodnega in verskega sovražnika. Sodniki v Celovcu so priznali, da je dr. Brejc med najboljšimi odvetniki, če ne najboljši odvetnik sploh v Celovcu. V nekaj letih si je ustvaril največje klientele. Nemške stranke so izročale svoje zadeve, če so bile brezupne in zavožene, dr. Brejcu. Sodniki, porotniki, tožilci, obtoženci so nehoti podlegali sugestivnosti, ki je izhajala iz njega. Z nenavadno ostrino duha je tolmačil zakone v prid zatiranih, teptanih, tlačanih, v danem trenutku pa je kot mojstrski psiholog zapustil areno suhih zakonov in znal dati v kratkih potezah svojim izvajanjem vsečloveško ozadje, posegel v gospodarske in politične prilike časa in udaril na strune krščanskega občestva, ki nas vse, čeprav ločene po raznih nazorih, družijo v kulturno evropsko celoto. Bili so to večkrat divni prizori pred celovskim sodiščem. Med vojno se svetlo najstirje denuncijanstvo, ki je vrglo mnogo odličnih, poštenih mož, posebno tudi duhovnikov v ječe. Ves javni aparat, časopisje, vojaški avditorij in državni tožilci so bili z zlobno pretkanostjo zapletli svoje revne žrtve v mreže svojih neosnovanih obtožb, kakor pač muho v pajčevino. Tu je nastopil dr. Brejc in s svojo promacijo, rezko analizo vse te mreže raztrgal in razgalil in izrgal žrtve, kolikor je tu sploh bilo mogoče, iz oblasti teh rahljev.

In njegovi shodit šel je dr. Brejc v boj brez ozira na lastno varnost in kjerkoli se je on pojavil, so nasprotniki vedeli, da so podlegli. Bil je rojen govornik. Nasprotniki so prišli celo s koli

in revolverti na shode in so nahujskali svoje pri-ganjače, da s surovo silo razbijajo shode. Toda dr. Brejc to ni ustahovalo. Njegova nenavadna prisotnost duha, njegov osebni pogum, njegova ognjevit beseda je kakor strela iz neba udarila vmes! — Eno je gotovo: Slovenci in Nemci, vsi brez izjeme, so vedeli: da imamo v dr. Brejcu pravega, značajnega, celega moža, katerega ne oamajajo trenutni uspehi, katerega nobena oseba ne koristi, nobena oportunistična ponudba, nobena grožnja ne izneverijo krščanskim načelom pravičnosti. Vsi pa, ki smo prihajali k njemu za nasvete in za pomoč, smo dobili novega ognja in novega poguma za nadaljnje delo.

Mnogi so gledali v njem zgolj narodnega borca in so ga manj poznali kot odličnega kristjana. Toda prav njegova udanost Cerkvi in njegovo najgloblje katoliško prepričanje so bili oni temelji, na katerih se je gradila njegova izredna močnata osebnost. Večkrat — zdaj mi gotovo ne zameri, če to izpovem — me je prišel vprašati, ali sme takó ali takó zagovarjati pred sodiščem, ali sme takó ali takó odločevati v gospodarskih ali drugih zadevah; izjavil mi je, da ga vest ne prestopa budi, žene, da si ustvari jasnost in se predvsem boji, da bi ne storil komurkoli krivice. — »Kaj pravi katoliška morala?«, tako je večkrat izpraševal.

★

»Kdor ni nosil krža in ni trpel, je otrok.« pravi neki izkušeni voditelj duhovnega življenja. Bog je vtisnil velikemu pokojniku pečat krža v posebni meri. Bolezen, mučna, dolga bolezen je razjedala dolgo let njegove živce in izpodkopavala njegove sile. Vsi smo ga gledali, kako je z negotovimi koraki, opri na palico, hodil za svojim poklicem. Samo silna moč njegove energije ga je držala pokonci. Prav do zadnjega je hotel delati in se truditi za svojo ljubljeno družino. Poleg bolezni so ga mučile gospodarske skrbi, ki bi pač marsikoga strle. Toda on je vse to sprejemal kot nepredelno voljo Najvišjega. Le malo je govoril z ljudmi o svojih skrbih, pač pa veliko z Bogom. Kolikokrat ga je videala ona skrita kapelica francoskih sester, kamor je tiho vstopil na svoji poti do pisarne ter se tam poklonil skrivetemu Bogu! — Ko sem ga pred par tedni našel že močno oslabelega na bolniški postelji in ga prosil, da naj stalno daruje svoje trpljenje za ves narod, za domovino, ki z vsem srcem pridil, vzdihnil pa je: Kako rad bi se še vojskoval za krščanska načela, za vse, kar je dobro in resnično. — Toda pripravljen je bil sprejeti tudi smrt iz božjih rok. Mislim da ni slučaj, da je umrl prvi petek meseca aprila. Bog mu bodi plačnik za vse njegovo trudopolno delo, vsi pa ga bomo spremljali k zadnjemu počitku z zavestjo: takih mož nam je treba.

L. Ehrlich, prof.

Politika Italije

Proti Slovanom!

Začetkom leta 1883. je sklenila avstro-ogrška monarhija pod vodstvom Andrassyja, tedanjega zunanega ministra, trozvezo z Nemčijo in Italijo proti francoski politiki v Tunisu, potem ko je bil l. 1879. sklenil Bismark z Avstro-Ogrsko dvozvezo proti ruski politiki na Balkanu. Poznejši kancler v. Bülow pripoveduje v svojih »Spominih« (v prvem zvezku 1930), kako je ob neki priliki Bismark njemu l. 1884., ko se je selil v svoji diplomatski službi iz Pariza v Petrograd, pokazal evropski zemljevid z besedami: »Tu, med Karpati in Donavo se razprostira Ogrska. Za nas pomeni to istotoliko, kot bi se tu nahajali Nemci. Njihova usoda je zvezana z našo: živeli in umrli bodo z nami. Za nas je Ogrska najvažnejši činitelj med balkanskimi deželami, ki se začenjajo, kakor veste, pri vratih Dunaja.«

Italijanski publicist Zingarelli, velik sovražnik Jugoslavije, je pred sedmimi leti napisal na Dunaju knjigo »Der Gross-Balkan«, ki je polna mržnje proti naši državi. Takoj v začetku uvoda piše doslovno: »Čitatelj naj se ne čudi, če sem v sliki Balkana, ki jo hočem pred njim razviti, vpeljal Ogrsko in Nemško Avstrijo: Avstrijo, ki je bila gospodarica, je v sedanjih obliki postala prednja straža velike Balkanije. Avstrija, ki je prej skušala vsiliti južni in južnovzhodni Evropi svoj lastni vpliv in je tu kot enakovredna z drugimi velesilami tekmovala, je zdaj sama ona krajina, v kateri se trudijo stari in novi mogočnejši priti do nadvladja. In tako se dogaja, da se mala, ponižana, tlačena in stiskana republika ozira po nekom, ki bi ji mogel pridobiti mir in spoštovanje, in da ji je oko obviselo na močni Nemčiji.«

In potem nadaljuje: »Vsa Balkanija se nahaja v nekakšni astronomski konstelaciji pod vplivom treh večjih planetov: Italije, Francije in Male zveze. Morda pride prej ali slej na obzorje še četrta planet, panslavizem, toda ta čas je še daleč. Jugoslavlani so ga poskusili približati takoj po podpisu italijansko-albanskega dogovora, morebiti zato, ker obupujejo, da bi na zapadu Evrope našli one trdne prijatelje, ki jih potrebujejo. Ker je po propadu carja opazilo rusko javno mnenje, kakšnih žrtve jih je bila stala plemenita kretnja, da je bila Rusija pristopila na pomoč prebrisani Srbiji, si je težko misliti, da bi mogel panslavizem zopet vstati v svoji stari obliki. Nasprotno, moskovski vpliv se bo prišel javljati, da se uveljavlja neodvisno od nagibov nacionalistične tendence: vpliv, ki je v Turčiji in Aziji že na delu proti Angliji, vpliv, ki je Nemčiji pripomogel, da so se ji hitreje odprla vrata v palačo Zveze narodov in ki vleče k sebi tudi nekatere ogrske kroge pod vodstvom berlinskega poslanika barona Kánya.«

Strah pred slovanstvo nevarnostjo in »balkanizacijo« Evrope je fašističnemu pisarju pritiral na papir tudi to-le značilno izpoved: »Res je bila podonavska monarhija na vznemirljiv način imperialistična; toda bila je napaka, da so jo razdeljali, ne da bi se bili pobrigali za posledice, ki jih je moral povzročiti hipoma zginoli organizem, ki je opravljal v balkanskih deželah (kako dobro jih je poznala Avstro-Ogrska!) službo žandarstva in učitelja, inženjerja in zdravnika. Zmota je bila, da se je položaj zaobrnil in se je dala prosta pot elementom, ki so se potrebovali uzde: rezultat je delstvo, da imajo danes balkanske dežele mejno črto,

slavijo, ustvaril gorostasen sklop sil, v obsegu okrog 90 milijonov prebivalcev, razprostirajoč se s severa proti jugu, od vzhodnega morja tja do Adrije. Ta sklop bi Avstrijo in Ogrsko popolnoma zatrl, za nju bi pomenil toliko kot izbrisanje ter podjarmljenje od nekdanih njunih provinc, za Italijo pa ogrožajočo hegemonijo Slovanstva.« Spopadi s to orjaško silo bi bili neizogibni, ker bi slovanstva veličnina našla svojo oporno črto ob jadranski obali in bi od tu na vsak način oteževala Italiji življenjski boj. Pozabiti pa se pri vsem tem ne sme še na Rusijo, ki je danes res da negibna, toda možno je vedno, da se ta vzhodni velikan nekega dne otrese svoje sovjetske vlade in kot pred vojno zopet prevzame v svoje roke vodstvo panslavizma, kar bi moralo v vsakem oziru prisiliti Avstrijo in Ogrsko, posredno pa tudi Italijo, da bi se postavile v bojno vrsto.

Da se obe nevarni možnosti preprečita, treba je zagotoviti Avstriji in Ogrski »nepretrgano zunanjo politiko«. Toda »tu nastane eno vprašanje, katera generacija bi naj okrepila avstrijsko in ogrsko samostojnost in za vselej izključila bodisi spojitve z Nemčijo, bodisi podonavsko konfederacijo oziroma priključitev k slovanstvu, pod ruskim vodstvom stoječemu sklopu sil.«

Coppola in Zingarelli sta napisala svoje misli v razdobju sedmih let, toda strah pred slovanstvo politično silo je pri obeh isti in tudi zaključki isti. Priči sta nam o pravi bistveni miselnosti fašistične Italije, ki sovraži do dna vse, kar je slovanstvo še vse bolj, kot so nekdaj in gotovo še danes Nemci — z Ogrji vred.

Da bi bila slika tega sovraštva še jasnejša, in prava politična »konstelacija«, ki se v nji nahajamo zlasti mi Slovenci z vsemi južnimi Slovani vred, vsakomur pred očmi ob vsaki novi potezi Mussolinijeve Italije, naj slede tu še nekatere misli, ki jih je naglasil bivši ogrski desetletni min. predsednik grof Bethlen najprej v svojem predavanju pred odličnim berlinskim občinstvom eno leto pred Coppolo, 9. marca 1933, in pozneje ponovil tudi v Londonu v nekoliko omiljeni obliki.

Naglasil je, da sta po prevratu in po l. 1919 preostali za Ogrsko samo dve poti. Ena je vodila k sporazumu z Malo zvezo in v Kanoso pred njeno politiko, pred čemer pa jo je obvarovala italijanska diplomacija, ki je bila spoznala izreden pomen Ogrske za italijansko politiko po sklenitvi prijateljske zveze med Francijo in Jugoslavijo leta 1927. Od tega leta dalje mora Italija varovati svoje življenjske koristi v Podonavju iz trojnih razlogov.

Prvi je zanikalnega značaja: zgodovinska naloga Italije je in ostane, da prepreči združitev severnih Slovanov z južnimi. Če se to posreči, se sama posebi porodi na Balkanu slovanstva premoč, kar bi kompromitiralo pravedni položaj Italije na Adriji in vzhodni strani Sredozemlja.

Druga negativna korist Mussolinijeve politike je v tem, da mora ustvariti v Podonavju protitež Francije in Male zveze. Če ne bi bilo protiteži, bi imela Francija na drugi zapadni strani popolnoma proste roke, na vzhodni pa bi imela slovanstvo tedenco kakor ob časi zveze z Rusijo.

Tretji razlog za tako italijansko politiko pa je pozitivnega značaja: korist Italije narekuje, da okupi Madjarsko, podpre Avstrijo in goji prijateljske vezi z Romunijo, sploh podpre podonavske narode, ki so izvezti iz slovanstva usmerjenosti. Ta korist Italije pa se hkratu vjema tudi s koristmi Nemčije. Saj koncem koncev nikakor ni koristno za Nemece, da bi slovanstvo morje preplavilo vse druge narode od severa tja doli do Adrije. Tem manj, čim bi se to izvedlo v stopnjah s pomočjo Francije; v tem slučaju bi Nemčija našla zaprto pot na vzhod. Nemčija se mora torej brigati iz lastne koristi za razvoj Madjarske, ki že nad tisoč let straži ob Donavi in ji je že ob ustanovitvi uspelo ločiti severne od južnih Slovanov ter tudi ponovno preprečiti njihovo neposredno zvezo, in sicer po zaslugi nemških in ogrskih vojska. Danes je vnovič taka nevarnost, morda še večja kot kdaj prej. Ogrska za to izpolnjuje zgodovinsko ulogo, ko skuša braniti svojo neodvisnost in se hoče okrepiti z revizijo mirovnih pogojev, ki so povzročile to nevarnost. Teritorijske revizije so danes vedno težje, ker se s krvjo in mečem vzete dežele ne dajo vzeti samo z besedami in diplomatsko igro...

Dobro je pomniti te besede, jih primerjati z onimi Coppole in Zingarellija ter Bismarkovim kazalcem na zemljevid Evrope. Ob sklenitvi bivše »trozveze« v letu 1884!

Pogled na zemljevid današnje Evrope po 17. marcu ob navedenih besedah pove več kot vse fraze o miroljubni politiki Italije in ravno-vsej sil v Podonavju in Evropi sploh. Govori Titulica, Beneša in Leftiča po 17. marcu imajo ob gornjih navedbah svoj poseben glas in naglas.

P.

Drobne vesti

Berlin, 7. aprila tg. Nemški pilot Wolf Hirth je danes dosegel rekord v letanju z letalom brez motorja, ker je na svojem letalu preletel razdaljo med argentinsko prestolico in mestom Rosario, to se pravi, 165 milj (300 km).

Kalkuta, 7. apr. tg. Gandi je danes razposlal pismo, v katerem daje povelje, da naj njegovi pristajali takoj prenehajo s »civilno nepokorščino« napram Angležem, ter jim svetuje, da naj se v bodoče vzdržijo te in podobnih taktik v boju za neodvisnost Indije.

Pariz, 7. aprila tg. Iz Belgije poročajo, da bo v kratkem prišlo do zaroke med belgijskim princem Karlom in nizozemsko prestolonaslednico, princezino Julijano. V ta namen je odpotoval belgijski princ Henrik v Haag, da se poroča z zakori.

Praga, 8. aprila, p. Ekskurzija češkoslovaških inženjerjev in študentov tehnike, ki je obiskala vsa glavna ruska industrijska mesta, se vrača v Prago in je danes prispela že v Kijev.

Rim, 8. aprila, p. Italijanski kralj je podpisal danes dekret, s katerim je imenovan 14 novih senatorjev iz gospodarskih vrst in iz krogov javnih delavcev.

Moskva, 8. aprila, p. Danes sta zastopnika finske in sovjetske vlade podpisala protokol, s katerim se podaljšuje rusko-finska nenapadna pogodba za 11 let, do konca leta 1945. Obenem se podaljša tudi pogodba o mirni ureditvi sporov med obema državama.

Dr. Brejc na mrtvaškem odru

Sožalje predsednika vlade

Ljubljana, 7. aprila.

Krsto s truplom blagopokojnega dr. Janka Brejca je prepeljal danes popoldne pogrebni avto iz Zagreba v Ljubljano, kjer je bila položena na mrtvaški oder na stanovanju pokojnega v Bogošičevi ulici 2 na Mirju. Družina pokojnega je danes ves dan prejela sožalje izjave. Ko pa je bil urejen mrtvaški oder, so neprestano hodili številni prijatelji, znanci in javni delavci kropiti krsto in izrekat svojim sožalje.

Ministrski predsednik Nikola Uzunović je poslal užaloščeni družini naslednjo brzojavko: »Prosim, da izvolite sprejeti naše sožalje v Vaši žalosti za pokojnikom dr. Brejcem. Nikola Uzunović, predsednik ministrskega sveta.« Notranji minister Živojin Lazić je poslal naslednjo brzojavko: »Ob smrti Vašega spoštovanega soproga, zasluznega nacionalnega delavca dr. Janka Brejca Vas prosim, da z otroci sprejmete moje sožalje. Minister Lazić Podban dr. Pirkmajer

je poslal rodbini daljše sožalno pismo s toplimi izrazi sočutja. V pismu g. podban navaja velike nacionalne zasluge pokojnika.

Prišli so že prvi venci. Pred baldahinom nad krsto sto dva šopka živo rdečih nageljnov, kot dokaz velike ljubezni, ki jo je pokojnik v življenju užival. Trije lepi venci so ob vrodu k mrtvaškemu odru. Prvega je darovala svojemu soprogu ga. Gabrijela, drugega svojemu podpredsedniku Družba sv. Mohorja, tretjega pa svojemu tovarišu Slov. katol. akademsko starešinstvo. Lepe vence so darovali dalje univ. prof. dr. Senoa iz Zagreba, sorodnik pokojnega, dr. Regali, tašča Milena in vsakinja Slava, dr. Živko Lapajne, rodbina Vencajzova in drugi.

Svoje sožalje so družini pokojnega izrekli še predstavniki raznih oblasti, društev, številni nekdajni tovariši iz nekdanjega političnega gibanja, zastopniki univerze, za katero si je pokojnik pridobil dovolj zaslug, mnogi v Ljubljani bivajoči Korošci, prosvetni organizatorji, stanovski tovariši itd.

Norveško vas pogoltnilo mor'e

Oslo, 7. aprila, c. Pri mestecu Olsumu se je utrgala velika pečina in strmoglavila v morje. Pri padcu je pečina potegnila za seboj v morje majhno obrežno norveško vasico. Nad 15 oseb je utonilo.

Po najnovejših vesteh znaša skupno število smrtnih žrtev 40, od teh 12 žensk in 17 otrok. Da je katastrofa zahtevala toliko žrtev, je pripisovati predvsem dejstvu, da se je to izvršilo ob 3 ponoči. Prebivalci ribiške vasi so zaslišali močno detonacijo, ki jo je povzročilo skalovje, ki se je odtr-

galo od hriba ter padlo v fjord. Velike mase zemlje so povzročile, da je voda, umakniti se zemlji, izredno narasla in preplavila v trenutku vse obrežje, tako da se ni mogel skoro nihče rešiti. Tako velike katastrofe na Norveškem ne pomnijo že skoro 30 let, saj je bila zadnja taka katastrofa zabeležena v letu 1905. Vsa vas je opustošena in je vlada odposlala na lice mesta veliko pomožno ekspedicijo.

Čeljuškinovci

Moskva, 7. aprila c. Pilot Ušakov javlja iz Van Karena, da so se vremenske razmere zelo zboljšale. Če bo ostalo tako vreme še prihodnji teden, potem je upati, da bodo lahko z letali trije vse brodolomce. Na rtu Vollen čakajo tri velike letala samo na znak, da odlete na pomoč. Profesor Schmidt poroča, da je stanje brodolomcev povoljno in da je njihovo razpoloženje dobro.

Lisbona, 7. aprila tg. Ruski ledolomilec »Krasin«, ki hiti na pomoč »Čeljuškinovci« posadki, je danes plul mimo Azorskih otokov in ima pred seboj še 10.000 milj. preden bo dosegel Schmidtovo taborišče. Po sedanjih računih bo prispel na Van Karen, ako pojde vse po sreči, okrog 10. majnika, torej 14 dni pred določenim datumom.

Vojna na Kitajskem

Sanghaj, 7. aprila c. Nad mestom Kalgazom se je danes pojavilo šest velikih japonskih bombardnih letal. Kitajska eskadra jih je začela takoj preganjati. Japonci so pa začeli nanje streljati in so na mesto vrgli tudi več bomb in povzročili veliko škodo. Ta napad japonskih letal se smatra kot znak novega japonskega vojnega pohoda proti Kitajski.

DARMOL
čokolada za odvajanje
deluje blago in zanesljivo
Ne škoduje!

Letalska nesreča

Bratislava, 7. aprila, b. Včeraj se je v bližini Bratislave zrušilo vojaško letalo 5. letalskega polka in se je smrtno ponesrečil pilot Zaurek. Preiskovalna komisija je ugotovila, da ne gre za nesrečo, ampak da je Pilot Zaurek namenoma treščil z letalom ob tla in da je izvršil samomour.

Ruski nenapadalni pakti

Moskva, 7. aprila, c. Sovjetska vlada je predložila Turčiji, Perziji in Afganistanu, da se veljavnost nenapadnih paktov podaljša za nadaljnjih deset let, kakor je bilo to sklenjeno z balkanskimi državami.

Sah Aljehin-Bogoljubov

Baden Baden, 7. aprila, c. Snóči je bila odigrana tretja partija boja za svetovno prvenstvo med sedanjim bahovskim svetovnim mojstrom Aljehinom in Bogoljubovom. Ta igra je končala neodločeno po 27. potezi. Trenotno razločitev boja je 2:1 za Aljehina. Prihodnja igra bo v sredo v Willingenu.

Veličasten sprevod sv. očeta

Letošnja velika noč v Rimu - 300.000 ljudi pozdravlja papeža Pila XI.

Letošnja Velika noč v Rimu — praznik praznikov in v resnici najslavnejša manifestacija katolištva v sv. Cerkev. Trojna slovesnost se je ta dan vršila v večnem mestu: praznik Velike noči, ki se po vsem svetu in še posebej v Rimu obhaja z največjim sijajem, zaključek izrednega svetega leta ob 1900 letnici Odršenja in kanonizacija velikega apostola mladine — sv. Janeza Boske.

Ni čuda, da je ob tej priliki privrelo v srce katolištva nešteto vernih romarjev od vseh strani sveta. Samo tujcev se je pripeljalo čez 150.000, kakor je bilo mogoče ugotoviti s pomočjo raznih uradov; še brez primere več pa je bilo romarjev iz Italije, zlasti iz Lacija, o katerih sploh ni bila mogoča nobena kontrola. Ogromna bazilika svetega Petra je bila že tri ure pred papeževim prihodom nabito polna do zadnjega kotička; in da bi se sprejela vose 60.000 vernikov, je morala vendar velika večina ljudi ostati na obsejnim trgu sv. Petra, ker zanje v svetišču samem ni bilo več prostora.

Duhovščina s posebnimi legitimacijami za udeležbo pri svečanem papeževem sprevodu se je razvrstila na koro bazilike sv. Petra in v vatičanskih dvoranah; in celo poludružno uro je trajal ogromni sprevod, v katerem je 2000 duhovnikov in škofov spremljalo sv. očeta v prestolno baziliko.

Ta sprevod je bil v resnici nekaj veličastnega. Nepregledna vrsta duhovnikov s prižganimi svečami v rokah se vije ob prepevanju hvalnic po dolgih

vatičanskih hodnikih. Sprejaj grede zastopniki redov s križi in zastavami, za njimi ogromna ekipa salezijancev — do tisoč po številu — s člani vrhovnega kapitlja, vsi spremljajo zastavo novega svetnika, nato kanoniki in dignitorji rimske cerkve — njih število gre v stotine, blizu sto škofov in nadškofov in dvajset kardinalov.

Švicarji in častne vojske čete delajo ogromen špalir od Bronastih vrat do glavnega portala prestolne bazilike; kajti sem bo zavil veličastni sprevod in papež se bo dal prenesti v baziliko po sredi trga sv. Petra, kar se doslej sploh ni dogajalo.

Od pol 8 naprej traja sprevod; kar se začuje nekaj minut čez devet grogovito ploskanje in od ust do ust tisočglave množice, ki je domala napolnila ogromni trg sv. Petra, gredo glasovi: Papež prihaja! Papež prihaja! Res se prikaže v daljavi bela nosilnica z dragocenima pahljačama ob strani in vsa množica vzvalovi v silnem navdušenju; od vseh strani se elišati donebne vzkliče: Živel sv. oče! Živel papež!

Stal sem pred vhomom v ogromno baziliko v špalirju klera, ki je bil razvrščen ob vsej poti sv. očeta do svetlišča tja proti Bronastim vratom. Bela nosilnica se je bližala; že razločno vidim na nje jnalhko vzravnano postav z blestečo mitro na glavi in dvignjeno desnico; da, to je on, papež Pij XI.

Ozrl sem se okoli. Za vrsto švicarjev je stala skupina Nemcev in navdušeno vzklikala prihajajočemu sv. očetu. V njih očeh so blestele solze; duhovniki okoli mene so bili vsi ginjeni in tudi meni so se ovlažile oči.

Da, to je on, papež Pij XI. Več ko tri sto tisoč ljudi ga je prihitelo pozdravljat od vseh strani, več ko tri sto milijonov podložnikov obsega njegova oblast; to je poglavar najslavnejše veroizpovedi — Kristusovem prestolu sedi in Sv. Duh plava nad njim; v žaru dvatisočletne zgodovine tega vekovečnega organizma, ki je Cerkev in katere vidna glava je on — glejte, prihaja!

Sv. oče je že čisto blizu. Razločno vidim poteze njegovega obraza, ki razodevajo nedopovedljivo milino; v levici drži velikonočno svečo, desnico pa dviga v čudovito ginjenostjo in blagoslovilja, blagoslovilja... Množica hrumi, vzkliki naraščajo, on pa dviga svojo roko in blagoslovilja! Častitljivi starček, naš skupni oče, pozdravljen! Pozdravljen tudi v imenu nas Slovencev, do katerih gojiš najodkritočnejše simpatije.

Živel! Živel!

Sv. očeta so odnesli skozi veličastni portal prekrasne bazilike. Častna četa paletinske straže je zaključila njegov sprevod.

Pohitel sem v baziliko, da zavzamem določeno mesto in si zagotovim karmoč razgleden prostor.

15.000 ur dela s pranjem

Žalostno življenje slovenskih izseljencev v Franciji

S kakšnim veseljem in upanjem so odhajali naši ljudje v Francijo — drugo Ameriko. Malone vsak je bil prepričan, da si bo tam prislužil lepe denarce, s katerimi si bo ob vrnitvi v domovino kupil posestvo in si postavil lastno ognjišče. Toda človek obrača, Bog pa obrne.

Veselo in upanje se je izpremenilo v žalost in strah. Zdi se, da so naši prišli v Francijo ravno, ko je jemalo slovo zadnje izmed sedmih dobrih let. Ker so pa bili brez dvoma v zmožni in mislili, da so se dobra leta šele pričela, ni nihče mislil na varčevanje. Oni redki, ki so kaj prihranili, pa so bili prisiljeni vzeti s kupčka, ko je nastopila kriza. Le tako si moremo razlagati, da jih tri četrtine nima prihranjenega niti toliko, kolikor bi potrebovali za pot domov.

Največ je delavcev, ki služijo svoj kruh s trdim delom pod zemljo, bodisi v premogovnih, solnih ali pa železnih rudnikih. Manjši je odstotek takih, ki delajo v tovarnah, še manjši onih, ki so poskusili svojo srečo na kmetih. Najmanjši je pa še število onih srečnikov, ki imajo gostilne ali druge obrti in ki so v primeri s črnimi rudarji naravnost gospodje, dasi po svoji trgoški navadi neprestano tožijo, kako slabo »gre kšeft«.

Če všteto vse prave in prisiljene praznike (zadnji se vedno bolj množijo), vidimo, da naša maksimalni zaslužek našega delavca v Franciji 20 frankov na dan. Razni davki, stanarina, odtegljaji za pokojninski fond, bolniško blagajno itd. naredijo iz 20 frankov komaj 15 ali 450 na mesec. S tem more živeti samski delavec. Kaj pa oženjeni? Res je, da dobi nekaj družinskih dokad, t. j. po en frank za otroka približno, toda samo za dneve, ko dela. Za praznike ni doklad in vendar takrat otrok tudi prosi kruha, še boljšega bi rad za praznik. Tako vidimo, da družine niti potrebnega živeža ne morejo kupiti, kaj šele obleke. Može zato nimajo več ene delavne moči, ki bi bila potrebna. S 35 ali 40 leti so že pravi starci in za vsako težko delo nezmožni. Otroci so bledi in shujšani. Matere bolehaajo. Pa to še ni najhujše. Strašno je to, da se ljudje krčevito branijo otrok. Bela kuga je strahovito razširjena in gorje, če jo zanesejo izseljenci v domovino. Strašno je tudi to, da se je že marsikateri mož odločil pošiljati na lov za denarjem — svojo ženo. Može! Res je hudo, toda še hujše bo, če ne boste odločni in si ne boste znali ohraniti pravega zvestega družinskega življenja. Z Judeževimi groši si ni še nihče opomogel.

Kulturno življenje naših izseljencev je — po zunanje sodeč — še na precej visoki stopnji. Skoro vsaka večja slovenska kolonija ima svoja podporni, pevski, tamburaška, dramska in druga društva. Ta in oni je že večkrat poskusil združiti vsa ta društva v nekako centralo ali zvezo. Žal so imeli vsi ti poskusi le majhen uspeh. Vzrok temu je nesoglasje vodilnih oseb naših izseljencev. Glede vzrokov tega nasprotja so mnenja različna, vsi izseljenci pa upravičeno trdijo: »Kako naj se mi med seboj razumemo in složno živimo, če tega niti izobraženci ne morejo.«

Poglavje zase je naše izseljensko šolstvo v Franciji. Za vse izseljence je v Franciji samo en jugoslovanski učitelj, ki je odšel tja na povabilo jugoslovanskih društev. Omogočil mu je odhod g. ban dr. Marušič, ki mu je dal dva meseca plačanega dopusta in obljubil nadaljnjo pomoč. Po preteku dveh mesecev je z veliko težavo s posredovanjem kr. jugoslovanskega poslanstva v Parizu in Rafaelove družbe v Ljubljani dobil enoletni dopust, ki pa je bil brezplačen. Edini učitelj bi se moral vrniti iz Francije, ko bi mu ravnatelj nekega rudnika ne bil obljubil kot tolačju nekaj nagrade, s katero sedaj skromno preživlja sebe in svojo družino. Po preteku enega leta je izposloval še štiri mesece brezplačnega dopusta g. konzul iz Metza, ki ga je na merodajnih mestih ponovno pripo-

ročil in zahteval, naj dajo učitelju redno plačo. da bo mogel tem uspešneje delovati med izseljenci. Vsa ta in druga priporočila in vse učiteljeve prošnje so ostale brez uspeha. Po preteku štirimesečnega brezplačnega dopusta je omenjeni dobil samo odloč, naj čaka v Franciji nadaljnje rešitve, na kar čaka že več ko pol leta. Umevno je, da ima kot edini učitelj polne roke dela, a pri tem ga ovira še borba za kruh. Nič čudno ni, če je sklenil, da se po skoro triletnem bivanju med našimi izseljenci vrne v jeseni domov.

Prerokovati, kaj bo, je težko. Razveseljivo

Šekspirov Othelo - na naši vasi

Velikonočni ponedeljek je bilo. Ob najlepšem vremenu sem opoldne prišel iz Kranja v Predvor. Hotel sem se vzpeti do »Hudičevega boršta« na Zaploti. Pa me v Predvoru ustavi prijatelj: »Pusti danes Hudičev boršt; pojdi ob 3 popoldne v dvorano našega Prosv. društva, pa boš videl več ko Hudičev boršt: videl boš, da hudič v človeški podobi lahko v par urah naredi cel boršt intrig in nesreč. Igrali bodo Othello.«

»Kaj, Othello? Na vaškem odru? Saj ga še po mestih le redko igrajo. Pretežak je.«

»Za naše igravce pretežak? Lani so igrali »Hamleta«. Igrajo sicer bolj redko, a takrat resne, globoke igre. So pa same domače moči s samo ljudsko šolo.«

Ostal sem. Dvorana polna. Pred igro nič pojasnila, kje se igra godi ali za kaj gre. Mislim sem si: Ali bo občinstvo brez pomoči umelo to globoko dušeslovje, rojstvo, rast in izbruh ljubosumnja? — S strahom sem poslušal, kdaj se bo kdo zakrohotal, dokaz neumevanja tragike. In se je res zgodilo, ali samo v začetku, ko Brabantio, oče Desdemonin, in Roderigo, njen tihi častivec, označujeta Desdemono kot nedolžno, čisto, z zvijačami zamorčevimi omamljeno žensko. Ko pa je črni intrigant Jago vrzel v nič hudega slutečo dušo Othellovo prvo iskro ljubosumnja zoper zvesto, dobro Desdemono, tedaj je vse utihnilo; z rastočo grozo smo gledali, kako je iz hudobno vržene iskre počasi nastajal v duši Othellovi plamen in iz plamena požar, ki je končno uničil sredo dveh tako plemenitih src. Dokaz, kako dobro so ljudje umeli, je bilo to, da se je čulo kakor godnjaje in nejevolja, ko so vsi — Othello, Kasij, Des-

demon — imeli Jaga za poštenjaka in bi bil marsikdo iz občinstva rad zavpil: »Ne verjemite mu! Iz srca nam je govorila Emiliija, ko je svojega podlega moža Jaga pogumno razkrinkala.«

Po triurnem gledanju smo tiho odhajali, zamišljeni in žalostno dejstvo, koliko hudega lahko povzroči podlo podpihovanje in obrekovanje.

Ob slovesu sem se toplo zahvalil prijatelju:

»Hvaležen sem Ti, da si me ustavil in pridržal pri predstavi in to iz več razlogov. Najprej zaradi igre same. Lani ste uprizorili Hamleta. Kakor praviš, vam ta drama ne gre iz spomina. No, Othello je pa v neki zvezi s Hamletom. Tu govori Šekspir (III 2) tiste sloveče besede o nalogi drame, da »kake takorekoč naravi ogledalo, čednosti nje prave poteze« — take poteze ima Desdemona! — »grebu njegov resnični obraz« — ta obraz vidimo na obrekovavcu Jagu! Drugič zaradi igravcev: obéduoval sem jih, kako izborno znajo svoje vloge, niti enkrat ni bilo zastojaja, izgovarjava lepa, razumna, skupine izborne, po potrebi dostojanstvene; slednjic pa tudi radi režiserja (ki hoče biti v ozadju): koliko je moralo biti truda ob težavnem tekstu! In ta tehnika: toliko je sprememb v drami, pa je režiser vse preskočil s samo tremi odmori, vse drugo pa ob trenutni zatamniti odra. Res, hvala Ti. Imel sem estetično ugodje.«

Belo nedeljo popoldne dramo ponove. Priporočili bi, da si predstavo ogleda vsak, kdor hoče videti, kako vzorno igrajo Šekspirja na — vaškem odru.

Sem in tja po Zagrebu

Za nedeljo 15. aprila se nam obeta posebno lep užitek. Ljubljanska Glasbena Matica bo ta dan vrnila Zagrebčanom obisk, katerega so ji ti napravili pred nekaj tedni, ko se je bil v Ljubljani jubilejni koncert zagrebskega »Glasbenega zavoda«. Takrat se je Ljubljana dobro odrezala, to pot upamo, da bo tudi Zagreb primerno vrnil. Glasbena Matica bo privedla ta dan ob 6 popoldne cerkveni koncert v stolni cerkvi. Izvajala bo slovitó Galusovo mašo in še druge Galusove cerkvene umetniške. Programatično besedo bo pa povedal msgr. J. Barle, ravnatelj nadškofijske pisarne. Mogoča je katedrala, pa bo mogočen tudi zbor, ko bo 200 izbranih glasov zadonelo skozi svode te največje hiše božje v naši državi.

Na predvečer ob 20 bo v glasbenem zavodu »Lajovčev koncert«. Popolnemu umetniškemu užтку, ki ga da slovitó zbor Glasbene Matice, bosta dala prav posebno privlačnost solista Šimenc in Mezetova, ki je dobila svetovno priznanje in odlikovanje na Dunaju.

Kdo bo zagrebski pomožni škof s pravico nasledstva, to je menda najaktualnejše vprašanje. Te

dni so nekateri belgrajski listi prinesli mnenje, da namerava Vatikan določiti za to mesto sarajevskega nadšk. Šariča. Pa menijo nekateri, da bi on in krški škof dr. Srebrnič ne bila vsem zaželenja. Zagrebski listi pa so prinesli sedaj dr. Šaričovo pojasnilo k govoricam in časopisnim domisljam, da ima on v dokaz svojega iskrenega in poštenega domoljublja prav dosti važnih dejstev, ki izpričujejo njegovo iskrenost že od časa pred svetovno vojno in vse do danes. Sicer pa, prišavlja: njegovo osebnostno mnenje je, da na mesto zagrebskih škofijskih stolov spadajo zagrebski duhovniki in njegova osebna želja je, da na to mesto pride kdo iz vrst zagrebskega klera... Je pa tudi mnogo takih, ki mislijo, da bi bil dr. Šarič tudi v Zagrebu kaj na mestu.

Velika noč je minila v lepem. K temu je tudi burja prinesla svoj del. Kar pridno je pometala ceste, pa je grabila te zadnje dni tudi po ludeh. Vse do kože je prišla in se je ozračje prav občutno shladilo. V terek je za nekaj hipov prinesla celo snega. Kmetu je pa prinesla slabe cene. Po veliki noči je namreč cena posebno mesnihi občutno padla. Kar na 12 Din za svinjino. Tudi jajca so zgubila ceno pirhov. Neki zagrebski dnevnik je napisal, da so bile predvelikonočne cene umetne. Menda je res jako »umetno«, če so jajca po 50 par! Pa prav seljakinje so sposobne napraviti umetne cene! To pa je bilo; ker je bilo večeraj napisano, da je pet jajc za dinar — čeprav je to laž — pa je samo ta nerodna beseda res ceno vržla še bolj navzdol, da jih je bilo res drugi dan dobiti za to ceno. Iz seljaka se pa znajo norčevati, a siromak se nima s čim v bran postaviti.

Kdor boče Zagreb prav videti, mora iti malo ven iz mestnega aredišča, kjer je v deževnih časih taka packarija, da se iz blata ne moreš izkopati. Sedaj pa zvemo, da je odrejeno lepih denarjev za ureditev važnejših prometnih cest tudi na periferiji. No, takole osem milijonov, to je že lep denar, s katerim se da kaj napraviti. Tako se torej obeta Zagrebu prav lepa delovna doba.

Ali ste že kdaj pomislili, koliko ur svojega življenja se mora gospodinja ubijati s pranjem perila? Kako silno težavno je bilo to delo, ko je morala gospodinja perilo še mencati in otepati!

Dandanašnji ni več treba, da bi se s pranjem perila tratile moči in čas, zakaj dandanes imamo Radion. Schichtov Radion prihrani gospodinjini delo.

Tako lahko je zdaj to:

- zvečer se perilo namoči,
- drugo jutro se Schichtov Radion v mrzli vodi raztopi, v raztopini pa se potem kuha perilo vsaj 15 minut,
- nato se perilo izpere najpoprej v topli, potem v mrzli vodi, dokler ni voda čista... in perilo je opranol

Brez mencanja, brez otepanja prizanesljivo in hitro kakor sneg belo perilo s Schichtovim Radionom.

Ne muči se!

Vzemi SCHICHTOV RADION

Trboulje

Delo v rudnikih zastaja. Zadnji teden je delalo dve tretjini rudarjev samo en dan, ostala tretjina pa je imela dva delavnika. Rudarski delegaciji, ki je posredovala v Belgradu, se je zagotavljalo, da se bo pogodba s TPD za oddajo premoaga železnici obnovila. Tudi časopisi, ki hočejo imeti najbolj točne pogodbe, so o sklenitvi pogodbe že poročali, a naši rudniki nič ne vedo o tem. Železnica še vedno ne vzame niti enega vagona premoaga. Kar se je nakopalo premoaga te dni, je šlo vse na zalogo. Pri rudniku izjavljajo, da se bo delalo toliko, da bo na odtegljaje za razna zavarovanja, več pa ne, dokler se zadeva z državo ne uredi. Taka dejstva ljudi razburja in jih tirajo v obup. Je že zadnji čas, da se neha z zavlačevanjem podpisov pogodb o odjemu premoaga.

Našim materam na čast je namenjena prireditve danes popoldne v Društvenem domu. Na sporedu je godba, petje, govor, deklamacije in igra v 3 slikah: »Pešem o mamicu«. Speve za to igro je posebej za to priliko uglasil gozp. skladatelj M. Rožanc. Vse je najlepše pripravljeno za počastitev naših mamic.

KUR-CASINO · BADEN b. WIEN

Roulette Chemin de fer Baccara

Otvoritev 12. aprila

Ljubljanske vesti:

Vzhodni rob Ljubljane čaka...

Prebivalstvo ob vzhodnem robu Ljubljane ne strpno zasleduje poročila o razvoju mestnih cestnih in cestnoželezniških del. Poljanska cesta se bo zdaj zopet uravnala, a žal, zaenkrat samo do Ambrozevega trga: kdaj pridejo na vrsto Spodnje Poljane do mostu? Najboljše bi bilo istočasno z gradbo cestne železnice, da bi bilo opravljeno z enkratnim razkopavanjem in polovičnimi stroški. Vprašanje je samo, kdaj pride tudi ta rob našega mesta pod žaromet mestnega cestnoprometnega programa? Kodeljevo se kljub krizi mrzlično razvija, zdaj tudi proti Gruberjevemu prekopu, s čimer nastaja za Poljansko cesto na spodnjem koncu nov prometni pritok. Tako stopa v ospredje tudi vprašanje nove ceste ob Gruberjevem kanalu, ki bo po legi ena najlepših ljubljanskih cest, idealno izprehajališče. Seveda bo treba poskrbeti, da klavnični kanal ne bo osmrtačil ozračja in preveč vidno onesnaževal vode. Morda bi se dalo to še najceneje doseči z industrijskim izkoriščanjem klavničnih odpadkov? Gruberjev kanal je ob spodnjem teku že danes nujno in priljubljeno kopališče za vzhodni del mesta in okolice in je že iz zdravstvenih razlogov neobhodno potrebno, da se to vprašanje na zadovoljiv način reši.

Podgolovčani koprne po trenutku, ko zapojejo

Javna zahvala gosp. primariju splošne bolnišnice v Ljubljani dr. Robertu Blumauerju za izredno uspešno smrtno nevarno operacijo struma vodosa kakor tudi gg. asistentoma dr. Rakovecu in dr. Breclju za ljubezno pomoč ter č. ss. usmiljenkam za skrbno nego v moji bolezni.

Ludovik Klemenc,
Ljubljana, Fügnerjeva ulica.

Spored proslave kanonizacije sv. Janeza Boska

V sredo, 11. aprila, v četrtek in petek slovesna tridnevna v cerkvi Marije Pomočnice na Rakovniku. Vsak večer ob 8 pridiga, pete litanije in blagoslov.

V soboto, 14. aprila ob 12.35 na gl. kol. sprejem Nj. Em. kardinala dr. Avgusta Hlonda, primasa Poljske. Ob 6 zvečer sprejem kardinala na Rakovniku, ob pol 7 blagoslov. Ob 8 zvečer v veliki dvorani hotela Union slavnostna prireditve, ki se je udeležil kardinal dr. Avg. Hlond, nadškof dr. Jeglič in oblasti.

V nedeljo, 15. aprila na Rakovniku ob 6 sv. maša, za salezijsko sodelništvo. Ob 8 istotam sv. maša za moško mladino s skupnim sv. obhajilom med sv. mašo. Maševal bo Nj. Em. kardinal Hlond, slavnostni govor pa bo imel proš in gen. vikar Ign. Nadrah. Ob 10 pontifikalna sv. maša nadškofa dr. A. B. Jegliča ob slovesni asistenci kardinala Hlonda. Pevske točke bo izvajal zbor salezijskih gojencev s spremljavo orkestra. Popoldne ob pol 4 v cerkvi govor, ki ga bo imel g. kanonik dr. Mihael Opeka. Govor se bo po ojačevalnih oddajah tudi na dvorišču. Po govoru bo procesija z novim kipom sv. Janeza Boska. Procesija se bo pomikala s spodnjega dvorišča na Galjevo ter po Orlovi ulici, Dolenjski cesti ter Rakovniški ulici v cerkev, kjer bo darovanje, nato pa blagoslov z Najsvetejšim v cerkvi in na dvorišču.

Slavnostno prireditev v Unionu v soboto zvečer in pontifikalno sv. mašo v nedeljo ob 10 bo oddajala ljubljanska radijska oddajna postaja.

V soboto in v nedeljo zvečer bo svetišče Marije Pom. na Rakovniku bogato razsvetljeno. Marijine družbe se bodo udeležile procesije z zastavami. Dobrodošle so tudi narodne noše in kolesarji z okrašenimi kolesi.

Dr. Franc Derganc, kirurg, šef-primarij v p.

Dejanska ljubezen v številkah

Delovanje Vincencijeve konference presv. Srca Jezusovega v Ljubljani

Danes ima svoj drugi občni zbor Vincencijeva konferenca presv. Srca Jezusovega v Ljubljani. Obsežno je njegovo območje in velika je bila beda, kateri je odpomagal v preteklem letu. Njegov delovanje se je raztezalo na Kolodvorski okraj, Zeleno jamo, Jarše ter celo do Tomačevega in Šmartna ob Savi.

Beda in siromaštvo sta v preteklem letu neprestano naraščala. Rastla je pa tudi usmiljenost in razumevanje za bedo bližnjika pri odbornikih, podpornih članih in dobrotnikih konference. Konferenca je po svojih odbornikih, podpornih članih, ki dajejo mesečne prispevke, in po svojih dobrotnikih imela v preteklem poslovnem letu 64.395,50 Din denarnih dohodkov; denarnih izdatkov pa 63.692 dinarjev.

Se večjo podporo je konferenca delila v blagu, v obleki, v živilih, posebno v svoji ubožni in dijaški kuhinji. Obleke se je razdelilo 667 kosov. Dv. en vagon. Za Veliko noč in Božič je dobilo 472 obdarovancev darila v vrednosti 8.216 Din. Za prvo sv. obhajilo in za sv. birmo je bilo obdelanih 68 otrok, ki so prejeli obleke in obutve v vrednosti do 20.000 Din.

Ogromna je bila množina hrane, ki so jo prejemale v ubožni kuhinji revne družine, brezposelni dijaški akademiki in gimnazijci. Družinam in posameznim revežem se je razdelilo 27.405 porcij. Dijakim in dijakinjam, ki jih je bilo med šolskim meseci 70 do 75, so dobivali kosilo in večerjo. Skupno se je razdelilo v kuhinji 61.503 porcije. Skupna vrednost vseh izdanih podpor v denarju, hrani, kurjavi in obleki je znašala preko 250.000 dinarjev.

Kako je zmogla konferenca to ogromno delo? Če je sila in beda velika, je ljubezen še večja. Našla je sredstva za odpomag. Razen omenjenih denarnih prispevkov je prejela omenjena podpora posebno v živilih za kuhinjo. Gospodje ljubljanski mesarji in peki so s svojo radodarnostjo omogočili obstoj kuhinje za preteklo leto v omenjenem obsegu. Parkrat na teden je sestra usmiljenka obhajala mesarske stojnice in pekarnice ter nabrala darov za kuhinjo. Prodajalke na živilskem trgu so jo pa obložile z zeliavo in sočivjem. Tudi dežela

krampi in lopate ob zatvornici in dobe krajšo zvezo s središčem. Morda bi mestna uprava ob tej priliki velikodušno segla še za spoznanje globlje v žep in uredila tudi nujno potrebni hodnik za pešce, kakor je to že storila na koncu proti Štepanji vasi? Hvaležni bi ji bili zato ne samo prebivalci na Hradeckega cesti, marveč tudi mnogoštevilni sprehajalci in izletniki na Golovec in v vzhodno okolico. O Golovcu še posebno besedo! Ponovno čitamo opomine na tamkajšnje posestnike, da je to zdaj zaščiteno ozemlje in da nihče ne sme izsekavati dreva brez oblastnega dovoljenja. To je popolnoma v redu. Le da bi morala ta prepoved veljati za vse, torej tudi za gozdne tatove in opustoševalce. Tako pa posestniki nič ne pomagajo, če sam drva kupuje, le da bi ohranil svoj kosec gozda neokrnjen, ko pa pridejo tatinski ljudje in brezobzirno sekajo cela drevesa ali barbarsko obseka gozde, obljubijo kovanje itd. Dosele vse pritožbe in ovadbe niso nič zalegle in vsak mora sam gledati, kako obvaruje svoje lastnine. A ker si morajo ljudje služiti kruh drugod, ne morejo vedno stati na straži ter so nasproti škodljivcem in tatovom brez moči. Naj bi vendar javna oblast sama nekoliko bolj poskrbela za varstvo golovskih nasadov, in če bodo vsi opomini na posestnike brez učinka.

je veliko pomagala. Razne župnije so darovale živila. Celotno daljnjega Ptujkega polja je prišla vagona pošiljka krompirja. Nekaj denarnih podpor je prišlo tudi od javnih korporacij. Tako je kraljeva banska uprava prispevala 8.000 Din; Mestna občina ljubljanska 4000 Din in ministrstvo za socialno politiko 1000 Din.

Konferenca namerava odpreti v Zeleni jami dnevno zavetišče za otroke tovarniških delavcev. V ta namen ima kupljeno že parcelo, ki pa je žal komaj do ene tretjine plačana. Za podpore za udeležitev svojega načrta se konferenca najpričneje priporoča svojim dobrotnikom. Vsem dobrotnikom se najlepše zahvaljuje in prosi tudi nankonjenosti v tekočem letu, da bo zamogla še v bodoče lajšati bedo in deliti ljubezen sv. Vincencija.

Gospodje!

Moderni vzorci blaga za spomladanske obleke so do speli. — Najugodnejši nakup oblek po meri je in ostane pri

DRAGO SCHWAB, LJUBLJANA

○ Korošci! Danes popoldne ob pol 17 se adležimo vsi pogreba bivšega voditelja Koroških Slovencev našega častnega člana in dolgoletnega odbornika Dr. Janka Brejca. — Klub koroških Slovencev.

○ Odbor Slov. kat. akad. starešinstva vabi svoje člane, da se po možnosti udeležijo pogreba našega člana dr. J. Brejca. Pogreb bo danes dne 8. aprila ob 17 popoldne izpred hiše žaloeti Bogiščevega 4 na Mirju.

○ Sveta Maša za f. gospoda Otomirja Bambergarja bo v sredo 11. in četrtek 12. t. m. ob 8 zjutraj v križanski cerkvi.

○ Mesto venca na krsto blagopokojnega g. Otomirja Bambergarja sta darovala Anton in Fani Heršič stolni Vincencijevi konferenci (Križanke) 100 Din. — Bog povrni stotero!

○ Cerkev sv. Jerneja v Šiški, ta ljubki znanik starih šišenskih časov, ki je bila tam okoli nje še »deželca«, so začeli lani na pobudo mojstra Plečnika, ki nam je odkril in izoblikoval že toliko skritih lepot stare Ljubljane, končno vendarle popravljati in oplešaviti. Dela sicer še niso končana, a že sedaj se vidi, da bo cerkev z njimi pridobila na estetski lepoti, da pa bo tudi zavarovana zopet škodljive vplive vlage, ki je silila iz pobočja v nezavarovano zidovje. Cerkev je sedaj ob spredaj docela oproščena obzidja, ki jo je obdajalo in tlačilo nekako k tlom. Svet točki okoli so nekoliko nižali in poravnali. Vhod v žagred je sedaj prost. Na levo od cerkve pa do sosedne hiše so ves prejšnji klanec omilili s širokim prostim stopniščem, ki se vzdiguje v treh presledkih do gornje poti; med drugim in tretjim delom je večja terasa. Okoli presbiterja je za pol metra od zunanje cerkvene stene izpeljano obrambno obzidje, ki zadržuje glavni naval vlage. Ko bo zunanost cerkve primerno popravljena in obnovljena, — zlasti zvonik je obnove zelo potreben — se bo prenovljena podružnica, obsenčena s starodavno lipo, lahko uvrstila med maloštevilne lepe starine, ki so se v Sp. Šiški ohranile do danes.

Pri zdravljenju vsake bolezni je prva podlaga zdrava kri. Ker pa se v krvi nabirajo razni škodljivi strupi, ki jo slabe in notranje telesa utrjujejo da mnogokrat niti proti lahkim boleznim nima dovolj odpornosti zato bi moral vsakdo brez izjeme na spomlad piti nekaj časa Radensko slatino, ki izloča iz telesa sečno kislino in njene spojine temeljito očisti kri in notranje organe. Ljubitelji Radenske vode ne bodo boleli na jetrih in ledvicah in ne bodo umrli na sklerozni. Zato mora biti v vsaki družini stalno na mizi »Steklenica z Radensko slatino«.

○ V Ljubljani umrli od 30. marca do 8. apr.: Puškin Janez, 93 let, zasebnik, Vidovdanska c. 9; Javor Peter, 89 let, žel. delavec v pok., Vidovdanska c. 9; Zvan Antonija, 53 let, delavka tobacne tov., Marmontova ul. 17; Kadunc Marija, roj. Mehle, 64 let, vdova žel. vpokoj. Antona, Bežigrad 14; Rozman Neža, roj. Zagar, 66 let, vdova železničarja, Poljanska cesta 15; Jereb Karol, 8 let, sin delavca, Sv. Florijana ul. 9; Bozovsky Ana, 78 let, žena trgovskega potnika, Vidovdanska c. 17; Hajšek Josip, 32 let, točaj, Tobacna ul.; Toni Josip, 64 let, mesarski mojster in mešan ljubljanski, Poljanska c. 36; Mihevc Franc, 57 let, zvaniknik drž. žel. v p., Medvedova 25; — V ljubljanski bolnišnici umrli: Prošek Alojzij, 8 let, sin vdove bajtarice, St. Jakob 2, obč. Dol pri Ljubljani; Bevc Zvonko, 4 mesece, sin delavca, Nove Jarše 51 pri Ljubljani, Berce Alojzij, 38 let, šolski upravitelj, St. Jakob pri Ljubljani; Turk Terezija, 38 let, dinarica, Nove Lozine 11, okraj Kočevje; Pečenik Marija, 24 let, žena delavca, Dol. Logatec 75; Kropar Marija, roj. Zorman, 67 let, žena delavca, Gasilska c. 3; Jesenovec Vinko, 34 let, žagar, Zgornja Kokra 86; Retelj Marijeta, 83 let, bivša služkinja, Novo mesto; Prime Marija roj. Jeretina, 61 let, poljska dinarica, Sneberje, D. M. v Polju.

○ Napad z nožem. Malo pred polnočjo je prišel predsinčojnim na reševalno postajo 30letni delavec Josip Božič, doma iz Krškega in sedaj stanujoč v baraki na Vrazovem trgu. Božič je imel

Za odlično naravno zdravljenje

uporabljajte „Planinka-zdravilni čaj Bahovec“, ki je pripravljen večinoma iz najboljših zdravilnih planinskih zelišč. Dolgoletna izkušnja nam potrjuje, da je „Planinka-zdravilni čaj Bahovec“, ki vsebuje prečiščene in dobre zdravilne sestavine, dober regulator za čiščenje. — Šest do dvanajst-tedensko zdravljenje s „Planinka-zdravilnim čajem Bahovec“ deluje izvanredno in sicer brez strupov pri vseh sledečih boleznih: Pri slabi prebavi želodca in zaprtju telesa, slabem delovanju črevesa in napetosti telesa, omotici in slabosti, obolenju na hemeroidih in boleznih jeter. „Planinka-zdravilni čaj Bahovec“ pospešuje apetit. Zahtevajte v lekarnah samo pravi „Planinka-čaj Bahovec“, ki se ne prodaja odprto, temveč samo v originalnih plombiranih zavojčkih po Din 20.—, s proizvajalčevim napisom:

Lekarna Mr. Bahovec, Ljubljana, Kongresni trg 12 Reg. sub Sp. br. 169 od 9. 11. 1933

na levi roki prerezano dovodno žilo ter je močno krvavel, tako, da so bila tla v telefonistovski sobi potem vsa krvava. Prišel je v spremstvu stražnika. Reševalci so Božiča obvezali in ga z avtom prepeljali v bolnišnico. Božiča je ponoči napadel neki delavec in mu prerezal žilo.

○ Zastrupljenje s plinom. Včeraj ob 9 popoldne so našli v njegovi sobi na Resljevi cesti 10 nezvestnega Vinka Malenška, kleparskega mojstra. Poleg Malenška je bila plinska cev, ki je bila odprta. Uhaajoči plin je Malenška omamila. Poklican je bil reševalni avto, ki je Malenška prepeljal v bolnišnico. Do popoldne se Malenšek še ni zavedel. Njegovo stanje je zelo resno. Ali gre za ne-rečno ali za samomor — to bi bil že četrty v tem tednu — še ni znano.

○ Prodaja zarubljenih predmetov. V torek, dne 10. aprila 1934 ob 9 popoldne dalje vrši davčna uprava prodajo zarubljenih predmetov iz proste roke v prostorih mestnega načelstva na Jegličevi cesti št. 10 (baraka) in sicer pridejo na prodajo osebni avtomobili, pisalni stroji, čevlji itd.

○ Danajsko pranje, svetlolikanje, šimenc, Kolodvorska 8.

Koncert praškega zbora „Smetana“

Čisti vokalni glasbi so se v razpletanju zgodovinskega glasbenega razvoja v naš čas postopoma tla vedno bolj izpodmikala, v tem ko se je vzporedno bujno razvijala instrumentalna glasba in zajela pretežno vesepolno pozornost in mikavnosti. Zato je danes visoko kultiviran pevski ansambel že svojevrstna posebnost, zlasti, ker mora njegova vrednost sedeti do višine, kjer vzdrži ravnovesje z zlasti danes tako razgibanimi instrumentalnim glasbenim izživljanjem.

Moški pevski zbor »Smetana« se more pod vodstvom svojega pevovodje prof. F. Spilke, izrazitega pedagoga in interpretatorja, ponášati z vrgledno umetniško višino, ki se javlja predvsem v dosledno izglajeni izdelanosti, pa najsi bo to tehnično pevška stran, ali pa muzikalno interpretacija, ki je dvigljena predvsem v polnem širokem fraziranju in smiselni plastičnosti. Z druge strani pa menim, da ravno ta visoko vzdignjena muzikalna popolnost, eloneča na jasnem razumskem razčlenjevanju umetnin in njih vzporednem podajanju preoblašča in zato ne dopušča polnega sproščenja čustvenemu izlivljanju, ki sicer baš tako skrivnostno čarovito barva vsako podajanje umetnin ter ga ovija z neposredno zajemljivo toploto in iskrenostjo. Obenem pa ta slednja sestavina podajanja utrpeva na svoji polni zajemljivosti vsled neke trdnosti in suhosti glasov, ki jo morda občutujemo še zlasti mi, kajti žametna, sočna svežost grl je res prednost naših pevcev, — dasi so zopet tako izraziti in polni basi, kot jih ima ta kvalitetni zbor, velika redkost.

Nadaljna vrednost njihovega koncertiranja je v osnovi zdravo izbran epored pesmi, ki ne zasleduje samo plehke učinkovitosti, temveč odkriva tudi pravo umetniško snov vokalne produkcije in to tem vredneje, ker zboru v njegovi veliki prožnosti in tehnični izdelanosti ne stavijo zaprek niti intonacijske niti ritmične zavolitosti, ki so opete še zlasti v sodobnejšo glasbeno ustvarjanje, v katero spada vrsta močno ekspresivnih skladb. Petrželke »Noč pri morju«, — v novodobno glasbeno tkanino odeto preprečevalno doživetje, — Axmanova »Če bi bil jaz konjski pastir«, — sicer izrazito individualistično in zato težko dostopno, pa vendar v široko zaslušteno muzikalno izražanje, — Milojčević »Triptih«, — trpek krik razbolele, neuravnotežene duše — in zlasti Hegarjev »Tabor mrtvih«, — pretresljivi vzpon v odpor zajete, krvave, nedoumljive strahotnosti, ki se izsesavačote zajeda v naš čas in izžiga nas vse do bolečega protesta in obenem prošnje do nebes po prenehanju strašnega prokletstva; glasbena umetnina je tvor silno razgibanega občutja in intenzivno doživetosti ter zato neubranljivo zajame in zgrabi. Mimo omenjenih skladb je zadnji del sporeda vseboval vrsto češke in slovaške narodne motivike, ki se ni čisto oddaljila hoteanju za povsem zunanjo učinkovitostjo, a je se vendar v njej skrival kak biser — kot je Pokornjevec »Pasel Janko«.

Splošna višina koncerta je zapustila zelo lep vtis in številno občinstvo je hvaležno in navdušeno priznavalo pevcev njihovo umetniško delo.

V. U.

Št. Ilj v Slov. goricah

Koliko dobrega in koristnega je nudil našim dekletom gospodinjki tečaj, ki je trajal od novembra do konca marca Z. neumorno prizadevanostjo ga je vodila g. Simončič, predavali pa so med drugim g. svetnik in župnik E. Vračko, vpok. orož. major Ferencak in g. Sardoč. 14 deklet se je udeleževalo tečaja, ki se je pred nedavnim zaključil z lepo razstavo vseh del in prijetnim družabnim zaključkom. Vrla dekleta, Bog vas živi!

Novo mesto

Zahvala. Čutim dolžnost se javno zahvaliti g. dr. M. Z. Cervinku, primariju ženske bolnišnice v Novem mestu za hitro pomoč, ki jo je nudil moji ženi s takojšnjo ugotovitvijo diagnoze in hitrimi ukrepi, dne 2. 4. t. l. ob pol 3 ponoči. Pomoč je bila nujna, sicer bi sledila težka operacija, eventualno še celo smrt. Njegovi požrtvovalnosti in spretnosti se zahvaljujem in ga obištvam toplo priporočam. Viktor Sonc, potnik Vzajemne zavarovalnice.

Poizvedovanja

Izgubil sem železniško legitimacijo in legitimacijo Saveza muzičarjev, glasečo se na ime Likar Miha. Poštenega najditelja prosim, da ju izroči proti nagradi podružnici »Slovenca«, Miklošičeva c. 5. Usel je v sredo popoldne mašen zelenkast papagajček (skobčevka) z imenom »Piko«. Ako ga je kdo ujel, prosimo sporočila — proti nagradi — v peto fondovsko hišo za Stadionom, Avenija S 10, vrata 3.

Papeževa proslava v Motniku

Motnik, 5. aprila.

Kakor pomladanske cvetke, ki krase naše livade, tako ljubke in vesele vzbujajoče so številne proslave obletnice kronanja papeža Pija XI. ki se vrše po širni naši slovenski domovini. Na teh prireditvah se zbirajo slovenski verniki, da vneto in samozvestno izpričajo svojo ljubezen in pokorščino duhovnemu vladarju vsega katoliškega sveta.

Tudi verniki motniške župnije smo se zbrali na praznik Gospodovega Vstajenja popoldne v dvorani Prosvetnega društva v tolikem številu, da nam je zmanjkalo prostora. Pevci so zapeli papeško himno, nato je bila deklamacija ter pesem Kristusa Kralja. Glavna točka proslave je bilo predavanje o sv. Očetu, ki ga je imel gospod, ki nam ga je poslal g. škof, da smo mogli obhajati velikonočne praznike v pravem verskem razpoloženju in na svečan način. Krasno predavanje nam je pokazalo pomen in naloge papeštva ter sedanjega sv. Očeta. Proslavo je zaključila himna »Povsod Bog«. Z njo smo tudi Motničani pokazali, da se skušamo zavedati v polni meri, da smo katoliški Slovenci, da smo zavestni, sestaven del katoliškega sveta.

Naj se na tem mestu ponovno zahvalimo vsem, ki so sodelovali pri proslavi, predvsem pa g. predavatelju in našemu dušnemu pastirju za časa velikonočnih praznikov tako za predavanje, kakor za vse, kar nam je nudil in pomenil v času, ko je bival med nami.

Poboj zaradi konkurence

Kranj, 7. aprila.

Predrzen napad pa se je zgodil v četrtek zvečer v Koprskem predmestju. Tam ima Ker-novo pekarijo že nekaj časa v najemu pekovski mojster Viktor Križaj. Ta je imel v četrtek ob pol sedmih zvečer opravka v delavnici in pri peci, ko so prišli k njemu trije pekovski fantje iz nasprotnega konca mesta. Ti so dražili Križaja in mu rekli, naj jih vzame za pomočnike ter ga sprasevali, zakaj prodaja 4 žemlje za dinar. Križaj jih je nekaj časa opozarjal, naj mu ne nagajajo, nato pa jih je napodil skozi vrata. Ko so pa bili vsi zunaj, je eden izmed fantov potegnil pripravljeni nož in pričel divje mahati po Križaju. Ta je nekaj sunkov odbil, enkrat ga je pa fantalin le sunil v levo ramo in na prerezal žilo odvodnico. Sunek, merjen v srce, je Križaj prestregel. Ranjeni Križaj se je takoj umaknil v hišo in zapahnil vrata, divjaki so pa zunaj razbijali vrata in okna.

Ceravno je bil ves v krvi, se Križaj spocetka še zavedal ni, v kako resni življenjski nevarnosti je. Kri mu je otekala v curkih. Šele drugi ljudje so ga nato spravili k zdravniku dr. Globočniku, ki ga je obvezal in izjavil, da bi izkavavel, če bi prišel le pet minut pozneje. Križaj se je šele danes dobroba zavedel ter je radi izgube krvi silno oslabljen, drugače rana zaenkrat ni nevarna. — Mož, ki je preživel strahote vojne, bi kmalu umrl pod nožem 16-letnega dečka. Za delo bo dalj časa nesposoben.

Vsi trije napadaleci so sami mladi fantje iz-pod 20 let. Da si upajo priti kar v hišo napast svojo konkurenta, je nekaj izjemnega. Mojstru Križaju želimo skorajšnjega odzdravljenja.

Cerkveni vestnik

Križanska Moška in mladeniška Marijina družba ima danes popoldne ob šestih v družbeni cerkvi redni mesečni shod. Navzoči prejmejo pri tem shodu tudi novomašniški blagoslov. Vljudno vabljeni vsi člani in kandidati, pa tudi fantje in moške, ki se jim žele pridružiti.

II. vnanja Marijina kongregacija pri uršulinkah v Ljubljani ima danes popoldne ob 2 mesečni sestanek. Pridite vse! — Voditelj.

VABIMO NA VOJSKO MOLITVE ZA AFRIKO.

Marsikdo čuti s težkim srcem, zlasti, ako je vnet misijonski prijatelj, kako se zlasti sedaj, ko bi bila denarna pomoč najbolj nujna, ne more misijonom toliko pomagati, kot bi rad. In vendar, cela zamorska plemenca so pripravljena na sprejem sv. vere in čakajo le še na katehista, da bi jih poučil, na šolo in cerkev, kamor bi mogli k pouku.

Res, da misijonarji vedno znova prosijo denarne podpore; prosijo pa tudi še nečesa drugega: molitve. Pomagajmo jim torej z molitvijo! Molimo za misijonarje, da vzdržijo telesne moči in da dušno ne omagajo sredi silnih težav in preizkušenj. Molimo za poganec, da bodo imeli moč odpovedati se malikovalstvu. Molimo, da bi Bog odvrnil lakoto in boleznj v teh deželah, ki so že toliko morale pretrpeti vsled takih nesreč.

Odkar je bila Družba sv. Petra Kloverja ustanovljena, vedno kliče na križarsko vojsko molitve za Afriko. Sedaj, ob času stiske, bi rada še glasneje zaklicala v svet, da naj se zbere močnejša armada molivcev, ki bodo skupno ganili božje Srce Jezusovo, da se usmili nesrečnih afriških plemen. Molitvena vojska je v tem, da se opravi devetdnevna v čast presv. Srcu Jezusovemu in sicer tiste dni pred praznikom Varstva sv. Jožefa (od 9. do 17. aprila). Devetdnevica se more moliti zasebno ali pa javno. Pri Družbi sv. Petra Kloverja v Ljubljani, Metelkova ul. 1, dobite brezplačno »Spravno molitev v čast presv. Srcu Jezusovemu za afriške zamorce«. Mesto te molitvice lahko molite v ta namen tudi vsako drugo od cerkve potrjeno molitve. Posebno dobro delo storite, ako druge navajate, da se pridružite tej skupni molitveni armadi, ker s tem priključite božji blagoslov ubogim mislijonom v teh težkih časih.

Pišite torej na zgoraj imenovani naslov, da vam pošljejo dotično molitvico. Za mal znesek, ki ga priložite, da se krijejo poštni stroški, dobite molitvico v poljubnem številu izvodov.

— Pri isihian sledi na korzarc naravne »Frans Joselovec grenčice, popite zjutraj na tešče, brez truda izdatno iztrebljenje črevesa, kar povzroči ugoden občutek olajšanja.

Uršula Rorman oproščena vsake krivde

Ni kriva smrti svoje sestre — Zločinec kak moški

Novo mesto, 7. aprila.

Ob pričakovanju sodbe v procesu proti Uršuli Rormanovi se je nekdanja porotna dvorana okoli sodeča napolnila do zadnjega kotička. Ljudje so najrazličneje komentirali rezultate dokaznega postopanja, osobito pa vprašanje, ali so bili odtisi na sekiri istovetni z odtisi desnega palca obtoženke. Mnogi so polagali namreč največjo važnost na izjavo policijskega daktiloskopa. Drugi zopet so poudarjali, da so merodajnejša mnenja obeh zdravnikov, ki sta izpovedala v prilog obtoženki. Med grobno tišino je po kratkem posvetovanju velikega senata ob 11 ponoči stopal v dvorano predsednik dr. Josip Kavčič ter začel kratko objavljati sodbo.

Že njegove uvodne besede so dale vsakemu poznavalcu kazenskega procesa slutiti, da bo izrečena oprostitna sodba. In res, predsednik je po uvodnih besedah izrekel: »Uršula Rorman se oprosti od obtožbe v smislu § 280 k. z. zaradi pomanjkanja dokazov.«

Predsednik je nato kratko utemeljeval sodbo, poudarjajoč, da je sodišče po izvedbi dokazov prišlo do naziranja, da je po izvedencih-zdravniških izključeno, da bi te udarce prizadejala ženska roka, tako tudi roka današnje obtoženke. Ugotovljeno je pa tudi, da je obtoženka levičarka. Nadalje je od strani priče potrjeno, da je bila obto-

ženka mirne narave, baš nasprotno pa umorjena bojevitejša. Obtožba, da bi bila ona storilka dejanja in povzročiteljica neposredne smrti, odpade. Druga možnost, da bi bila ona naklepoma zasnovala umor in ko ga k temu navajala, je tudi izključena. Ni izključeno, da je umor izvršila moška oseba. V nadaljnjem je predsednik navajal, da se daktiloskopični izvid lahko moti glede identičnosti odtisov, ker odtisi na fotografijah ne soglašajo. Dalje pa tudi ni motiva, zakaj bi obtoženka storila to dejanje. Bili so doma res malenkostni prepri. Umorjena pa je pri Rormanovih stalno stanovala, vodila gospodinjstvo ter je bilo njih materijelno stanje tako, da je sodišče prišlo do prepričanja, da ne more najti razloga za kak motiv. Naposled in dubio pro reo! Kjer je dvom, naj se sodi v prilog obtoženca.

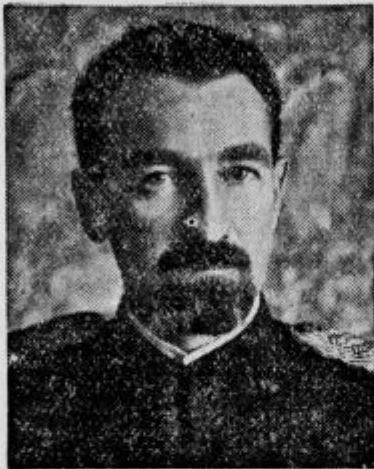
Po končani sodbi je predsednik, kakor smo že poročali, vprašal obtoženko: »Ste razumeli sodbo? Ste zadovoljni?« Obtoženka, ki je sprejela sodbo na zunaj z veliko mirnostjo in zadoščenjem, je kratko odvrnila: »Hvala!«

Obtoženka je bila takoj nato izpuščena iz sodnih zaporov ter se je v spremstvu svojega brata Antona odpeljala domov. Sodba je na novomeško občinstvo napravila globok vtis. Marsikdo pa je želel, da bi se pred novomeškim sodiščem »dugo let in za večne čase nikdar več ne dogajali taki napeti procesi.

† Rihard Engelsberger

Krško ob Savi, 6. aprila.

Pravkar je prispela tu sem žalostna telefonična vest, da je umrl v Predvdoru na Ge. enkem, kjer se je dal časa zdravil, g. Rihard Engelsberger, brat tukajšnjega uglednega veletrgovca g. Ruperta Engelsbergerja. Pokojnik je simpatičen družabnik, mehkega, sočutnega srca. Mnogo zaslug pa si je nabral predvsem za gasilstvo, zlasti kot

svoječasni večletni načelnik posavske gasilske župe. Živo se je zavedal v besedi in dejanju, da je gasilstvo armada miru, nesebičnosti in idealnih ciljev šlovekoljubja, armada, ki ohranja v veliki meri narodno premoženje, kot je gromko poudarjal posebej v slavnostnem govoru na dan lepega gasilskega slavlja v Krškem (9. avgusta 1931); ko je organiziral impozantno manifestacijo gasilstva, združeno s proslavo 60 letnice gasilskega društva v Krškem in blagoslovitve nove motorne brigadne. Baš tedaj je tudi nekako vzel slovo od javnosti in svojih prijateljev, nepričakovano začel bolehati, dokler ni v najlepši dobi svojega 40. leta starosti umrl. Bodi Bog milostljiv njegovi duši! Vsem sorodnikom iskreno sožalje!

KINO KODELJEVO Tel. 31-62

Danes ob 3: avijatični film OZRACJE SE LOMI
Ob 5 in 7: CESARJEV VALCEK (Marta Eggerth)
Ob 9 in jutri ob 8: Oba sporeda hkrati

Koledar

Nedelja, 8. aprila: (1 povelikonočna, Bela nedelja). Dionizij.
Ponedeljek, 9. aprila: Marija Kleofa; Tomaž Tol., mučenec.

Novi grobovi

† V Prožinski vasi pri Teharjih je umrl v 30. letu starosti tovarniški delavec Franc Oset. Prav je, da se ga tudi na tem mestu spomnimo, saj je bil tudi rajni vedno zvest prijatelj »Slovenca«, katerega je vedno z veseljem čital. V fantovskih letih se je udeleževal v katoliških društvi in je imel veliko veselje tudi do telovadbe. Svoji ženi je bil vedno dober mož. Naj v miru počiva!

† V Storah je umrl upokojeni mizarški mojster Franc Vodopivec. Zadel ga je kap. Naj v miru počiva!

† V Anžah pri Rajhenburgu je umrl po dolgi in mučni bolezni 79 letni Mihael Fabjančič, katerega smo pretekli četrtek spremili k poslednjemu počitku. Pred tremi leti je obhajal zlato poroko v krogu svoje družine. Pokojni je bil odločen katoliški mož, dober gospodar in vzoren družinski oče. Bil je nad 50 let občinski odbornik občine Anže, v tem času tudi večkrat župan. Bil je soustanovitelj kmečke posojilnice v Rajhenburgu ter ves čas njen odbornik. On je prvi vložil svoj denar v posojilnico, da je lahko začela posloovati. Bil je tudi član odbora cerkveno-stavbne družbe za gradnjo nove cerkve, sedanje lurske bazilike v Rajhenburgu, ter je z veliko gorečnostjo pomagal po svojih močeh pri tem plemenitem delu. Naj mu sveti večna luč.

† V Jurklostru so včeraj ob obilni udeležbi pogrebcev pokopali gospo Marjeto Koritnik. Dosegla je lepo starost 75 let. Na marsikateri gostiji je kuhala in bila vsled tega znana daleč okoli. Naj v miru počiva! Preostalih naše sožalje.

Osebnosti

— Poroka. V četrtek, dne 5. t. m. sta se poročila v franciskanski cerkvi v Ljubljani g. prof. Vojko Struclj iz Viča in gđc. prof. Milena Verbič iz Ljubljane. Mlademu paru obilo sreče.

— Poroka. V farni cerkvi v Kranju sta se včeraj popoldne ob 4 poročila gosp. dr. Grobelnik Aleksander, tajnik Stola sedmorice v Zagrebu, in gđc. Marica Majdičeva, iz znane ugledne rodbine gosp. Antona Majdiča, veletrgovca in posestnika v Kranju. Naše iskrene čestitke!

Potiti - potiti - potiti se

je najvažnejše za hitro ozdravitev od gripe! Da to sigurno dosežete je treba vzeti že pri prvem znaku gripe ASPIRIN tablete, ker

BAYER VE. KAJ POMAGA.

ASPIRIN
TABLETE

Ostale vesti

— Blagoslovljene veliko-nočne praznike želimo vsem »Slovenčevim« bravcem pravoslavne vere!

— Izplačevanje draginskih doklad za upokojence. Za prejemanje osebne in rodbinske draginske doklade mora vložiti vsak upokojenec in upokojenka v aprilu 1934. pri dravski finančni direkciji v Ljubljani novo prijavo in sicer samo eno in ne v dveh izvodih. Prijave, ki jih je dravska finančna direkcija v Ljubljani v tem mesecu že prejela, so zelo pomanjkljive, zato se upokojenci opozarjajo, da izpolnijo svoje prijave po teh-le navodilih: 1. Številno likvidacijskega lista je treba navesti, da ne nastanejo zamenjave pri enakih imenih. To število je zapisano na kuponu vsake čekovne nakaznice, po kateri dobi upokojenec svojo pokojnino po pošti. 2. Zvanje, ki ga je imel upokojenec ob upokojitvi, mora biti zapisano točno tako, kakor je navedeno v odločbi o odmeri pokojnine. 3. Vsi razpredelki prijave naj se izpolnijo z besedilom. N. pr., če našteje osebe nimajo nobenih dohodkov, ni dovolj, da se napravi v tistem razpredelku črta, ampak se mora zapisati: nima nobenih dohodkov. 4. Skupno življenje moža in žene potrdita dva državna aktivna uradnika ali dva državna upokojenca. 5. Glede otrok, ki so dopolnili 16. leto starosti in se še šolajo, naj se prilože potrdila šol, sicer se za take otroke rodbinske draginske doklade ne izplačajo več. 6. Za potrdila o dohodkih upokojencev in njihovih rodbinskih članov so pristojne izključno davčne uprave. Potrdila občin pri nas ne veljajo, ker naše občine ne pobirajo davkov. 7. Rojstne liste je treba priložiti za otroke, za katere jih upokojenec še ni vložil ob prejšnjih rokih za vložitev prijave ali pa ob rojstvu. Prijave, ki ne bodo izpolnjene po teh navodilih, bo dravska finančna direkcija vračala. Kjer bo zaradi nedostatkov v prijavi dopusten dvom, če pripada upokojencu osebna ali rodbinska doklada ali ne, bo dravska finančna direkcija izplačevanja draginskih doklad ustavila. Pravtako ne dode draginskih doklad upokojenci in upokojenke, ki ne vložijo svojih prijav pravočasno.

Zahtevajte Gaglova vrtna semena!

— Romanje na Trsat ob Binkošti. Polovici voznina s posebnim vlakom, brezplačen izlet z ladjo po morju na otok Krk. Prijave in vplačila se sprejemajo še do 25. aprila; pozneje se bodo oddajala le še rezervirana mesta, kolikor jih bo na razpolago. — Romarski list »Preporoda«, kjer so vsa podrobna pojasnila, pošljemo vsakomur za: »Sveta vojska« Ljubljana, Tyrševa cesta 17.

— V Službenem listu kraljevske banke uprave dravske banovine št. 28 od 7. t. m. je objavljen »Pravilnik o voznišnih ugodnostih na državnih železnica za društva Rdečega križa«, dalje »Ratifikacija konvencij, sprejetih na mednarodnih konferencah dela, po Kolumbiji«, »Ratifikacija konvencij po republiki Urugvaj«, »Ratifikacija konvencije o odškodnini za poklicne bolezni po Italiji«, »Odločba v obrestni meri pri združnih zvezah, včlanjenih v Glavni zadr. zvezi in pri njihovih združenjih« in »Objave banke uprave o pobiranju obč. trošarin v l. 1934«.

— Karitativna zveza v Ljubljani prosi za priložitev dekca, 12—14 let starega, zdravega in pridnega, katerega bi sprejela dobra hiša. Najraje siroto.

DOBRNA

Za srčne, živčne in ženske bolezni, počitka potrebne!

Do 30. junija in od 1. septembra do 30. oktobra 20 dnevno zdravljenje za pavšalno ceno
Din 1200.— (oziroma Din 1380.—)
(avto., oba, hrana, kopeli, zdravnik, taksa in davki). — Prospekti na zahtevo.

— Podpora vdovam in sirotam državnih uslužbencev. Hranilni in posojilni konzorcij, kreditna združba državnih uslužbencev v Ljubljani, bo po sklepu seje upravnega odbora razdelila za leto 1934 iz fonda za članske namene 15 podpor po 200 Din. Prvenstvo se bo oziralo na vdove in sirote državnih uslužbencev, ki so člani združbe. Nekoliko večje prošnje naj se vložijo do 30. t. m. na naslov zgoraj imenovane kreditne združbe.

— Šmarnice za leto 1934: Marijina božja pota v Evropi. — Druga knjiga, spisal župnik Josip Lavtičar, 164 strani — dobiva se v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani, cena vezani knjigi 35 Din. — Uspeh, katerega do sedaj niso zaznamovale še nobene nove šmarnice, je dosegla prva knjiga te zbirke; razprodana je bila do zadnjega izvoda že pred koncem meseca maja, tako, da jih mnogi Marjini častilci niso mogli več dobiti. Zato bo sedaj druga knjiga, ki prinaša zopet zgodovino Marijinih božjih poti za vsak dan v mesecu maju najlepše in najprimernejše berilo za majniško pobožnost. Obseg poleg 16 slovenskih še 15 najznamenitejših, deloma jugoslovanskih deloma inozemskih Marijinih svetilšč. Tudi letošnje šmarnice vsem Marijinim častilcem prav toplo priporočamo. Naročila sprejema Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.

— Pri posnopenju arterij v možganih in srcu dosežemo pri vsakdanji uporabi male množine »Franz Joslova« vode iztrebljenje črevesa brez hudega pritiska.

— Za srce, ledvice, kamne, jetra, želodec, notranje žile in čiščenje krvi je venjar najboljša naša Radenska slatina. Zahtevajte vedno in iskreno le Radensko slatino.

Lastniki psov, pozor!

Po zakonu je takole: Če imaš psa, pa mrcina nekomu raztrga hlače ali — kar je še hujše — kožo, moraš oškodovancu plačati škodo na hlačah, stroške zdravljenja, hoditi radi tega po sodnih in še polno drugih nevednosti je, v katere te bo ali pa te je morda že spravilo tvoje kuže. A ne samo ugriz, tudi vse druge škode si po zakonu dolžan povrniti, če jih povzroči tvoj pes.

Zato pa predaren gospodar sklene za take slučaje tako zvano jamstveno zavarovanje, pri čemer prevzame zavarovalnica vsako tako škodo na svoje rame. Znano je, da zlasti naša domača Vzajemna zavarovalnica škode iz jamstvenega zavarovanja krije zelo kulantno in hitro ter tako zavarovanca obvaruje nepotrebnih potov, stroškov in silaosti.

— Zavrtni umor v Tuhinjski dolini, ki je pred mesecem dni razburil tamošnje prebivalstvo, bo morda le pojasnjen. Šmartinski orožniki so namreč pred kratkim aretirali nekaj mlajšega posestnika, b katerem domnevajo zaradi nekaterih okolištin, da je ustrelil svojega znanca Filipa Gerbeca. Pri aretirancu so našli veliko pištolo enakega kalibra, kakor je bil smrtonosni strel, vendar pa ta zatrjuje, da že dve leti ni streljal z njo. Aretiranca so oddali v zapore v Ljubljano, na razpravi pa se bo izkazalo, v koliko ga zadene krivda pri tuhinjskem umoru.

Vdovi pok. Repine Janeza. Jesenice, Delavska 9 ki se je smrtno ponesrečil, je »KARITAS« takoj izplačala dvojno zavarovano vsoto.

— Dva ponesrečenja. Fran Perčič, 17 letni krojaški vajenec iz St. Vida nad Ljubljano je v delavnici svojega mojstra stikal nekaj okoli peči, pri tem pa polil nase lonec vrelega kropa. Dobil je hude opekline po hrbtu. — 18 letni Milan Škrbec, hlapec v Bevkah pri Vrhniki, je rezal slamo na slamoreznic. Pri tem ga je slamoreznica zgrabila za levo roko in mu jo precej poškodovala. Oba ponesrečenja se zdravita v ljubljanski bolnišnici.

— Korpulentni ljudje morejo s skrbno rabo naravne »Franz-Josef« grenčice doseči izdatno izpraznjenje črev brez napora. Številna strokovna poročila potrjujejo, da so z učinkom »Franz-Josef« vode zelo zadovoljni tudi bolniki, ki jih muči bolezen na ledvicah, protin, revmatizem, kamena ali sladkorna bolezen.

— Prodaja znamk filatelistom. Poštna direkcija v Ljubljani razpisuje za 2. maja t. l. drugo pismeno dražbo za prodajo starih spremnic z nalepljenimi znamkami. Prodalo se bo še 43 vrec po istih pogojih kot na prvi dražbi. Interecenti dode podrobna pojasnila v računsko-ekonomskem oddelku navedene direkcije.

— Nov zvezek Iv. Cankarja. Nova založba v Ljubljani sporoča, da je o veliki noči izšel 17. zvezek Ivana Cankarja Zbranih spisov, ki prinaša velika dela iz pisateljeve zadnje dobe (Milan in Milena, Moje življenje, Grešnik Lenart), večinoma vse izpoved o svojem lastnem življenju. Založnica priporoča to odlično izdajo, ki ima bogate uvode in uredniške opombe (Izidor Cankar), tem bolj, ker se spisi bližajo koncu; naroča se celotna izdaja iz posamezni zvezki.

— Ciganke goljufajo tudi moške. Iz Križevcev na Hrvaškem poročajo tole zanimivo zgodbo: Te dni je prišla k telegrafistu železniške postaje v Križevcih V. Dugan neka ciganka in mu vsilila svoje prerokovanje iz kart. Med drugim mu je dejala tudi, da so stodinarski bankovci, ki jih ima pri sebi, vsi ponarejeni, da je njegov denar zaradi tega brez vrednosti in da naj se pazi pred orožniki. Dugan se je res vznemiril. V tem je prišel še en cigan, ki je potegnil iz žepa stodinarski bankovec in dejal o njem, da je ponarejen. »Ded, pokaži svoje metulje, pa ti bom povedala, ali so ponarejeni ali ne!« je dejala ciganka. Dugan je res vzel iz listnice 7 stotakov in jih dal v roke ciganu. Medtem, ko jih je cigan vrtel po rokah, je planil v sobo tretji cigan, ki mu jih je iztrgal iz rok in pobegnil. Stara ciganka je nato mirila Dugana, naj ne žaluje za ukradenim denarjem, ker je bil itak ponarejen in naj bo srečen, da ni prišel v zapor. — Še istega dne popoldne je ista ciganka poskusila isto zvijačo pri nekem mizarju. Ta pa ni bil tako naiven kakor Dugan in je stvar prijavil policiji.

Split, Hotel „Salonac“

Najbližji kolodvora in pristanišča.
50 novo urejenih sob. — Zmerne cene

— Po 25 velikih steklenic rogaške slatine sta zadela potom laterije na tramvajskih listih št. 64. Mahni Alojz, železničar, Zg. Šiška 70, in Završnik Alojz, namestnik bolnišnice v p. Ravnikarjeva 9.

— Odprti ulcerozni hemoroidi. »Fitonin« zelo ublažuje bolečine, razkužuje rano in odstranjuje vnetje, erbež. Steklenica »Fitonin« stane 20 Din v lekarnah. Po poštnem povzetju 2 steklenici 50 dinarjev. Poštno knjižico št. 15 pošlje brezplačno »Fitonin« d. z. o. z., Zagreb I-78. (Reg. pod br. 1281 od 28. VII. 1933).

— Za svoj denar kupujte prvovredno nlogo! Vedno in povsod zahtevajte Radensko Slatino!

Privošite si čašo zdravja!

Pred vsako jedjo, zlasti pa pred kosilom in večerjo

kozarec

rogaške slatine,

ki zboljša tek, gasi žejo in utrja zdravje! Dobra je, okusna in poceni.

Kaj pravite?

Ali veste, kaj je parazit, zajedavec, pijavka? To so živali, rastline, ljudje, tudi stvari, ki ne trpa o iz sebe življenjske sile, temveč se nekam prisesejo ali nekje prigriznejo na drugo živo stvar, ki jo tako dolgo izžemajo, dokler se izžemana stvar ne prebudi in parasita ne odvrže ali dokler ne obneme. Ob taki priliki pogine tudi zajedavec sam. Zajedavec je n. pr. goba na drevesu. Ako goba zadusi prejšnjo smrek, so tudi že njej šteti dnevi. Ako propade dolžnik, izgubi oderuški upnik posojilo in obresti.

Sedaj naj vam povem zgodbo o takim zdravem drevesu, to je o izvršnem slovenskem leposlovju, na katero se je priselal zajedavec prevodnega leposlovja. Lepo je raslo naše drevo in veseli smo ga bili. Bili smo tudi veseli nekaj lepih prevodov, čeprav smo že tedaj zahtevali, naj bo prevodna literatura zmerna in nikdar tolikšna, da bi kolikaj okvirala izvršno. Toda danes živimo v povodni slovenske prevodne literature, izvršno leposlovje pa hira in peša, prav tako, kakor smreka, na katero se je zajedla goba, ali kakor dolžnik, ki ga izžema oderuh. »Starost je nekaj parazit na mladosti,« je zapisal nekdo Čapek. Pisatelji in pesniki, ki so si v mladostnem idealizmu pridobili pri nas ime s svojim izvršnim delom, sedaj ne pišejo izvršnih povesti in pesmi, raje prevajajo. Seveda, za izvršno delo dobe po 200 Din od pole, za prevod pa po 800 Din in še več, le če se more založba potem postaviti: »To in to delo je prevedel naš odlični pisatelj tainta!« Imena slovenskega izvršnega leposlovja torej služijo prevodni literaturi, da se z njimi kopiri in dela kričavo reklamirajo, pri tem pa ovira vsak razmah domače umetnosti! Da, tako je in tu so tzoiki, zakaj slovenska izvršna proza in poezija nazaduje, čeprav ljudje mnogo bolj berejo, kakor kdaj prej. Čitatelji niso krivi! Vsiljiva reklama prevodne literature seveda opravi potem še drugi del in parazit prevodništva živi tako svoje veselo, čeprav kratko in bolno življenje na račun zdravja svoje manj vsiljive tekmovalke.

Loško jezero usahnilo

Stari trg pri Ložu, 6. aprila.

Se pred nekaj dnevi veliko loško jezero — je polagoma usahnilo. Voda je otekla po svojih pošnih naprej. Za seboj pa je pustila razdejana polja in njive. Z nekaterih njiv je voda odzela vso rodovitno prst in posejano ozimino. S strahom so ljudje zopet začeli čistiti in obdelovati svoja polja, da jim morda voda zopet ne zalije njih polja ter jim tako ne odnese še tega borneya semena, katero so si z velikim trudom kje izprosil ali dobili za podporo. A naš potrpežljivi Notranjec ne bo omagal. Delal in garal bo po svojih upostojenih poljih s tisto vztrajnostjo, ki je le njemu lastna. Upravičeno pa pričakuje od oblasti izdatne podpore.

Da so vodni požiralniki resnično zamašeni, je dokazala tudi sedanja povodenj. Zato je zadnji čas, da jih začno čistiti in započno amelioracijska dela, in sicer brez odlašanja.

V pomoč poplavljenecem se je tu osnoval pomožni odbor iz zelo agilnih oseb tukajšnje doline. Bajc ima že znane vsote pripravljene v pomoč poplavljenecem. Škoda le, da se ta odbor ni osnoval že za lansko jesensko povodenj, ker takrat je bila škoda mnogo znatnejša. Upamo pa, da bo agilen pomožni odbor skušal z izdatnimi podporami tudi lanske poplave omiliti. Priporočimo, da je raznih ogledov in cenitev bilo že doslej dovolj. Tem naj slede sedaj enkrat podpore, ker le s temi bo ljudstvo pomagalo. In to čimprej!

Mežiška dolina

Javorje nad Črno. Kar smo že dolgo želeli, se nam je letos na Veliko noč izpolnilo. Dobili smo za našo župno cerkev orgle, ki jih je izdelal Helmut Janeček, orglarski mojster v Mežici, v splošno zadovoljnost in po nizki ceni. Pred slovesno božjo službo so bile blagoslovljene in so nato zadonele privklat v božjo čast in veselje vseh faranov. Orgle imajo 7 registrov. Vsa čast izdelovalcu, ki ga lahko vsestransko priporočamo.

Mariborske vesti:

Mariborska selitvena valovanja

April - selitveni mesec — V enem letu nad 14.000 stanovanjskih sprememb — Zastoj v priseljevanju

Maribor, 7. aprila.

Vsako mesto ima svoj selitveni mesec. V Belgradu je to 1. maj, ko se seli na tisoče strank v enem dnevu. V Mariboru je v pomladni sezoni izrazit selitveni mesec april, na jesen pa september in oktober. Ze nekaj dni vidimo na ulicah številne selilne vozove, ki prevažajo strankam pohištvo v nova stanovanja. Zanimivo je pri tem zasledovati, kako se menja prebivalstvo po stanovanjih, kako stranke prihajajo in odhajajo. Številke, ki jih kažejo podatki, so skoraj neverjetne: Okoli 50% mariborskega prebivalstva, ki ga je bilo 1. januarja letošnjega leta 34.200 (z ljudskim številom 1. 1931. 33.921) se v mestu vsako leto menja: preseli se v nova stanovanja, izšli iz mesta ali priseli v Maribor. Torej ne ostane niti polovica Mariborčanov več kot eno leto v enem in istem stanovanju. Tako se je na primer za leto 1933. moglo ugotoviti, da se je v mestu preselilo iz enega v drugo stanovanje 8482 strank (med stranke štejemo družine in podnajemnike, ki so večinoma sami). Prišlo pa je v Maribor za stalno 4508 strank, začelo pa 1079, pri čemer niso všeti oni, ki so stanovali začasno v ho-

telih ali prenočiščih. Tako je bilo v dobi enega samega leta (1933) v Mariboru nič manj kot 14.129 stanovanjskih izprememb. Zanimivo je tudi to, da je ta fluktuacija mariborskega prebivalstva od leta do leta večja. Dočim je bilo leta 1926., ko je bila v veljavi še stanovanjska zaščita, v mestu le okoli 5000 preselitev, in leta 1927 6474, jih je bilo l. 1929. že 7944 in končno l. 1933 pa 8482. Nazorno se pokaže tukaj važnost stanovanjske zaščite najemnikov. In še drugo zanimivost prikazujejo podatki: V Maribor se vseljuje vedno manj ljudi. Višek je doseglo priseljevanje leta 1928-29., potem pa neprestano pada. Leta 1928. se je priselilo na področje mesta 5386 strank, lani pa samo 4568. Obenem pa je tudi razvidno, da pada število odjavljenih strank na mestnem področju — da torej narašča število mariborskih meščanov (kar seveda ni istovetno z naraščanjem prebivalstva, ker so meščani oni, ki imajo v mestu domovinsko pravico). Nazadovanje priseljevanja in a tem relativen padec števila mestnega prebivalstva pa gre na rovaš okolice. Mariborska okolica se širi in množi na račun mesta. Vzrok je socialne narave: okolica nudi cenejša stanovanja in cenejše življenje.

□ **Kalvarijski načrti.** V program javnih del, ki se bodo letos izvršila iz sredstev pomožne akcije, je tudi cesta na Kalvarijo. Cesta se bo letos zgradila ter so načrti v glavnem že končani. Teren si bo ogledala še posebna komisija za določitev končne trase. Na Kalvarijo je projektirana cesta v širini 3 metrov na severnem pobočju z odcopom pri mestnem vodovodnem rezervarju. Speljala se bo po serpentinah po občinskem, deloma tudi zasebnem zemljišču, ter bo končala na sedlu zapadno od kalvarijske vrha. Na vrh sam cesta ne bo izpeljana, pač pa se namerava istočasno prostor okoli cerkvice primerneje urediti in razširiti. Pod vrhom bo postavljen okrepčevalni paviljon, kasneje pride sem morda tudi večje restavracijsko poslopje. Kljub razmeroma ozkemu cestnišču bo cesta primerna tudi za avtomobilski promet, ker bo zgrajenih več izogiba-lišč ter bodo ovinki primerno široki in položni. Cesta bo za obiskovalce Kalvarije in zakalvarijskih krajevnih lepoto gotovo velike važnosti, še večji pomen ji pa pripisujejo kot — sankališču. Dejstvo je, da nima Maribor nikjer primerne sankališča za mladino. Nešteto nesreč so zakrivila slaba sankališča pri Treh ribnikih in drugod. Z novo cesto bo pa vprašanje sankališča idealno rešeno. Izpeljana bo na severnem pobočju, kjer sneg v gozdnem zatijšu takoj obleži ter ga ne stali niti odjuga. Dolžina sankališča bo okoli 400 m, kar je za male sankalce najprimernejše. Poleg tega bo izpeljano tako položno in varno, da se bo sankala deca brez vsake nevarnosti.

□ **Avtobusne novosti.** Za prebivalstvo magdalenskega predmestja je najbolj razveseljiva naslednja: Za poizkus bo vozil avtobus pri prihodu večernega ljubljanskega vlaka ob 22.40 s kolodvora v smeri proti vojašnici Kralja Petra. Odhod s kolodvora ob 22.45. Glavnega trga 22.52 ter povratek od kadetnice ob 23.00. Postajal bo na vseh postajališčih ob progi. Obiskovalci kinematografov in gledališča bodo imeli lepo priliko za vožnjo domov. — Na progi Maribor—Št. II. se opust dneva vožnja. Avtobus bo vozil ob torkih, sredo, sobotah, nedeljah in cerkvenih praznikih z Glav. trga ob 11.30 iz Št. II. 12.30. — Na progi Maribor—Pesnica se ukine dnevna vožnja ob delavnikih izven sobote z odhodom ob 9.28 z Glavnega trga ter povratkom iz Pesnice ob 10.00. — Na progi Glavni trg—Pobrezje se ukine ob delavnikih izven sobote vožnja z odhodom z Glavnega trga ob 9.55 in povratkom iz Pobrezja ob 10.30. — Vse navedene izpremembe stopijo v veljavo z 11. aprila t. l. — Avtobusno podjetje obremen naproša potnike, da pripravijo pri vsotopu v avtobus drobiž, ker bodo s tem napravili šoferjem veliko uslugo ter odpravili sami prevelike zamude.

□ **Mariborska Zveza mladih izobražencev ni razpuščena.** Precej nervoznosti so povzročile v vrstah brezposelnih izobražencev vesti o razpustitvi njihove organizacije v Ljubljani. Domnevno se je, da velja ta razpust tudi za mariborsko zvezo, ki je osrednje društvo za vse slične organizacije. Na mesredajnih mestih, kjer smo se informirali, so nam zatrdili, da niso prejeli nobenega naloga za razpust Zveze mladih izobražencev v Mariboru.

□ **Pred oltar.** Danes v nedeljo se poročita v cerkvi sv. Magdalene v Mariboru Anton Vovod in Marija Stingl. Oba sta vneta kulturna delavca; ženin je knjižničar in gospodar, nevesta pa tajnica Kat. slov. izobraževalnega društva v Studencih pri Mariboru ter kot taka izvršuje prav pridno razne društvene posle. Poleg tega izvršuje nevesta umetna ročna dela, kakor masne plašče, društvene zastave in temu slična dela. Zastava omenjenega društva je njeno delo. Novoporočencema želimo obilo sreče v novem stanu z željo, da bi se tudi v naprej prav pridno udeleževala v naših katoliških društvih.

□ **Carinski dohodki.** — V marcu so znašali skupni dohodki mariborske carinarne 6.266.477 Din. Od tega na izvozu 25.686 Din, na uvoženem blagu pa 6.240.791 Din.

— **Pri zaprtju, preobilici krvi** v spodnjem delu telesa, pritisku krvi, bolečinah v boku in ob straneh, pomanjkanju sapa, utripanju srca, migreni, šumenju v ušesih, omotici, slabem razpoloženju povzroči naravna »Franz-Josef« grenčica izdatno izpraznjenje črev in osvoboditev tesnobnostnih občutkov. Mnogi zdravniki uporabljajo »Franz-Josef« vodo z zelo zadovoljivim uspehom tudi pri težkočah v letih menjave.

□ **Dva požara.** V Cogetineh je zgorela hiša Jožefa Močnika. Vnela se je streha zaradi slabega dimnika. Požar je uničil osterže, pokrito s slamo temno požar žita. Škode je za 19.000 Din. — Pri Sv. Trojici pa je pogorel posestnik Vinko Perle. Zgorelo mu je gospodarsko poslopje z vso krmo in gospodarskim orodjem. Škode je 10.000 Din. Vzrok požara je tu neznano.

□ **Vsak Mariborčan naj kliče telefon 29-70** in se prepriča, če se njegova adresa nahaja, oziroma, ako je pravilna v »Velikem adresarju za mesto Maribor in širšo okolico«, ki izide tokom leta 1934 pri Tiskovni založbi v Mariboru, Gregorčičeva ulica 26.

□ **Trgovci!** Zaradi davčnih predpisov morate imeti vse svoje račune vezane v bloke in kolekovanje. Vezavo in kolekovanje vam oskrbi Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

□ **Pozabila je na trgu** večeraj revna ženica v žensko rute zavrt zavojček pol kilograma riža in četrt kilograma mila. Dobi ga na tržnem nadzorstvu.

□ **Nočno lekarniško službo** vrši v tem tednu od 8. do 14. t. m. lekarna »Magdalenska lekarna« mag. Savosta na Kralja Petra trgu.

□ **Drage kokoške:** Podrugo leto strogega zapora. Pred malim senatom se je vršila večeraj razprava proti mlademu Jožetu Pešcu iz Stojncev. Obtožence je prosili prijatelji tujih kokoši, ki so mu bili znani kurjaki cele okolice. V obtožnici mu očitajo nič manj kot 9 kurjih tatvin, pri katerih je odnesel raznim lastnikom 42 lepo rejanih pučk v vrednosti 7600 Din. Bil je brez dela, bil je vedno imel denarja; večkrat je odhajal z nahrbtnikom v Maribor in Ptuj po »opravih«, kar je vzbudilo sum orožnikov. Pri arelaciji je vse priznal, pred sodniki pa zopet vse krčevito tajil, češ, da ga je neki znanec sicer nagovarjal k tatvinam, ni pa kradel. Obsodili so ga kljub temu zagovoru na leto in pol strogega zapora.

Celje

□ **Proces proti 22 obtožencem,** ki se je začel v tork pred velikim senatom celjskega okrožnega sodišča, je bil v petek ob pol 7 zvečer zaključen. Sodba bo razglašena v ponedeljek ob 3 popoldan. Ta proces je bil po vojni pri celjskem okrožnem sodišču gotovo najdaljši.

□ **Osebna vest.** Kakor poroča večerajšnja »Deutsche Zeitung« je bil dr. Kamilo Prasečnik, bivši dijak celjske gimnazije, imenovan za rednega profesorja arheologije na dunajski univerzi.

□ **Šahovski brzoturnir.** V petek zvečer se je vršil v hotelu Evropa šahovski brzoturnir Društva jugosl. akademikov v Celju. Igra, ki je trajala 3 ure, je bila zelo lepa, večkrat prav napeta, a disciplinirana in je pokazala sledeče rezultate: 1. Marek Ivan 7½ točk; 2. Diehl Vladimir 6½; 3. Dobraj Albin 4½; 4. Gorinšek Heli in Skitek Milan 4; 5. Smigovec Viktor 3½ točke. Sledijo: Hodžar Rado, Leban Vladimir in Ogrizek Marija z 2 točkama. Igrji se prisostvovalo precejšnje število prijateljev šaha, vodil jo je prav dobro g. Marek Ivan, ki je postal tudi društveni prvak.

□ **Redni letni občni zbor celjske podružnice** trgovskega in bolniškega društva »Merkure« je bil v petek zvečer v hotelu Evropa. Pri volitvah je bil ponovno izvoljen za predsednika g. Kralj, ravnatelj Celjske posojilnice.

□ **Krajevna protituberkulozna liga** v Celju pridno deluje. Kakor smo že večkrat poročali, namerava Liga zgraditi zavetišče za jetičnike. V ta namen se pridno pobirajo prispevki.

□ **Zopet tatvina ure.** Kakor vse kaže, so se celjski dolgooprstenci v zadnjem času vrgli predvsem na ure. V zadnjih dneh smo že poročali o treh tatvinah ur, danes imamo zopet eno. Dne 4. ali 5. t. m. je bila ukradena Ivanu Zolšku, mizarskemu pomočniku, srebrna ura, srebrna verižica in 100 Din gotovine.

Ptuj

□ **Izkazana pravica.** V našem mestu je znan slučaj, ko so pred dvema letoma aretirali zavarovalnega agenta in bivšega občinskega svetnika, češ da je neko pričo podkupil, da je pri neki sodni razpravi dne 5. febr. 1932 pri tuk. okr. sodišču njemu v prid prisegel. Višja sodna instances pa je dognala njegovo nedolžnost in ovađenca oprostila. S tem je bilo pravici zaščeno.

Naznanila

Ljubljana

1 »Ljubljana« ima pevsko vajo v ponedeljek, dne 9. t. m. ob 8 zvečer. Udeležba za vse člane obvezna.

1 **Seja Kršč. kole** za stalno župnijo bo v petek 13. aprila ob 8 zvečer v stolnem župnišču.

1 **Društvo za zidavo nove cerkve Sv. Cirila in Metoda pri Sv. Krištofu** vpripori danes v cerkveni dvorani vlezabavno komedijo v treh dejanjih »Nebesna na zemlji«. Začetek ob pol 8 zvečer.

1 »Trnovski odes«, Karunova ul. 14, uprizori drveni Meškovo igro »Pri Hrastovih«. Začetek predstave je ob 8, konec po 10.

1 **Kino Kodeljevo.** Danes ob 3 film »Ozračje se lomi«, kateri pripada najboljšim aviatističnim filmom. — Ob 5 in 7 »Cesačev valček« (Marta Eggerth). — Ob 9 in jutri ob 8 oba spreda. — Opozarjamo že sedaj, da se bo v tork in v sredo zvečer ob 8 predvajal najboljši film Johna Gilberta »Zemlja v plamenih«. Svetovne vojne še noben film ni tako krasno prikazal kakor ta. — Cene so znižane.

1 **Zelezničarska sekcija** Krajevnega odbora JS v Ljubljani, priredi dne 9. t. m. ob 20 v prostorih ljubljanskega dvora v dvorani »Sloga« predavanje priznanje strokovnjaka g. dr. Blöhma, hon. profesorja tuk. univerze, o temi: Obala in zaledje.

1 **Nočno službo** imajo lekarnarje: danes: mr. Trukoczy ded., Mestni trg 4 in mr. Ramor, Mi-

Cerklje pri Kranju

Na poročilo v »Jutru« glede požara v Dvorjah pri gosp. Korošcu Francu po dom. Harižu moramo ugotoviti resnico, da občinstvo ni paslo zijala vse dotlej, dokler je bilo kaj reševati in pa omejevali požar. Kdo pa je v skafih nosil vodo in gasil, da se ni vnela sosednja lopa in s tem obvaroval polovico vasi požarne nesreče? O pogasitvi pa ni kaj reči, ker tako popolnega pogorišča že zdavnaj nismo imeli in ie tudi za lončarja v Komendi zelo malo ostalo. Pri reševanju podstrešnega inventarja je bilo več oseb v nevarnosti, da se zaduše, ker je ogenj preskočil požarni zid. Čast požrtvovalnim donašalkam in donašalcem vode, ki so ogenj omejili. Glede magnetna in strokovnega gašenja pa moramo ugotoviti, da se gosp. dopienik »Jutra« zelo malo razume na take stvari, in pa tudi, da pri požaru najbrž ni bil navzoč!

Sport

Gozdni tek deklet

DANES OB 11 POD CEKINOVIM GRADOM ZA DRAVNO PRVENSTVO

Za današnji dekliski gozdni tek za državno prvenstvo vlada izredno veliko zanimanje. Zakaj tudi ne? Saj vsi vemo, da se bo bila ljuša borba med družinami Atene in Ilirij, ki sta najresnejši kandidatini za drž. prvaka. Moči ene kot druge družine so tako izenačene, da je nemogoče vnaprej prorokovati zmago. Borba bo baš radi tega od začetka do konca zelo napeta. K ljubljanskim atletinjam se pridružijo še ostale atletinje iz države, tako, da bomo imeli danes res prvovrsten sportni užitek v Ljubljani.

Pokroviteljstvo nad prireditvijo je prevzel pobač g. dr. Pirkmajer, ki je daroval kraven prehodni pokal za zmagovalno družino, prvakinja pa prejme prehodno darilo trdke Krisper.

Hermes : Železničar (Maribor)

Prvenstvena tekma danes ob 14.30 na igrišču Hermesa.

Vsako, ki se količkaj zanima za sport, si bo danes ogledal prvenstveno nogometno tekmo, ki nam jo bosta servirala gornja nasprotika za otvoritev prvenstvene sezone. Obe moštv, ki ju že dobro poznamo, nastopita v najmočnejših postavah, ker bo šlo zares; to je namreč prvenstvena tekma in vsaka izgubljena točka postane pozneje lahko usodopolna za enega kot drugega. Glede nato se nam obeta danes lep nogometni užitek.

V predtekmi nastopita ob 13.45 druga garnitura Hermesa in domžalski Disk. Tekmi se vršita ob vsakem vremenu.

SK Ilirija : ISSK Maribor

Danes se srečata na zelenem polju v boju za podvezno prvenstvo stara nasprotnika ljubljanska SK Ilirija in domači ISSK Maribor. Tekma se bo vršila ob 15 v Ljudskem vrtu v Mariboru. Sodi g. Ochs iz Celja. Tekma bo ena najvažnejših v spomladanski nogometni prvenstveni sezoni. Maribor se bo vsekakor skušal revanžirati za jesenski poraz v Ljubljani.

SK Jadran : SK Grafika

Z današnjim dnem se prične spomladansko prvenstveno tekmovalje II. razreda. Ob 10 dopoldne se srečata na igrišču Hermesa v Šiški stara rivala Jadran in Grafika. Jadran se nahaja na drugem mestu prvenstvene tabele, Grafika pa na tretjem. Jeseni je zmagala Grafika s tesnim rezultatom 1:0. Zaradi tega se bo Jadran gotovo potrudil, da odloči tekmo v svojo korist, a tudi Grafika bo napela vse sile, da zmaga. Obeta se torej prav zanimiva tekma, katero posetite v čim večjem številu. Vstopnina nizka.

Crosscountry lanlov v Zagrebu

Danes dopoldne — istočasno, ko bodo tekle dekleta v Ljubljani — se bo borila elita atletov naše države za najvišji naslov, za državne prvakine in to za moštva in posameznike. Z neko nervoznostjo pričakuje vse poročil iz Zagreba. Borba bo taka, kakršne doslej v crosscountry-ju pri nas še ni bilo. Vse ekipe, zlasti pa one, ki računajo na zmago, so izobno pripravljene. Med pojedinci ima največ izgledov za zmago Primorjaš Krevs, dočim visi zmaga moštev v zraku. No ja, še par uric in tudi to bomo vedeli.

★

Beli sport na Ateni. Kakor vsa prejšnja leta, tako je tudi letos TKD Atena vzorno uredila vse tenis-prostore, ki leže v tivolskem parku sredi zelenja. V propagando belega sporta nudi Atena v

Odkritorsčna beseda reumatično bolnim!

Da Tegal pri revmatizmu zares pomaga, se ponavlja v sledečem: »Da sem vedel poprej za Tegal tablete, koliko bolečin bi mi bilo prihranjenih pri mojem dolgotrajnem revmatizmu in koliko trpljenja preprečenega. Srečen sem, ker lahko rečem, da so Tegal tablete zanesljivo delujoče zdravilo brez vsakih stranskih pojavov od strani srca ali želodca. Rad ga bom vsakemu priporočil. Se enkrat hvala! S. Stojanovič, službenik uprave vodovoda O. G. B., Beograd, Kn. Mihailova ul. 3.«

Tegal tablete uspešno in hitro delujejo proti revmatizmu, protinu, išiasu, hripji, živčnim boleznim in prehladu. Preko 6000 zdravnikov priporoča v uradno potrjenih ocenah uporabo Togonal. Dobi se v vseh lekarnah.

Odobr. Min. soc. pol. in nar. zdrv. S. br. 18.145 od 22. oktobra 1932.

(ej seziji izjemno vsestranske ugodnosti, zlasti pa dijaštvu, ki uživa posebne popuste. Tenis je gotovo eden najlepših sportov; po dnevnem naporu se v prosti naravi in na svežem zraku sprosti in razbija naše telo, pljuča se širijo in človek je ves preropen. Če se boste odločili za tenis, oglasite se na igrišču Atene v Tivoliju ali pa vsak torek ob 17 v kavarni Emona, kjer dobite vse potrebne informacije. Če bo vreme ugodno, bodo v nedeljo tenis-prostori odprti.

XII. Redno glavno skupščino sklicuje Jugoslovanska zimskosportna zveza v Ljubljani, dne 6. maja 1934 v Beli dvorani hotela Union s sledečim dnevnim redom: Pozdrav in otvoritev, poročilo tajništva in tehničnih odsekov, poročilo blagajnika in nadzornega odbora, določitev sedeža Zveze in službenega glasila, volitve upravnega in nadzornega odbora, predlogi upravnega odbora in članov, slučajnosti. — Skupščina prične ob 8.30 zjutraj, v slučaju nezadostne udeležbe pa ob 9, ne glede na število navzočih članov. Predloge morajo poslati člani najkasneje do 25. aprila upravnemu odboru, sicer se ne morejo razpravljati na skupščini.

Kolesarska podzveza »Ljubljana« (iz seje upravnega odbora.) Na dopis podzveze Maribor se sklene predlagati za cestno prvenstvo dravske banovine progo Maribor—Ljubljana in termin 29. junija 1934. Za gorsko prvenstvo se sklene predlagati progo Hoče—Pohorje. Termin se določi sporazumno s prizadetimi podvezami in zvezo. — Vzame se na znanje termin medkulbske prireditve »Zarje« Zg. Kašelj za dne 24. junija na progi Večve—Trojane in nazaj. — Za klubsko tekmo »Sore« Dravlje se delegirajo za sodnike sledeči gg.: Batjel, Plančar, Grudnik, Gregorčič, Dolničar.

★

Norvežani bodo tudi poleti izvajali smučarske skoke. Norvežani hočejo na vsak način obdržati primat v smučarskih skokih. Zavedajo se namreč, da so jim drugi narodi začeli postajati nekoliko nevarni v tej teki sportni panogi, ki je zaenkrat še njihova domena. Da pri tem tudi oslone, bodo še letos zgradili umetno skakalnico v Lillehammerju pri Oslo. To skakalnico bodo opremili s posebno električno napravo, ki jo skrbela za to, da bo imela skakalnica stalno dovolj snega, umetnega seveda. Cela naprava bo tako izvršena, da bo na leseni konstrukciji najprej debela plasti ledu, na katerega bo električna naprava natresla potrebno količino imitiranega pršila. Ta skakalnica bo stala 50.000 norveških kron.

Bokserski dvoboj med Schmelingom in Paolinom, ki bi se imel vršiti 8. aprila, so preložili na poznejši čas, ker si je Schmeling pri treningu tako pokvaril roko, da je trenutno nezmožen za borbo.

Češki bokserji bodo šli vendar v Budimpešto. Pred kratkim so se poročali, da se češki bokserji ne udeležijo evropskih prvenstev, ki se vrše ta mesec v Budimpešti, ker so svojo udeležbo nenadoma odpovedali. Kakor se pa sedaj poroča iz verodostojnega mesta, se bodo tega tekmovalja udeležili tudi Čehoslovaki.

Najboljši evropski skakalci v višino. V Evropi imamo 12 skakalcev, ki preskočijo marko 1.95 m in to: Kotkas (Finska) 2.01; Perälä (Finska) 1.98 m; Plawczyk (Poljska) 1.96 m; D. Carrol (Irsko) 1.95½ m; Homer Baker (Anglija) 1.95½ m; Leahy (Anglija) 1.95; Lewden (Francija) 1.95 m; Bodossy (Madjarska) 1.95 m; Dohlmann (Finska) 1.95 m; Halvorsen (Norveška) 1.95 m; Keskmar (Madjarska) 1.95 m in Knuse (Estonska) 1.95 m.

Tudi »zvezde« premagane. Marsikakemu zvezdniku, o katerem mnogi mislijo, da je nedosegljiv, se pripeti, da podleže svojem sportnemu tovarišu. S tem mora pač računati, če je še tako dober. In tako se je zgodilo nedavno tudi znanemu lahkoatletu Cunninghamu, ki ga je v izrednem finishu tolkel na eno angleško miljo študentovski prvak Bonthron. Za omenjeno progo je rabil zmagovalce 4:14 min., dočim se je Cunningham zgredil za njim izčrpan na tla.

»Solidarnost« ponovi danes popoldne v Društvenem domu v Mekinjah svoj koncert slovenskih narodnih pesmi.

Kranj. Igralci Jugoslovanske strokovne zveze vpriporo danes ob 4 popoldne v dvorani Ljudskega doma komedijo »Slava in njeni meštari«.

Ptuj. Zadruga elektrarna za Ptuj-Breg in okolico v Ptuj ima svoj redni občni zbor v nedeljo 8. t. m. ob 10 v posvetovalni dvorani mestne občine.

LJUBLJANSKO GLEDALIŠČE

Drama

Začetek ob 20.

Nedelja, 8. aprila ob 15: »INRI«. Izven. Poslednja letošnja vpriporitev. Cene od 6 do 20 Din. — Ob 20: »Bratje Karamazovi«. Izven.

Ponedeljek, 9. aprila: »Belgrad nekaj in sedaj.« Red A.

Opera

Začetek ob 20.

Nedelja, 8. aprila ob 20: »Poljska kri«. Izven. Znižane cene.

Ponedeljek, 9. aprila: zaprti.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Nedelja, 8. aprila ob 15: »Jurček«. Otroška predstava. Znižane cene. — Ob 20: »Rože v snegu«. Zadržlj. Globoko znižane cene (od Din 20 do Din 3).

klošičeva c. 20; jutri: mr. Lenstek. Resljeva 1; mr. Bohinec ded., Rimska c. 24 in dr. Kmet, Tyrševa 41.

Maribor

m Don Boskova proslava bo dne 22. t. m. v veliki unioński dvorani. Pride 120 malih salezijanskih pevcev iz Veržeja, ki bodo tudi pri proslavi sodelovali.

m **Šentlenarčani gostujejo.** Prosvetno društvo »Zarja« od Sv. Lenarja v Slov. goricah upripori v nedeljo, dne 15. t. m. ob 20 v dvorani na Aleksandrovi cesti 6 znano zgodovinsko igro »Črni križ pri Hrastovcu«.

m **Akademija** bo v petek, dne 13. t. m. v tukajšnjem Narodnem gledališču. Priredi jo v dobrodelne svrhe tukajšnja Zveza mladih inteligentov. Na sporedu glasbene točke in odlomek iz Petrovičeve drame »Mrak«.

Drugi kraji

Ig. Prosvetno društvo na Igu priredi v nedeljo, 15. aprila ob 3 zaključno gledališko predstavo: Rendez-vous, veseloigro v treh dejanjih s petjem. Ponovitev se vrši 22. aprila ob 8 zvečer.

St. Jernej. Pevski zbor iz Kostanjevice vpripori dne 8. t. m. v društveni dvorani ob 3 popoldne spevoigro »Kovačev študent« v treh dejanjih in šaloigro »Trije tički« v dveh dejanjih.

Kamnik. Francoski krožek priredi v tork, dne 10. t. m. zanimivo literarno predavanje, katero bo imel ob 20 v krožni sobi na Šteti g. p. prof. dr. Stanko Leben — Delavsko pevsko društvo

„Krasin“ plove z vso paro na pomoč

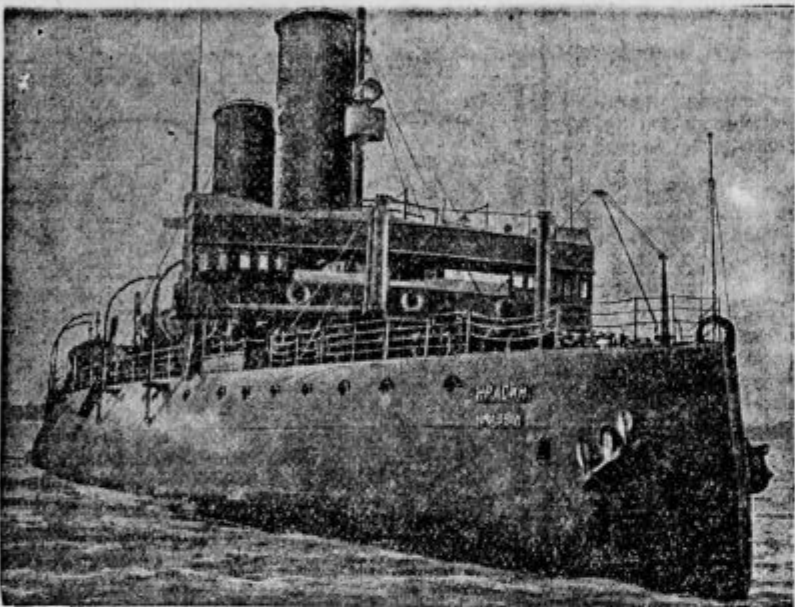
Brodolomce »Celjuskina« rešujejo na vse mogoče načine. Ruski letalci neprestano tvegajo življenje za svoje rojake, ki plovejo na ledeni plošči po Ledenem morju. Sporedno s to reševalno akcijo gre druga, mnogo bolj počasna, a zato toliko bolj zanesljiva. Ledolomec »Krasin«, ki je že rešil ostane Nobilejeve ekspedicije na severni tečaj, se z vso brzi pomika proti Ameriki, da bi skozi Panamski prekop čimprej priplul k ponesrečencem na ledeni plošči. Naš zemljevid nam nazorno kaže dolgo pot, ki jo mora ladja napraviti, preden prispe na mesto, označeno s križcem, kjer čaka še okoli sto ljudi na rešitev.

Preden je »Krasin« krenil na pot, so se sestali izkušeni brodarji in vodje severnih ekspedicij, da bi začetali pot ledolomca. Odločilo je bilo mnenje prof. Sagelliarja, ki je na glasu izvrstnega brodarja po severnih vodah. Na vsej vožnji se bo »Krasin« ustavil samo štirikrat. Prvič je pristal v luki Hoek-van Holand, in sicer 29. marca. Do Panamskega prekopa prispe »Krasin« 20. aprila. V San Franciscu bo 5. maja. Četrta luka je že na ruski zemlji, sicer v Zalivu previdnosti, kamor bi moral »Krasin« pri-

speti 21. maja. Tu bi ladja natovorila premog in nato z vso brzi odpeljala proti taborišču brodolomcev, ki mu poveljuje prof. Schmidt. Računajo, da bo »Krasin« potreboval za vso pot 60 dni. Toda posadka sama bi rada prispela na kraj nesreče mnogo prej, in sicer v 47 dneh. Ze 10. maja bi morali po njenih načrtih prispeti v Zaliv previdnosti. Če ne doleti ladje kaka nesreča in če se bo posadki posrečilo vzdržati polno brzino, prispe pomoč 13 dni poprej, kakor je bilo določeno, upoštevajoč vse mogoče težave, s katerimi je bilo treba računati.

Nazaj se bo »Krasin« vrnil skozi Severno morje, tako da bo v resnici napravil pot okoli sveta, in sicer skozi tropična morja proti arktiku. Prvič v zgodovini bo ladja v teku ene plovbene dobe preplula severno morjsko pot z vzhoda proti zapadu. Ledolomec »Sibirjakov« je napravil to pot od zapada proti vzhodu.

»Krasin« je preskrbljen z najmodernejšimi tehničnimi sredstvi, ki so potrebna za takšno plovbo. Na krovu ima spretno mornarje, ki dobro poznajo nevarnosti plovbe v Ledenem morju.

„Krasin“
na poti okoli
sveta

Kjer sta dan in noč vedno enaka

Neusmiljeno žge argentinsko sonce v januarju

Argentina nima zaman solnca v svojem grbu! Tako je žgalo letošnje januarske dneve to argentinsko sonce, da je v samem Buenos Airesu parkrat dvignilo toplomer na 55° C na soncu in 39,6° C v senci. Višje gori na severu je kazal toplomer še znatno več!

Tiste dni skoro nismo govorili drugega, kakor o vročini. »Ufa que calor — Joj, kako je vroče!« so se pozdravljali znaneci in potem je šlo tako o vročini naprej.

Sročam tedaj starega znanca, ki misli: »Kako mora biti šele na ekvatorju, če je že v Argentini tako vroče!« Mož ni strgal veliko hlače pri zemljepisnih urah, zato mu ni zameriti, če ne ve, da je 55° C pravcata ekvatorska vročina! Čeprav leži Buenos Aires na trideset petem vzporedniku, torej dosti južno od ekvatorja.

Poslušajmo, kaj mi je pravil neki inženir, Čeh, ki je živel pet let skoro na samem ekvatorju: »Iz mesta Manaos prihajam, kjer sem živel pet let. Manaos je glavno mesto brazilske zvezne države Amazonas, imenovane po istoimenskem veletoku, ima nad 100.000 prebivalcev in je kakih dva tisoč kilometrov oddaljeno od Atlantskega oceana, sredi najbučnejših in neuničljivih južnoameriških pragozdov, in je ena največjih mest v neposredni bližini ekvatorja, ravni-ka. Kavčuk in drago kamenje je mesto silno obogatelo. Kakor povsod na ravniku vzhaja sonce tudi v Manaos leto in dan ob šestih jutraj in zahaja ob šestih zvečer. Toplomer pa tudi v Manaos redko prekorači 55° C na soncu. Pa drugače niti biti ne more!

Južnoameriški ekvatorijski kraji so kraji najbučnejšega rastlinskega življenja. Brezdvoma bodo čez ne premnoga leta bivališče mnogim milijonom ljudi. Čeprav se beli doseljenci težko ali skoro nikoli ne privadimo tamošnjemu podnebju, pa so tamkaj rojeni že precej odporni, lažje kljubujejo kapricam stalne vročine in vlage in dosežejo tudi določeno starost, če so pametni in zmerno živijo. Sedaj pa mislite, da bi poskočilo živo srebro v toplomeru recimo samo na 65° C! Uničilo bi vso vegetacijo in one-mogočilo vsako življenje.

V Manaos sem bil zaposlen pri veliki begijski družbi kot preizkuševalce dragih kamnov. Saj veste, da se drago kamenje mora preizkusiti, predno ga družba plača, saj ne gre za majhne denarje. Preizkušene drage kamene izvozi trdka potem v Belgijo, kjer jih v Antverpnu izbrusijo in spravijo na trg. Moje delo torej ni bilo težko in hkrati kraljevsko plačano: mesečnih tisoč osemsto milreis. Tako podnebje me je pregnalo iz onih krajev. Vročina v Manaos res ne gre velikokrat čez 55° C, ali zime ni, pomladi ni, jeseni ni! Tudi ponoči se ozračje ne ohladi znatno. Če dežuje poleti veliko, dežuje pozimi skoro neprestano. Poleg tega se stekata blizu Manaosa oba veletoka Rio Negro in Amazonas, in sam poslednji je širok kakih 10—12 km! Mislite si, kako morajo ob tropični vročini te vode izhlapevati! In vlažna vročina je brez primerno hujša kakor suha. Saj nas že v Buenos Airesu predvsem muči razgreta vlaga v ozračju in ne toliko vročina sama.

Vsak dan čitamo v časopisju o slučajih solnčarica. Vendar se menda letos komaj še

trije umrli valed prevelike vročine, kar je z ozirom na trimilijonsko mesto in izredno letošnje vročino jako malo.

Pravijo, da je leta 1900 razsajala v Argentini prav taka vročina kakor letos. Leta 1923 se je ponovila. Leta 1900 je imela baje solnčarica zelo bogato smrtno žetev. Predvsem moških, saj je znano, da nas ima zavratnica bolj na piki kakor ženske.

To razveseljivo novico priplisujem jaz ohlapnejši obleki, ki se je zadnje čase udomačila. Pred 34 leti so nosili moški še vsevpred trde ovratnike, trdo likane srajce in manšete. Danes pa se v veliki vročini tropično oblačimo in manjka mnogim samo čelada iz plutovine, pa bi bili pravi ekvatorijanci. Telovnik v poletnih mesecih že zdavnaj ni več v modi.

Tudi kopali se svojčas, pred 34 leti, Argentinci niso toliko, kakor se danes. Saj je danes ves breg Ria de la Plata, od Tigre do Quilmesa, 40—50 km v dolžini, eno samo ogromno kopališče. Tako pošteno se Buenosajreščani kopljejo, da jih vsako nedeljo uto-ne po četvero ali petero. To je sicer narobe, ampak proti vročini pa kopel res pomaga.

V vročih dneh porabimo Buenosajreščani po uradnih podatkih dnevno precej nad eno milijardo litrov ali nad en milijon kubičnih metrov vode. To je v petih dneh več kakor Ljubljančani celo leto 1933, ko so jo porabili doslej največ. (Dalibor v »Duhovnem življenju«, Buenos Aires.)

Ne verjamemo. Avstrijski podkancler Fey je na velikonočnem zborovanju v Götztisu izjavil: »Nemška bodočnost se bo bržkone odločila ne v Berlinu, temveč na Dunaju, v Avstriji.«

Bodočnost je slovanska!

Nemška akademija je izdala res mično delo profesorja Burgdörferja pod naslovom »Izumiranje belih narodov«.

Že v naslovu je pisec postavil vprašanje: Čigava je bodočnost v Evropi? Prof. Burgdörfer dela poklone Hitlerju, Göringu in Göbbelsu, kakor je pač danes v Nemčiji navada, češ, da je bodočnost Evrope v rokah naroda, ki je dal iz sebe takšne može; toda v drugem delu knjige prihaja neodvisen bravec do nekoliko drugačnih zaključkov. Razizem Nemčije ne bo osrečil. Burgdörfer dokazuje, da se biološko središče Evrope počasi premika proti vzhodu.

Danes ima Evropa približno pol milijarde prebivalcev. Po 30 letih bo evropsko prebivalstvo šlo 600 milijonov. Toda prirastek ne bo enakomerno razdeljen med posamezne narode; glavni prirastek namreč pojde vzhodni Evropi. Ta proces se pravzaprav vrši že mnogo let. L. 1810. je skupina romanskih narodov štela 59 milijonov, skupina slovanskih narodov 69 milijo-

Domač izdelek je pralni prašek „PERION“

Poizkusite z njim oprati Vaše perilo in zadovoljni boste. Perilo bo snežno belo in ne bo izgubilo na svoji trpežnosti. Vedno in povsod samo »PERION«.

nov in skupina germanskih narodov 65 milijonov duš. To se pravi, da je bilo tedanje evropsko prebivalstvo, ki je šlo 187 milijonov duš, enakomerno razdeljeno med tri glavna plemena, ki so naseljena v Evropi. Danes se je položaj spremenil. L. 1930 je skupina germanskih narodov štela 149, skupina romanskih 121 in skupina slovanskih narodov 226 milijonov. Skoro polovica evropskega prebivalstva tvorijo Slovani (45,6%) in komaj tretjina Germani (30%). Po računih profesorja Burgdörferja bo l. 1960 to razmerje še bolj nepovoljno za zapadne in srednjeevropske narode. Germanov bo takrat 160 milijonov (27%), Romanov 133 milijonov (22,2%) in Slovanov 303 milijone (51%).

Prof. Burgdörfer meni, da je rase, ki so se naselile na severu, zapadu in v srednji Evropi, zadela takozvana biološka skleroza in da so v stanju izumiranja. Slovanski narodi preživljajo čas biološkega razvoja in intenzivnega prirastka.

Gramofoni niso igrali

Moskovska »Pravda« poroča iz Leningrada, da je tamkajšnje sodišče obsodilo ravnatelja tovarne gramofonov na pet let trde ječe. Obsojen je bil tudi glavni ravnatelj Starkov. Tvorica je izdelovala slabe gramofone. Skoro polovica gramofonov je takoj razpadla, drugi zopet niso hoteli igrati. V pisarni tovarne je bil nabit naslednji razglas: Kupcev, ki prihajajo z razbitimi gramofoni, ne puščajte na tovarniška tla!

Srce mu je zašil

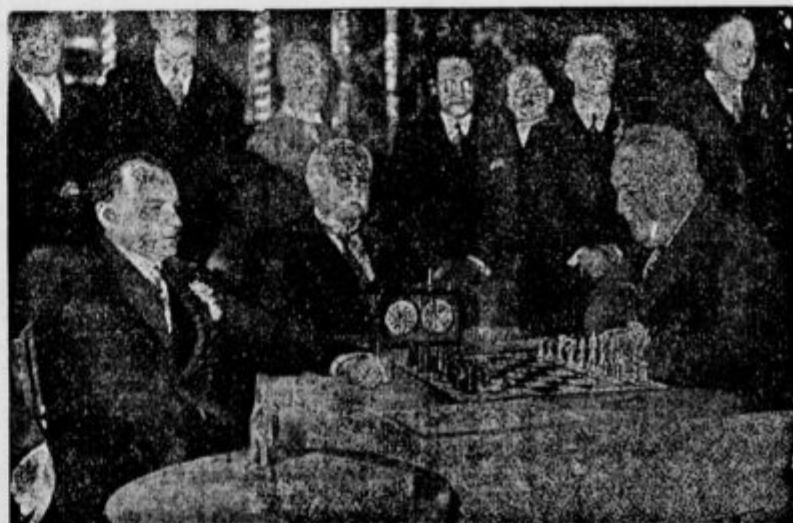
Kijevski profesor Krilov je srečno izvršil nevarno operacijo srca. Priplivali so mu na kliniko mladega delavca, ki je bil zaboden v srce. Zdravnik, ki je bil v službi, je ugotovil, da je stanje ranjenca brezupno. Profesor Krilov je naglo odprl bolniku prsni koš, vbrizgal v srce adrenalin, da ne bi nehala biti, in ga pozneje zašil s petimi šivi. Operacija je uspela in operiranec je že izven nevarnosti.

Smetanova znamka. Češkoslovaška pošta uprava je izdala ob priložnosti Smetanovih proslav »Smetanovo znamko«. Za podlago je vzela Smetanovo sliko iz mladostnih let, ki jo hrani Smetanov muzej in ki jo je izdelal mojster Seizinger.

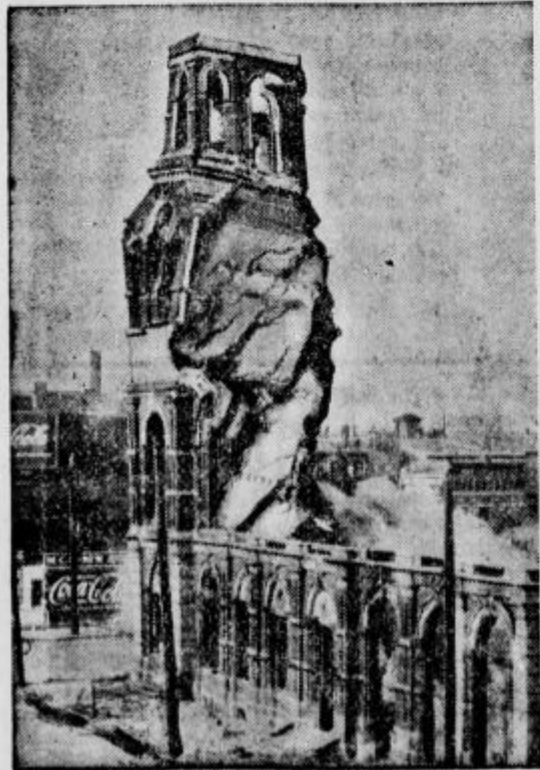
Ruski letalec Babuškin, ki se je izkazal že pri reševanju Nobilejeve posadke, se je zdaj rešil z ledene plošče z letalom. Ko se je »Celjuskina« pogreznil, so njegovo letalo potegnili na ledeno ploščo. Tedne in tedne se je Babuškin trudil, da bi se z letalom dvignil z ledene plošče. Končno se mu je to posrečilo. Priletel je v Vankarem, kjer je oporišče letalske rešilne akcije.

Rusa se bijeta za čast tujih držav

Na veliko noč se je pričela v Baden-Badenu šahovska bitka med dr. Aljehinom in F. D. Bogoljubovom. Doslej je bil svetovni prvak dr. Aljehin. Na boj ga je pozval Bogoljubov. Nekaj posebnega ima ta šahovska bitka: Tako dr. Aljehin (na levi) kakor Bogoljubov sta po rojstvu Rusa, toda Aljehin se je po francoski državljan, medtem ko se je Bogoljubov ponemčil in se zdaj bije za slavo Hitlerjevega cesarstva! Nemška vlada se je potrudila, da bi šahovsko bitko prikazala kot

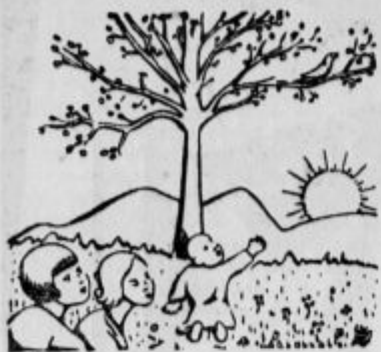
bitko med Francijo in Nemčijo. Pričetku boja je prisostvoval tudi prosvetni minister Badenskega. Göbbelsu je bila celo poslana brzopjavka tele vsebine: Udeleženci boja za svetovno prvenstvo v šahu pošiljajo vdanostne pozdrave svojemu duhovnemu vodju. Zivel Hitler! Takšne brzopjavke seveda ni podpisal Aljehin, pač pa narodni socialisti, ki prisostvujejo igri. Bogoljubov sam je izjavil, da čuti na svojih ramah vso odgovornost, ko se zaveda, da se bori za čast »nove Nemčije«.

Ali si ti ne zdi, kakor da bi se ta zvonik zvil v bolečinah in da žaluje za cerkvijo, ki jo je uničil požar v Delawareu v državi Ohio? Od cerkve je ostalo pokoncu samo ogrodje, ki so ga morali nato sestreliti z dinamitom.

MLADI SLOVENE

Spomladi

Prvo pomladno brstenje pokukalo v božji je dan; zdaj čudi se zlatemu solncu, ki gorko smehlja se čez plan.

Na vrbo ob bistrem potoku so splezale mačice; ojoj, so to čudne živalce: brez gobčka, brez tačice...

Koncert priredila je ptička. Zastonj vsak poslušal lahko v zeleni dvorani jo stvarstva, ki v duši ima še — zlato.

Spomladi se s čudežno silo srce na stečaj nam odpre in plane iz njega kot plamen, ki božja ga roka prižge.

Pepček bebček

1.

Pepček je bil na svetu čisto sam. Nikogar ni imel, ki bi se bil zavzel zanj in mu olajšal težko življenje.

Ko je bil star štiri leta, mu je oče utonil v vaški mlaki, mamo pa mu je ugrabila jetika. Takrat so ga vzeli k sebi tuji ljudje. Opravljali jim je vse one majhne in nevažne posle, ki jih je v kmečkih hišah toliko, da bi moral imeti človek večkrat sto rok in sto oči. A kakor je bil Pepček majhen in slaboten, je bila njegova pomoč izdatna in vidna povsod. Za svojo marljivost pa ni žel nikoli pohvale in prijazne besede. Vsi so se norčevali iz njega. Ne iz hudobije; samo iz objesti pač in zaradi zabave...

»Pepček bebček gre! Pepček tepček gre!« so od vseh strani zavriščali vaški razposajenci, kadar je ves beden in majhen prikoracal skozi vas.

Pepčkove oči so se kakor oči plahe živalce žalostno uprle v zasrnavalce in nemo prosile: »Nikar!«

Mladim neugnancem pa ni šla Pepčkova žalost prav nič k srcu. Še celo podžgala je njihovo razposajenost. Tako lepa prilika, da se malo pozabavajo na račun ubogega norčka — pa je ne bi izkoristili! Hoho!

»Pepček tepček, ali hočeš kos belega kruha?« je posmehljivo zakričal največji deček iz gruč.

Pepčku se je zjasnil obraz. »Saj niso tako hudobni, kot sem si bil mislil,« si je ves srečen dejal in jih hvaležno pogledal.

»O hočem! Dajte, dajte!« je kakor k molitvi prosil sklenil roke.

Deček s kozavim obrazom in rdečimi lasmi je lokavo pomežiknil tovarišem. Dečki so se spogledali, se namuzali in sporazumno pokimali z glavo.

Rdečelasec se je sklonil, pobral kamen in ga z vso silo zagnal...

»Na — tu imaš kruh!«
Pepček je bolesto kriknil in se prijel za ranjeno mesto. Rdeč curek krvi mu je pobarval bledi obraz in se pomešal s solzami, ki so se mu ulile iz oči.

To je bilo kakor dogovorjeno znamenje za druge dečke. Vseprek so jeli pobirati kamne in jih med škodočelnim grohotom metati vanj.

»Na — še en kos!«
»Dober tek!«

»Kaj sem vam storil? Pustite me!« je Pepček pridružen ječal in ihtel v okrvavljene dlani. Pri srcu mu je bilo, da bi legel na tla in umrl...

Brez solnca, brez ljubezni je bila njegova mladost.

2.

Pepček je bil tudi zelo lahkoveren dečko. Verjel je vse, kar mu je kdo natvezel. To njegovo lahkovernost so ljudje večkrat grdo izrabili.

Poslušajte, kakšno so mu zagodli na Miklavžev dan! —

Ko so petlini oznanili rojstvo mladega jutra in so prvi solnčni žarki pokukali skozi okno, se je Pepček zbudil iz lepih sanj. Njegov pogled je obvisel na mizi, ki je stala ne daleč od njegovega borgega ležišča. Zagledal je na njej tri velike pokrite lonce.

»Hoja hej, koliko mi je prinesel Miklavž!« je veselo plosknil z rokami in planil k mizi. Vedno znova je pozabil siromak, koliko podobnih razočaranj je že doživel...

Sunkoma je dvignil pokrov prvega lonca.

»Hopla!«
Malo je manjkalo, da ni padel od strahu vznaka na tla: iz lonca je skočila velika ostudna — žaba.

Ko je prišel spet do sape, se je ojunačil in odkril drugi lonec.

»Hop!«
Pepčku so se najhili lasje: iz lonca je smuknila kakor bognasvaruj črna miš.

A še mu ni bilo razočaranja dovolj. Z vsem srcem se je oprijel poslednjega upanja:

»V tretjem loncu bo pa čisto gotovo kaj!«

Dvignil je pokrov — in veste kaj je ležalo na dnu tega lonca? — En sam droben piškav oreh...

Mihec in velikonočni pirhi

Konec

»Dober dan!« prikloni se Mihec brž spoštljivo, pa ta hip že kaznovan je za hudobijo: jajca se usujejo — smuk! mu iz klobuka.
»Kaj pomeni to?« strmi vanj učitelj Luka.
»Marš z menoj!« ukaže mu in domov ga žene.
Tam za Mihca milosti bilo ni nobene: mesto pirhov — švrk! švrk! švrk! v žalosti globoki s palico dobil jih je po tatinskih roki...

Nekaj drugih rešitev

Sonja Simončič, učenka III. r. v Ljublj.:
Mihec se potuhne, kakor da učitelja ne vidi. Učitelj pa hitro stopi k njemu in mu resno reče: »No, Mihec, ali imaš danes tiča pod klobukom, da me ne pozdraviš?« In mu klobuk s težko roko še bolj potisne na glavo. Tedaj pa se jajca zmečkajo in vsa brozga se ulije Mihcu po obrazu in vratu, da je ves rumen kakor kanarček. Učitelj se glasno zasmije, Mihec pa jo ves osramočen popiha domov. Doma so kmalu izvedeli za njegovo tatvino in dobil je nagrado, pa ne knjigo od Kotickevega strička, marveč z leskovo šibo po grbi...

Josip Bantar, učenec V. razr. v Dolu pri Kamniku:

Učitelja pozdravil ni tatitček mladi Miha.
Grdo učitelj se drži, od jeze strašno piha.
Še bolj naš Mihec se pokrije, klobuk potisne na oči.
Učitelj mu ga dol izbije, da se po cesti zavalji.
In jajca tudi zavalijo se z glave Mihčeve na tla; na tleh takoj se razdrobijo — oh, lepa rdeča jajčeca!

Ivanka Bidovec, učenka II. razr. v Lichenturnovem zavodu:

Mihec se učitelju ni odkril, ker se je bal, da bi tako prišla na dan njegova tatvina. Učitelju se je čudno zdelo, da ga njegov učenec ne pozdravi. Potegnil mu je klobuk z glave, da so padla jajca na tla. Konec je bil tak, da jih je Mihec dobil doma od očeta — po grbi...

Stanko Zalar, učenec (?) razr. v Djakovem:

Tu ne pomaga mu nič več, klobuk dol z glave mora; pri tem rumeni kup na tleh izdal učitelju je Mihčev greh. Zdaj v šoli čaka ga — zaslužena pokora!

Slava Knavs, učenka III. r. Loškem potoku:
V nemili zadregi je Mihec kar pozabil, kaj ima na glavi. Privzdignil je klobuk v pozdrav, tedaj pa: rompompm! so se zakotalila ukradena jajca po tleh in Mihec je ves osramočen stal v rumeni mlaki. Gospod učitelj ga je pobaral, kako in kaj, mu nemilo navil uhlje in dejal: »Tatvina je grd greh, za kazen imaš zdaj velikonočne pirhe — na tleh!«

Alojz Zapotnik, učenec (?) razr. v Lokah pri Trbovljah:

Jaz sem dobro to opazil, ko sem tam za oglom bil: Mihca po rokah oplazil je učitelj, se jezil: »Čakaj, mrha ti tatinska, v šoli jih boš že dobil! Si pozabil, kaj je vlijudnost? Drugič se boš že odkril!«

Cilka Zupan, učenka (?) razreda na Selu pri Bledu:

Ko pride mladi tatitč do g. učitelja, ga pozdravi, a klobuka ne sname z glave. Učitelj Sraka mu reče: »Zakaj ne snameš klobuka?« in udari z vso

silo po klobuku. Tedaj se iz klobuka vsujejo razbita jajca. Mihec zardi do ušes. Učitelj ostrmi in vpraša Mihca: »Mihec, kaj pa je to?« Mihec odgovori: »To so jajca.« In mu skesano prizna svojo tatvino. Učitelj ga ostro pokara in nažene domov. Doma je Mihec namesto pirhov dobil — palico...

Mimica Urbas, učenka V. razreda v Rogoški Slatini:

Učitelju se čudno zdi, da fant ga ne pozdravi. Na vso moč, hu, se razjezi in lopne ga po glavi. Tedaj se jajca vsujejo na dan — ojoj, prejoj! Zdaj čaka Mihca z mamico doma strahoten boj...

Štefan Avbelj, učenec II. razreda meščanske šole na Ježici pri Ljubljani:

Ko Mihec ugleda gospoda učitelja, se nenadoma ustavi in začne zijati na bližnje drevo, kakor da opazuje ptico. Gospod učitelj stopi k njemu in ga udari po glavi: »Ali se boš odkril ali ne?«

Tedaj pa, ojoj, pljuske rumena brozga razbitih jajc naravnost v gospoda učitelja. Presenečen gospod učitelj odskoči, pa je že prepozno. Leko ima poncsnaženo, kakor da bi mu pri Reichu v Ljubljani...

Janez Jerebič, učenec II. razreda na Vrhniki pri Ljubljani:

Odkriti se mu mora, to običaj zahteva. A jajca pod klobukom — to strašna je zadeva! A ne premišlja dosti, kar hitro se odkrije, po sebi jajčno brozgo, ojojmenje, razlije... Tedaj pridirja žena, odreže šibo v vrbi — in z njo našteje Mihcu klobas deset po grbi...

Josip Antončič, učenec III. razreda meščanske šole v Grosupljem:

Mihec jo je hotel pobrisati; toda bistro oko gospoda učitelja ga je opazilo. Ker se mu ni odkril in ga pozdravil, ga je krepko prijel za uho in ga zgrabil za klobuk. Tedaj se je — ojoj! — po Mihčevem obrazu pocedila rumena tekočina. Namesto da bi on jajca pobarval za veliko noč, so jajca pobarvala njega. Doma pa je Mihca s široko odprtimi rokami nadvse željno čakal — korobač...

Anica Koblar, učenka II. razreda pri Uršulinkah v Ljubljani:

Tedaj pa Mihcu od strahu klobuk sam doli pade. Vse je rumeno zdaj po tleh... Tako je, če kdo krade! A kaj je to? Zvalilo se je piščie iz kupin in zakričalo na ves glas: »Sramuj se, potepin!«

Marija Vodusek, učenka (?) razreda v Trbovljah:

Mihec hitro sname klobuk. V tem hipu se spomni, kaj ima pod njim; toda bilo je že prepozno. Jajca so se zakotalila pred gospoda učitelja. Ves prestrašen je Mihec zbežal domov.

V tem hipu je iz žganjarne prihitela potovka. Ko je zagledala ukradena jajca ob nogah gospoda učitelja Srake, je začela kričati: »Tat! Tat! Tat!« Gospod učitelj se je izgovarjal in ji hotel pojasniti, pa je bilo vse zastonj. Potovka je bila prepričana, da ji je jajca ukradel on. Hoče-noče ji je moral poravnati vso škodo. Po počitnicah pa si je gospod učitelj pošteno privoščil Mihčeve uhlje...

Ivan Kugovnik, učenec V. razreda v Prevaljah:

Ko fant učitelja zagleda, objame strašna ga zadrega. Iz nje tako izmota se, da z begom brž pobota se.

Med begom pa se zaleti v moža in se po tleh zvali. In že je kazeno tu za greh: z njim tudi jajca so na tleh...

Eleonora Levanič, učenka I. razreda gimnazije v Ljubljani:

Mihec se ni odkril, temveč se je obrnil v stran, kakor da učitelja ne vidi. »Ali se mi boš odkril, paglavec!« je zavpil učitelj in mu zbil klobuk z glave. In tedaj — o groza! — se je ulila Mihcu rumena brozga po obrazu. Medtem, ko je učitelj začuden gledal, je prisopihala kmetica. Ko je videla rumeno brozgo na Mihčevem obrazu, se je razsrdila: »Kaj? Ti, paglavec, si mi ukradel jajca?« Nato so se vsi trije odpravili k Mihčevemu očetu, ki je moral kmetici plačati jajca. Ko sta kmetica in učitelj odšla, je pa po Mihčevi zadnji plati pela šiba.

In namesto pirhov je imel Mihec samo kakor lešnik debele solze...

Gojka Štukelj, učenka II. razreda gimnazije v Skoplju:

V naglici zgrabi Mihec za klobuk in ga hitro potegne z glave, hoteč pozdraviti gospoda učitelja. Pa — ojoj! Jajca v mogočem zaletu priletijo g. učitelju naravnost v obraz in ga pobarvajo od vrha do pete. Videč nesrečo, Mihec hitro zbeži. Potovka je medtem pogrešila jajca in misleč, da jih je ukradel učitelj, ki ga ni poznala, začne nemilo udrihati po njem z dežnikom.

Drugi dan pa je g. učitelj držal Mihcu takšno »šolo«, da teden dni ni mogel sestiti.

★

Razen tega smo dobili do četrtka še vse polno drugih rešitev, katerih pa zaradi pomanjkanja prostora ne moremo objaviti. Potrebovali bi za to dve strani »Slovenca«. Naj zato zadostujejo imena teh iznajdljivih reševalcev:

Jožica Kostanjevec, Ljubljana; Gusti Seliger, Vrhnika; Stanko Zihel, St. Vid; Slavko Simončič, Rogaska Slatina; Martin Okor, Kranj; Stanko Gomionik, Ormož; Ivanka Stupica, Rodražica; Jakica Acceto, Ljubljana; Jakec Stular, Radovljica; Stanko Dolinar, Škofja Loka; Elka Cerar, Moravče; Milica Košir, Škofja Loka; Jernej Lampe, Crnuče; Mimica Dolinar, Ljubljana; Božidar Osterc, Ljubljana; Frici Potočnik, Fram; Marjan Bohinc, Boris Bohinc, Rake; Marija Smerdu, Ljubljana; Kristjan Perčič, Sebenje-Križe; Miro Klopčič, Zelezniški; Janez Knapčič, Vrhnika; Greta Matz, Ptuj; Silva Janša, Hrušica pri Jesenicah; Jože Fece, Lokavica pri Šoštanj; Anton Pavlin, Naklo pri Kranju; Janko Eterovič, Maribor; Ivo Petruša, Rožna dolina pri Ljubljani; Bogdan Vajda, Ljubljana; Janko Flandja, Novo mesto; Stane Škofic, Moste pri Ljubljani; Ludvik Kos, Ljubljana; Slavica Langerholc, Kamnik; Draga Kante, Ljubljana, Vida Kante, Ljubljana.

Upoštevali smo samo rešitve, ki smo jih prejeli do določenega roka, to je do četrtka 5. aprila.

★

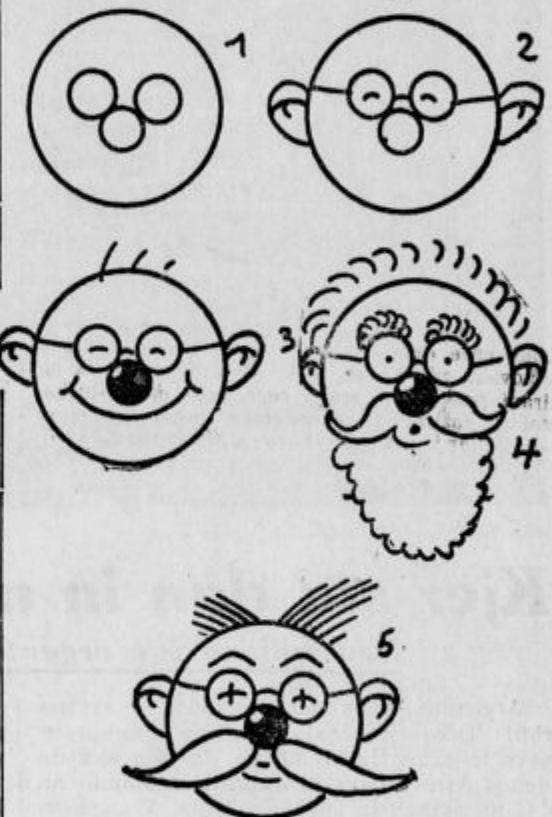
Za nagrado so bili izžrebani:

Mimica Urbas, učenka V. r. v Rog. Slatini, Cilka Zupan, učenka (?) razr. na Selu pri Bledu.

Stanko Zalar, učenec (?) razr. v Djakovem. Ana Cenčič, učenka II. razr. gimn. v Ljubljani, Poljanski nasip 10.

Anica Koblar, učenka II. r. pri Uršulinkah.

Obrazi iz krogov

Iz samih krogov lahko napravite najčudovitejše obraze. Poskusite, pa boste videli! Razen vzorcev, ki jih imate tu na razpolago, iztuhtajte še kakšne druge obraze. Imena risarjev, ki bodo poslali kakšne prav posrečene in smešne obraze iz krogov, objavimo prihodnjo nedeljo. Risbe pošljite na naslov: Koticov strček, uredništvo »Slovenca«, Ljubljana.

Mlada greda

Kam?

Ko stojim na cesti sam, na dolgi, beli cesti, se glasno vprašam: »Noge, kam, kam hočete me nesti? Kam naj odrinem v širni svet po prašni cesti beli? Kje srečo svojo naj vlovim, v kateri je dežel?«

Zapomni si, o fantič ti, da dom je sreča tvoja, tam, kjer prebliš v zibelki detinska leta svoja.

Josip Bantar, učenec V. razr. v Dolu pri Hrastniku.

Umazani dečko

Gospod sreča na cesti dečka in ga nogovori: »Joj, kako si umazan! Ali te mama nikoli ne umije?«

»Ne. Nima časa,« mu odgovori deček. »Časa nima? Kaj pa je tvoja mama?«

»Perical!«

Debeli stric

Stric: »Tonček, daj, sedi mi na kolena!«

Tonček: »Kako pa, stric? Saj že tvoj trebuh sedi na njih!«

Iznajdljivci. V nekem kraju v Franciji so bili prebivalci že popolnoma obupani nad brezobzirnostjo soferjev, ki se niso brigali ne za napise ne za predpise. Pa se je našel iznajdljivce ter svetoval občinskim možem, da postavijo na vsak vhod v vas veliko tablo z napisom: »Ako vozite počasi, videli boste našo vas, ki je zelo lepa, toda, ako boste vozili prehitro, se boste znašli v naši ječi, ki je zelo vlažna in neprijetna.« Pravijo, da napis pomaga.

DELAUSKI VESTNIK

ŽENA IN DOM

Sezonski delavci in socialno zavarovanje

Sezonskim delavcem bi moralo biti po zakonu o zavarovanju delavcev že od vsega početka na kakršenkoli način omogočeno, da bi bili deležni dajatev v isti meri kakor ostalo delavstvo. Od vsega početka, pravimo, t. j. 1. 1. 1922, ko je cit. zakon stopil v veljavo, ko o krizi delavstva v današnjem pomenu in obsegu besede še ni bilo govora. Posebna določila za sezonske delavce, ki bi jih zakonodajalec moral taksativno naštetih po vrstnem redu z ozirom na vzroke nezaposlenosti posamezne stroke kakor tudi z ozirom na verjetnost obolenja, pa so izostale, niti nam ni znano, da bi bila dozdaj dana kakva pobuda za pristop k tozadevnemu revidiranju zakona.

Položaj sezonskih delavcev

Oglejmo si razmere na sezonsko-delovnem trgu, medse sezonskih delavcev in še posebne okolnosti, ki so, kakor bomo pozneje videli, važne za presojo, ali ni vendarle potrebno, da se nekaj ukrene, da se anomalija, v kateri se sezonski delavci nahajajo, odpravi:

1. Sezonski delavci, kakor zidarji, tesarji, soboslikarji, pečarji itd. delajo sedem, osem, devet mesecev, pa tudi manj. Kdor dela več, je ali delovodja ali vajenec, katerih pa iz razumljivih vzrokov ne moremo vzeti v obzir. Saj je polirjev vendar prav malo in vajenci vseh vrst vsak dan bolj očitno delajo nad polovico svoje učne dobe vse kaj drugega kakor se učijo svoje obrti, tako da z upoštevanjem ali neupoštevanjem omenjenih dveh stopenj ni prav nič prizadeto časovno povprečje, ki smo ga gori navedli. — Če samo iz tega je vidna razlika med sezonskim delavcem in n. pr. tovarniškim

božič oboli, nima pri Okrožnem uradu za zavarovanje delavcev brezplačnega zdravljenja, zdravil itd. Zakaj ne? Saj je delal nepretrgano in vedno, kadar se v njegovi stroki sploh dela. Njegovo članstvo torej ne bi smelo prestatiti z dnevom izstopa iz obrata, ampak bi se moralo smatrati kot še obstoječe, aktivno, ako ne absolutno, pa vsaj pod gotovimi pogoji. Tak pogoj bi n. pr. bil, da ob času obolenja obstoja pozitivna verjetnost, da bo stavbna obrt, torej ne samo firma, pri kateri je delavec zaposlen, ob spomladanski otvoritvi spet normalno zaposlena. ZZZ sicer predvideva pravico članov tudi po izstopu iz dela. Vendar pa se nam ne zdi verjetno, da bi bil zakonodajalec v § 56. ZZZ mislil na sezonske delavce. Omenjeno določilo podaljšuje dobo možnosti pridobitve pravice do dajatev na največ šest tednov po izstopu iz obrata. Trdimo, da je število stavbnih delavcev, ki v letu samo šest tednov ne bi delali, minimalno. Zato je njim določilo § 56. ZZZ v veliko manjšo korist, kakor ostalim delavcem, ne glede na to, da isto določilo stavlja pogoj šestmesečnega članstva v enem letu ali 12 mesečnega članstva v dveh letih, ki je sezonskemu delavcu težje dosegljivo. Torej: za vse delavce, torej tudi za tiste, ki sicer stalno in nepretrgano delajo, je predvideno, da katerikoli slučajno ne bodo v delu ob času obolenja. Zato je na dlani, da bi za sezonske delavce ta doba morala biti daljša, ako se jim že doba periodičnega, tako rekoč strokovnega nezaposlenja, ne šteje v članstvo, kakor smo gori omenili.

Rekli smo, da so dajateve vezane na zaposlenje. Vendar pa zakon sam predvideva možnost pridobitve pravice do dajatev v tako zvanem prostovoljno nadaljevanem članstvu. Tak član sam na

Kristus in žene

Slavim te, Oče, Gospod nebes in zemlje, da si prikril to modrim in razumnim in razodel malim.

Pridite k meni vsi, kateri se trudite in ste obteženi, in jaz vas bom počivil.

Med tiste, ki se trudijo in so obteženi, so spadale v Jezusovem času ravno žene. In zgornji dve kritiki iz Matejevega evangelija prav posebno razodevata, kaj je Jezus pomenil in storil za žene. V Božjem kraljestvu naj žene ne živijo kot pastorka. Zalekladi razodetja so se najprej odprli »malim«, ljudem preprostega, otroškega srca. Oče je položil ključ do njih v Sinove roke. Ta pa ni ravnal kakor pismouki, katere je grajal: »...vam učiteljem postavje gorje, ker nalagate ljudem neznoša bremena, sami pa se teh bremen niti z enim pretom ne dotaknete... Gorje vam, učiteljem postavje, ker ste vzeli ključ do spoznanja: sami niste hoteli vstopiti, in tistim, ki so hoteli vstopiti, ste zabranili.« (Žene pri Judih niso niso poslušati ali čitati Sv. pisma in niti v domači hiši nprej moliti.) Kristus je odprl pot do božjega spoznanja vsem, možem kakor ženam. Samo prevzetnike in samodopadljivce, ki z viška gledajo zaničljivo na druge in se delajo, kakor da bi imeli kaj terjati od Boga samega, samo te je izključil.

Poganske vere, in deloma tudi židovska, so bile usmerjene na posamezna plemena ali narode kot celote, Jezus pa je prenesel odgovornost na posamezno dušo. Tako je postavil na svetilnik versko osebnost. In nikjer ne dela razlike med možem in ženo, ko nalaga dolžnost, da vsak skrbi za lastno zveličanje.

Nikdar ni Jezus izvil žene ne pri svojih zahtevah, pa tudi nikdar pri svojih obljubah. Bog je ustvaril moža in ženo za taisti končni cilj. In za

oba je samo ena pot do cilja: hoja za Kristusom v samozataji in voljnem prenašanju križa. Najvišja zahteva: »Bodite popolni, kakor je vaš Oče v nebesih popoln.« ima za oba spola enako obvezno moč. Kar je greh za moža, je greh tudi za ženo. Vse to pomenja: Jezus je postavil osebnost človeštvo žene natančno na taisto stopnjo kakor moža. Kot pravna osebnost mož in žena nista podrejena, ampak vzporedna. Po Jezusovem nauku ima ženska duša v božjih očeh prav taisto visoko ceno kakor moževa. Žena nosi svojo osebnost vrednost v sebi sami. Ta vrednost ne izvira zanjo šele iz njenega odnosa do moža ali iz podrejenosti moža. Žena ni mesec v človeškem kozmosu, ki ne izžareva lastne svetlobe, marveč odseva le sončno luč. Mož in žena sta v božjem stvarstvu zvezdi enakega reda.

To je Magna Charta Libertatis ženske duše, slavna listina njene svobode v osebnem razmerju do Stvarnika, ki jo ji je dal in s svojo najvišjo avtoriteto potrdil Sin božji. Za vrednost njenega osebnega človečanstva je torej popolnoma brez pomena, ali se žena omoži ali ostane sama. Tudi žena je predvsem človek, potem žena, predvsem oseba, potem spolno bitje. Oboje je po naruri ne- ločljivo, toda v Kristusovem vrednostnem redu ima osebnost prvenstvo pred spolnostjo.

S tem je Odrčenik zasul glavni vir, iz katerega je tisočletja potekalo ponižanje žene. V Njegovem kraljestvu se vrednost žene ne meri po tem, v kolikor je predmet moškega poželjenja. Žena je dal Psihi nesmrtnost, ker jo je Amor požel. Kristus je Dušo rešil iz Olimpa, ker je hotel rešiti njeno lastno vrednost. V jasni luči tega priznanja osebnega človeštva žene je Jezusov nauk o devištvu kot idealu za življenje nujna posledica. Tu je v resnici »stara prešlo in nastalo novo«.

(Iz knjige: »Kristus in žena«)

Ne samo 3% popust Vam nudi

I. delavsko konzumno društvo v Ljubljani

ampak pri marsikaterem blagu tudi nižje cene. — Vsaka varčna gospodinja naj v lastnem interesu pristopi kot članica in odjemalka k naši zadrugi.

delavcem, trgovskim slugo ali služkinjo, ki so stalno zaposleni in je tudi njihov zaslužek vendarle sigurnejši kakor zaslužek večine sezonskih delavcev.

2. Mezda sezonskih delavcev je prav z ozirom na pridelek sezonski absolutno prenizka, dasi je kot odškodnina za storitev samo dostikrat še vedno višja kakor mezda stalnih delavcev. Iz tega sledi, da je n. pr. pečarju pozimi ob času nezaposlenja dosti težje življenje, kakor n. pr. tudi samo nekvalificiranemu tovarniškemu delavcu. Oba pa bosta plačala vsaj enak zavarovalni prispevek za slučaj bolezni, ako ne bo prispevek pečarjev celo, ali bolje rečeno, prav gotovo večji.

3. Ob tej priliki bi radi poudarili neko dejstvo, ki se tiče posebej slovenskih zidarjev, letoviških natakarjev itd. Znano je, da je delavec iz južnih krajev naše države cenejši kakor slovenski. Zato se človeku zdaj, kakor da bi se tak delavec za riskirani poskus, za vsako ceno priti do zaslužka, hotel revanširati z izkoriščanjem socialnega zavarovanja, kar je v dvojno škodo slovenskemu delavcu, ki je v splošnem socialno-zavarovalno nadpovprečno izobražen in discipliniran.

Dajateve po ZZZ

Poglejmo sedaj dajateve po zakonu o zavarovanju delavcev. Skoraj vse so vezane na zaposlenje pri delu, ki je zavarovanju podvrženo, odnosno, če govorimo iz stališča Osrednjega urada za zavarovanje delavcev, na gotovo članstvo pri istem. § 55. zakona o zavarovanju delavcev govori, da z dnem izstopa iz obrata preneha tudi pravica člana do dajatev. To se pravi, da zidarski pomočnik, ki je koncem novembra prenehal delati, pa recimo za

predpisani način plačuje vse prispevke za slučaj bolezni in ima ob obolenju pravico do zdravljenja in do hranarice. S tem je pa dvojno rešeno! Prvič, da dajateve niso vezane samo na gotovo dobo zaposlenja, drugič pa, da hranarice, ki jo prejema prostovoljno nadaljujoči član, ne smemo smatrati zgolj za nadomestilo za pridobitno nesposobnost, nastalo vsled bolezni, ker ravno prostovoljno-nadaljujoči član ni prenehal delati zaradi bolezni, temveč vsled pomanjkanja dela, ali kakakega drugega vzroka. Mislino, da bi se iz te razlage dale izvesti kakke določbe, ki bi zavarovale sezonskemu delavcu užitek dajatev po ZZZ v isti meri, kakor jih uživajo ostali zavarovanci. Nikakor pa bi pri tem ne smelo ostati na delu, da naj se sezonski delavci, čigar mezda, smo rekli, je itak prenizka in pa, ker bi se morali upoštevati, da je prav za prav vse leto delal kljub sezonski prekinitvi, in je torej tudi zavarovalni prispevek plačan za vse leto, sploh plačuje ali plačuje zavarovalne prispevke v isti višini, kakor ostali delavci.

Še bolj očitna krivica se pa sezonskim delavcem godi z zakonskim določilom o poročniški pomoči njihovim ženam, ki so vezane kar na desetmesečno članstvo v zadnjem letu ali na 18 mesečno članstvo v zadnjih dveh letih pred porodom. Prepričani smo, da je število onih delavcev, ki bi dosegli to članstvo, tako majhno, da lahko trdimo, da isti poročniški dajatev sploh niso deležni.

Iz teh kratkih navedb in obstoječe prakse je razvidno, da so sezonski delavci pri užitku bolezenskih dajatev socialnega zavarovanja prikrajšani in bi storil zelo socialno delo tisti, ki bi povzročil tozadevno revizijo ZZZ.

Glasiło naših nameščencev

V prihodnjih dneh izide prva številka mesečnika »Bodočnost«, ki bo glasiło našega društva. List bomo razposlali vsem našim članom in članicam ter tistim našim prijateljem in obojestranskim, katerih imena so nam znana. Ker za imena mnogih naših prijateljev ne vemo, prosimo vse naše zaupnike, da nam v najkrajšem času pošljejo njihove naslove na upravo »Bodočnost«, Ljubljana, Miklošičeva 6. List stane letno 24 Din, posamezna številka 2 Din.

Vsak krščanski nameščenec naj bo naročnik tega lista, ki ni samo glasiło naše nameščenke organizacije, ampak tudi propagator idej mladega katoliškega socialnega pokreta, ki stremi za obnovo družabnega reda po evangelijskih načelih.

Društvo združenih zasebnih in trgovskih nameščencev Slovenije.

Nova zaščita delavca v Hitlerjevi Nemčiji

Današnji »Führer« v Nemčiji se dobro zaveda, kolikšno važnost za državo ima delovna sila, če je dobro zaščitena. Pravijo: Nemški narod šteje 63 milijonov ljudi. Od te številke jih živi 4 milijone od rent in obresti, to se pravi od brezdelnih dohodkov. Ostalih 59 milijonov nemških državljanov se preživlja izključno le s svojim delom. Pravih ročnih delavcev ima Nemčija 32 milijonov. Delo je za nemški narod edini vir dohodkov. Zato je dolžnost države, da delo varuje in ga zaščiti proti vsakomur. — V novem kazenskem zakoniku, ki ga bo izdala Hitlerjeva Nemčija, so predvidene tudi posebne določbe o zaščiti in varstvu dela in glede posebne zaščite delavstva sploh. Kajti — pravi pametno sedanja nemška vlada — kdor ne spoštuje dela in delavca, ogroža s tem ves nemški narod.

V zaščito nemškega delavstva bo nemška vlada uzakonila sledeče odredbe:

Poostre se predpisi za izseljevanje iz Nemčije. Kaznovani bodo vsi oni, ki so zdravi in nečeje sprejeti ponudnega jim dela.

Kaznovani bodo vsi lastniki podjetij, ki bi ustavili obratovanje, da bi na ta način dosegli znižanje delavskih plač.

Kaznovani bodo vsi oni, ki bi nameščence in delavce iz obratov, ki izdelujejo življenjske potrebščine, nagovarjali na sabotažo ali stavko.

Kaznovani bodo vsi podjetniki, ki bi sprejemali v službo žene in otroke.

Kaznovan bo strogo vsak podjetnik ali družba, ki od časa do časa na eden ali drug način izrablja delavstvo.

Kaznovan bo vsak podjetnik, ki bi delavstvo zadrževal pri delu čez določen delovni čas in bi delavstvu ne plačal nadur.

Kaznovan bo strogo vsak podjetnik, ki bi neupravičeno delavstvu znižal plače.

Kaznovan bo dalje strogo tudi vsak delodajalec, ki bi delavca prenehal plačati in ki mu ne bi, ko preneha delovno razmerje, izdal spričevala in potrebnega potrdila o službovanju. Posebno ostro bo kaznovan delodajalec, ki ne bi plačal predpisanih prispevkov za socialno zavarovanje ali če ni v vseh obratih zadostil predpisom higijene in varnosti za zdravje in življenje delavcev.

Brezposelni nameščenci proti dvojnemu zaslužkarjem

V Zagrebu se je v sredi preteklega meseca vršilo veliko zborovanje brezposelnih trgovskih in zasebnih nameščencev. Sprejeta je bila obširna resolucija, v kateri brezposelni nameščenci zahtevajo različne ukrepe, s katerimi naj se brezposelnost med nameščenci zmanjša.

Zaradi brezposelnosti se pri nas letno zmanjša narodno premoženje za cele milijarde. V naši državi imamo zaposlenih 60.000 inozemcev. Domačin ne dobi zaposlitve, inozemec pa. Resolucija zato zahteva, da se zabrani delo inozemcem in ženam, katerim zaposlitev ni nujno potrebna. Osnujejo naj se posebne brezposelne zbornice, ki bi dajale brezplačno zdravila in zdravniško pomoč. Otvorijo naj se posebni domovi za intelektualne brezposelne delavce. Trgovski in privatni nameščenci naj se zaposle pri občinah.

Resolucija med drugimi zahtevami zahteva tudi, da se začne energična akcija proti brezposelnosti, da naj se sprejme zakon o zaščiti brezposelnih trgovskih in privatnih nameščencev, da naj se inozemske delovne moči, katere niso neobhodno potrebne, odpusti iz služb, da se sprejme zakon o brezposelnem zavarovanju, da se ustanove brezposelne zbornice, podeljuje naj se brezposelnim brezplačna zdravniška pomoč, omeji naj se nepotrebne šole, določijo naj se minimalne plače, izvede naj se kolonizacija, ukinejo naj se davščine na stanovanja brezposelnih, sprejme naj se zakon proti zaposlitvi žen in proti dvojnemu zaslužkarjem.

Naš sladkorni problem

Smo poljedelska dežela in imamo vse pogoje za naraven razcvet lastne sladkorne industrije. Treba bi bilo le, da se našim množicam omogoči zadosten konzum sladkorja. Omogoči s tem, da se dvignejo cene kmetijskih proizvodov in delavske mezde, in seve kolikor mogoče zatre brezposelnost. Če to ni takoj izvedljivo, naj se pa nemudoma znatno znižajo cene sladkorja. Da je to izvedljivo brez najmanjše nevarnosti za sladkorno industrijo, pričajo dividende, ki jih nosi ta industrija delničarjem. Naj se dobički pri tem nujnem ljudskem živilu primerno prištrižejo in cene znižajo. To je nujna zahteva narodnega zdravja. Kaj pomaga vsa higiena, če pa ljudske množice stradajo, trpe pomanjkanje na tako nujnem hranilni kakor je sladkor. Pomislimo, da imajo delavni ljudje brez izjeme za zajtrk kavo, velik del delavstva in njihove dece, in se prav posebno ženske delavke pa žive ob kavi tudi opoldne in zvečer. To že ob sebi pomenja nepravilno in nezadostno prehrano, a če je kava še neoslaščena ali pa oslaščena s saharinom, potem je tudi za vsakega lajka jasno, koliko škodo utrpeva narodno zdravje ob taki prehrani. Našim oblastem se najbrže niti ne sanja, kako zelo je pri nas posebno na deželi razširjen saharin. Če mora kmet prodati mleko po Din 1.50 in podobno pod ceno tudi vse ostale prideleke, potem ne more dati za kilo-

gram sladkorja Din 16. Isto velja o delavstvu. Saj celo velik del železničarjev ne zasluži več kot Din 400 na mesec, pa morajo s tem vzdrževati družino; posamezen delavec ne zasluži torej na dan niti za kilogram sladkorja. Je pa kakor znano še veliko delavcev, ki ne zaslužio na mesec več kot 200 Din ali pa še manj, da o brezposelnih niti ne govorimo. Kako naj ti ljudje zmorejo za tako nezasišeno drag sladkor! Zato gre tihotapeem saharina žito v klasje, in to celo tam, kjer bi denar za sladkor še za silo zmogli. Tako neopravičeno visoke cene sladkorja ne rušijo samo narodnega telesnega zdravja, marveč tudi zavajajo ljudi v kaznjiva in nenravna dejanja. Saj se vsaka gospodinja in vsako podjetje, ki namesto sladkorja uporablja saharin, pregrešuje nad zdravjem svojih otrok odnosno konzumentov. Kako je mogoče vse to dopuščati zgolj na ljubo dobitku, pa naj gre ta že v ta ali drug žep?

V stari Avstriji je bilo znano, da so Angleži z avstrijskim sladkorjem znatno ceneje krmili svoje konje, kakor se je hranilo z njim avstrijsko prebivalstvo. Ali se mlada narodna država ne more pognati nad take gnile, po socialni trohobi dišeče razmere? Žene, posebno gospodinjice in matere, nujno pozivamo pristojne činitelje, da tu slednjič napravijo red!

Otroku dela!

Ni ga boljšega vzgojitelja in učitelja kakor delo. Pravo, resnično, koristno delo. Nanj je treba navajati otroke od zgodnje mladosti, ga z zgledom in besedo učiti spoštovanja do dela. Potem ne bomo imeli toliko zanikarnih ljudi po vseh mogočih službah in delih, ki obetljivo delo kakor neznošno breme in kazen in izkoristijo vsako priliko, da se delu odtegnejo, da delajo čim manj.

Otrok mora imeti časa za igro in oddih, a nikdar ne sme zgolj to dvojno izpolnovati njegovega življenja. Otrok mora tudi delati. Kakor se mora že doma navzeti ljubezni do

vere in domovine, ljubezni do vsega lepoga in dobrega, tako se mora navzeti že v otroških letih tudi ljubezni do dela. Posebej velja to za deklice, ki bi morale vedno že v domači hiši dobiti temeljno znanje, čut za samostojno vodstvo gospodinjstva. Naravnost obupno je, kako se marsikje ravno ta plat vzgoje zaumarnja, kako deklice v svoj prosti čas trati za zabavo in nečimernost ali za nesmotrno, strastno čitanje knjig, ki prinašajo več škode ko koristi. Tako deklo bo redkokdaj resna in zanesljiva delavka v kateremkoli poklicu, najmanj pa v lastnem gospodinjstvu. Skupnosti in lastni družini bo bolj v breme, ko v oporo, coliklja svojemu lastnemu življenju.

Ze štiriletno deco je treba začeti uvajati v delo, s šestimi leti pa mora sploh že pomagati v gospodinjstvu, si sama osnažiti čevlje itd. Seveda zahteva ta delovna šola od matere veliko potrpežljivosti in zlasti tudi veliko temeljitega strokovnega znanja, kajti 12 do 14 letna dekleta so že stroge ocenjevalke. A ves trud, ki ga vraga mati v delovni pouk, se ji kmalu obilo izplačuje. Ne zagotovi si samo dobrih, zanesljivih delavnih moči in pomoči, ki se blagodejno uveljavijo posebno v slučaju njene bolezni ali druge neizgode, marveč z delom tudi otroke vse tesneje naveže na dom in medsebojno pomoč. Tako se otroci najboljše vsposobijo tudi za samopomoč.

Seveda pa mora mati vedno vedeti, kaj je tudi sama dolžna otrokom. Če pride otrok lačen in ves vroč ali pa od dežja premočen iz šole domov, ga ne bo pošiljala šele k branjevu ali trgovcu po to in ono za kosilo, marveč bo gledala, da bo mogel otrok če le mogoče takoj ali vsaj kmalu sesti za pogrnjeno mizo. Težko bo otroke navadila na red, če ga sama ne bo poznala. Dobra mati bo hčerki, ki pomije posodo ali namesto nje opravi kako drugo delo, rada oprala volneno jopico, ji zlikala obleko itd., za kar hčerka še nima potrebne spretnosti.

Nikoli ne nalagajmo otrokom dela za kazni, marveč naj se čuti otrok z delom, ki mu ga zaupamo, počaščenega. Mati naj bo ljubezniva, brezkraino potrpežljiva učiteljica. Nikoli naj tudi ne nalaga otrokom zanje pretežkega dela. Le tako bo žela za svoj trud dobre sadove, le tako bo vzgojila svoje otroke v delavne ljudi, ki bodo propevali v vseh poklicih in tudi v najslabših časih še vedno našli svoj pošten obstanek. Zlasti pa bo vzgojila hčere, ki bodo prinesle v zakon slej ko prej najboljšo doto: vridne roke, dobro srce.

Siv komplet

„SLOVENEČ“ SVETOVALEC

Naš domači zdravnik

M. Z. Lj. Brnenje v ušesu in rahle bolečine v njem se dajo razpoznati samo z zdravniškim pregledom glede vzroka, ki jih je več, in načina zdravljenja. Vse drugo je prazno uganjanje!

I. H. Lj. Potenje nog z zoprnim duhom je čudna zadeva. Čudim se namreč, da je kaj takega mogoče v mestu in pri človeku, ki ima zdravniško pomoč in zdravlja pri bolniški blaginji na razpoložljivo. Kmetičem človeku, ki nima takih ugodnosti in denarja (niti za sol), sem svoj čas svetoval, naj si redno vsak dan kopije noge v topli vodi, potem naj si jih z mrzlo vodo oblije in krepko odrgne. Namesto navadne vode kaže rabiti časih česlovo zavrleco. Po osušenju je dobro otresti potečo se kožo zlasti med prsti in na podplati z dimcem (prvim domačim žganjem) ali pa kupljenim cvetom. Še uspešnejši je formolov cvet, ki se dobi v lekarni ali mirodilnici. Čez dan naj bodo noge dobro posute s smukcem (lojcem), še boljše s salicilovim smukcem. Redno menjavanje nogavic ali onuč (ovoč) — krp v čevljih in prosta obutev sta najina predpogoja za odpravo nadležnosti.

L. C. L. Naslovov zdravnikov-strokovnjakov ne dajemo iz načelnih razlogov, ki so menda vsakomur umevni, saj jih dobite v vsakem seznamu zdravnikov!

M. K. M. Lahna, ponavljajoča se vročina pri malem otroku ima najrazličnejše vzroke. Močnejša nasenčenost pljučnega korena pomeni vendar neko vnetje, ki se ni prešlo. Če ni nič v nosni duplini ali na obistih, treba prav skrbno zasledovati pravo spremembo, ki ni treba, da bi bila jelične narave, saj se take stvari pojavljajo tudi po običajni hripi.

F. M. V. Lasišče Vas močno srbi? V lasišču imate polno luskinic, lasje Vam prezgodaj eive, se lomijo in izpadajo. Na spomlad se dajte na kratko ostržiti, še boljše nekajkrat glavo obriti. Enkrat na teden si umivajte lasišče z milnim cvetom, močno razredčenim z mlačno vodo. Ako Vam je koža prepuha (prepusta), mažite si jo z lanolinovo mažo. Namesto glavničke rabite rajši krtičo. Poročajte o uspehu jeseni!

A. T. J. Koprivnata izpuščaj se pojavlja pri različnih ljudeh ob najrazličnejši priložnosti, lemo škodijo kakšna sicer neškodljiva jed (znane so jagode) v tem pogledu, pomaranče, časih celo jabolk, drugemu kakšen prah ali celo vonjava, tretjemu morda oblika ali perilo (flanel), četrtemu mrces. Časih se da škodljivost dognati kaj hitro, časih je zadeva težavna, zato je nemogoče dati splošno veljavno vodilo. Vi domnevate, da Vaši hčerki povzroča »koprivnica« pregrete, kar je zame čisto nova podmena o postanku koprivnate izpahov. Zasledujte zadevo v gori označenih smerih in posvetujte se z zdravnikom o zdravljenju, ki mire razdražljivo kožo.

M. P. B. Bel tok pri Vaši gospodinjski pomočnici je zadeva, ki spada med resnejša obolenja že zavoljo vedno hujšega izločanja in razjedljivosti izločkov. Ker je več vrst te nadloge, treba vsakokrat zdravniškega pregleda, da se dožene narava bolezni in primeren način zdravljenja. Pa ne odlašajte več z edino smotnim ravnanjem — k zdravniku!

M. M. P. Malokrvnost kot posledica močne krvavitve kako naj se popravi z domačimi sredstvi? Poleg razbremenitve s poklicnim delom je dovoljno bivanje, oziroma gibanje na prostem (zrak in sonce) bistveno potrebno; v gozdu ali na višini je učinek hitrejši. Mlečne in rastlinske jedi so primerne in priporočljive; izmed mesnin slujejo jetra kot najboljša krvno sredstvo. Kadar se da, naj vživa malo- ali slabokrvni človek jetra mladih živali (teleta, prašiča, gosi, kure itd.), če ne presna, pa na hitro pripravljena. Ko ni takšne priložnosti, pomagajo tudi rumenjak enega ali dveh jajec v količkor možno presni obliki. Nekaj presne zelenjave ali sadja na dan spada v jedilnik, ki naj kri popravi ali pomnoži. Vse to velja, če ni kakšne druge bolezni.

B. S. K. Glavobol z grgljastimi otekljinami po ložanju, podobnimi po obliki in trdnosti ležnikom, je bolj redka in ne še povsem razjasnjena bolezen. Vsa dolga leta in pri obsežni razpisitvi sem videl samo en primer takšnega obolenja. Pri Vas sta kar

dva prizadeta od enake nadloge, 42letna mati in 9letni brat. Spravite ju na oddelek za živčne bolezni ali na kliniko, morda se posreči najti uspešen način zdravljenja; doma se dajo samo kaj zlajšati mučni napadi glavobola.

L. S. ? Zboljanje slabe krvi? Preberite gor- renji odstavek, morda je v njem kaj uporabnega tudi za Vas, ki ne poročate nič o dejanskosti ali vsaj domnevanjih vzrokih svoje slabokrvnosti.

A. R. B. Zelodec se Vam kuja že čez pol leta; teka nimate, po jedi Vas teži v želodcu in boli glava, iztrebljanje je neredno in težavno. Zdravniška zdravila (celo po rentgenskem pregledu) Vam niso dosti pomagala, nekaj več »knaipanje«, a ne trajno. Če Vam je mogoče, pojdite v kako večjo bolnišnico, kjer so opremljeni za ugotavljanje in zdravljenje notranjih bolezni. Če je ta nasvet neizvršljiv, izposlušajte si pri svojem blaaginškim zdravniku štiridesetih bolezenski dopust. Prvi teden ostanite v postelji. Na tečje vžijajte srednjo žlico (umetne) karlovarske soli na 2 dl tople vode in sicer po požirkih. Pol ure kasneje pijejte polagoma čašo (2 dl) mleka s smetano in nadalje vsaki dve uri isto; tudi ponoči, če ne spite. Na trebuh si stavite vsaj trikrat na dan prav vroče obkladke (na občutno mesto). Drugi teden še ležite, še pijejte karlovarske soli, še si grejte trebuh in vžijajte mleko s smetano; za kosilo smete kako sluzasto juho (razkuhan zdrob ali riž ali redko žolico), za večerjo kakšno redko, dobro razkuhan mlečno jed. Tretji teden vstajajte po malem, karlovarska voda na tečje in drugo ostane; opoldne smete poleg juhe kaj kuhanega (telečjega ali kunje) mesa in nekaj žlic krompirjeve ali podobne zmečkane; zvečer ali mlečno jed ali dve mehko kuhani jajci s prepečenecem ali vsaj tri dni starim kruhom. Četrti teden — kdo ve, kako Vam bo takrat — posvetujte se s svojim zdravnikom, kaj že smete in česa se še varujete v prehrani dotlej in poslej! — Zdi se mi, da sem Vam tako na daljo svetoval dosti, če ne preveč!

F. R. P. Bolečine v sklepih z otekanjem kako naj se zdravijo? Zdravljenje v bolnišnici Vas ni zadovoljilo; nasveti prijateljev glede zdravljenja si nasprotujejo; kar Vam svetuje ta, zavrača oni kot škodljivo. V ta spor se ne maram in ne morem vtikati, ker Vas ne poznam osebno in še manj naravo Vašega revmatizma, ki jih je več vrst in so vsi precej zakrknjeni v Vaših letih. Vam ne more škoditi ravnanje po znanem geslu: poskusite vse, držite se tistega, kar Vam koristi! Tople obloge ali kopeli so koristne, tople žepne kopeli (1% žepnega kalija ali »žepnih jeter«) so že od nekdaj v rabi; gnetenje sklepov in drgnjenje z mažami ali cveti je smotno. Premenite spalnico, če je v prizemlju, in počivajte, dobro odeli, rajši v zračnem podstrešju kot v zatohli, vlažni sobi pri tleh. Vzdržujte se mesnin in držite se ponajveč mleka in rastlinskih hraniv. Ako morete, pojdite v bližnjo je toplice in ostanite v njih tri tedne. Na jesen ponovite zdravljenje.

M. P. N. Vrtoglavoost opisujete zelo zabavno. Zdi se Vam, ko ležite, da je tako, kakor takrat na voznju po razburkanem morju. »Saj davno vem, da imam glavico prazno, a nisem mislila doslej, da je tako prazna! Tista peščica možganov da se more tako preobračati?« Vaša vedrost (= humor) je več vredna, ko vsi zdravniki, in odtehta vse le- karni! Ker Vam moram kaj odgovoriti, Vam nič ne svetujem, ampak samo sporočam, kaj bi jaz na- pravil, če me zalotijo takšne nevednosti. Če imate visoko gljavico, poskusite z nižjim, če je nizko, pod- ložite si še katero blazino.

Ista. Moja tolažba da Vas je spravila »na no- ge«? Zato se obračate name, kot starejšega sveto- valca, ker kot izkušena gospodinja nimate prave- ga zaupanja do kuharskih vajenk ali mlajših po- močnic. Takšno naziranje in presojanje je po nek- danjih nazorih pravilno, a v očitnem nasprotju z mlajšim svetom, ki smatra vse, kar ni najnovije ali vsaj novo, za ničevno. Kaj naj Vam rečem? Preživeli nas bodo mlajši, ne vem, če jim bo bolj- ko nam, a želim jim boljše usode!

P. C. G. Skrivalec — nič! Drugim — drugič!

Kmetijski nasveti

Kmetovalčeva opravila v aprilu

April ima letos spremenljivo vreme, ki pa vendar dopušča skoraj vsa poljedelska dela. Breg in dol zeleni, četudi manjka še tiste spomladne toplote, ki puhti iz zraka in zemlje ter vzbuja rastlinstvo v bogatno rast. Gorovje je še vedno pokrito s snežno odejo, ki ohlaja zrak in grozi s slano.

Poljedelstvo. Poljska dela so v največjem razmahu, kajti v zemljo bo treba spraviti seme, ki naj zarodi desetern sad. Setev je pač naj- važnejši opravil vsakega leta, kajti od nje je odvisna letina. Jarina, oves in ječmen sta ve- činoma že v zemlji, le v goratih legah še ne. Tudi detelje in travne mešanice so že zave- čene in pšenica prebrnana. Žito bi bilo dobro gnojiti s superfosfatom, da dobi trdo slamo in kleno zrnje. Jeseni preorane njive so ozelenele plevela. Najhitrejša ga uničimo, če ga ob sonč- nem, vetrovnem vremenu prevlečemo z brano. Kjer še nismo gnojili spravili v zemljo, storimo to takoj. Če ga primanjkuje, ga namestimo z apnenim dušikom, superfosfatom in kalijevo soljo ali pa z nitrofosfatom, ki vsebuje vsa tri navedena gnojila. Vse okopavine so pa hva- ležne vase za kalijevo sol. Saditev krompirja se vrši vsi ta mesec. Sadimo ga v ravne vrste, vsaj 40 cm razdalje, da ga pozneje lahko oskr- bujemo z okopalniki in osipalniki. Takisto postopamo pri pesi in pri koruzi, ker si s tem prihranimo mnogo dela in stroškov.

Travnistvo. Travniki so večinoma že za- gnojili in očisti; gnojila je razvožena, le v višjih legah, kjer trava še ni odgnala, se lahko še vedno z njo gnoji.

Zivinojere. Vpoštevaj vsa opravila, ki so bila navedena na tem mestu za marec; ista ve- ljajo v polnem obsegu tudi za april. Zlasti pomni, dase živina utrjuje le zunaj na pro- stem, v hlevu pa se mehkuži. Zato pa puščaj vse živali, pred vsem pa breje in mlade živali, redno vsak dan dlje časa na prosto, na sveži zrak, sonce in sončno svetlobo, česar vsega niso imele dovolj celo zimo, zlasti ne v pre- temnih in zaduhlih hlevih in svinjarnih. Zimsko krmiljenje gre h koncu in začetek zelenega krmiljenja in paše se že bliža. Živali so dobi- vale celo zimo le suha krmila, ki so dokaj raz- lična od zelenih. Zato je neobhodno potrebno,

da se prebavila živali prav polagoma prilago- dijo in privadijo na zeleno krmo in pašo. To pa se zgodi le tedaj, če začneš po malem me- šati in krmiti zeleno krmo med zimsko suho krmo. Obenem pa začni suho polagoma tudi odtegovati, mesto nje pa pokladaj od dne do dne več zelene krme, dokler ne prideš v kakih 14 dneh na skoraj samo zeleno krmo. Pri tak- šnem počasnem prehodu od suhe na zeleno krmo ne občuti žival nikakih težkoč na preba- vilih in ostanje zdrava. Razkuži hlev, svinjak, kurnik z žganim apnom in apnenim beležem. Bliža se bolj topla poletna doba — zato daj kaj kmalu cepiti vse prašiče, tudi mlade, kakor hitro so odstavljeni in primerni za cepitev proti rdečici, radi katere pogine vsako leto to- liko prašičev v našo veliko gospodarsko škodo. — Požuri se z valjenjem, ako hoče priti do jarek ali mladih kokoši, ki začnejo nesti že v pozni jeseni. Je tu čas, ko kokoši najbolje nesejo; krmi jih primerno, snaži večkrat gne- zda in oskrbi ista s svežim senom in slamo. Skrbi za utrjenost piščet, vendar jih ne puščaj v mokro travo. Kurnik večkrat dobro osnaži in prežrači.

Sadjarstvo. Saditev sadnega drevja mora biti aprila končana. Kdor ni sadil še prej, mora upoštevati v tem mesecu že sušo vsled naraščajoče toplote, hudih vetrov in vsled ne- ukoženjenosti drevja. Pozor na važnost sve- žih ran na koreninah ob saditvi, pozor na za- livanje ob in po saditvi, pozor na okopavanje po dežju! Le s tem si zajamčimo uspevanje posameznega drevja.

Slovenici si vzgajamo tudi dovolj breskev in marele. V toplih legah vinorodnih krajev, v zemljah z obilo apna bodo taki nasadi rentab- lili! Zadnji čas je, da jih posadimo dovolj! Jagodičje (jagode, kosmulje, ribez, maline) bi morala gojiti vsaka slovenska lastnina zem- lje vsaj za dom! Kot ljubijo gospodarji vino in sadjeve, tako bi morale gospodinje skrbeti za izdelke iz jagodičja, pa bo minil oni znan: sod nedelje — do nedelje, vsak dan krompir. Jagodičje ni samo za otroke, ampak tudi za odrasle.

Obrezovanje in trebljenje drevja je čim prej zaključiti. Pomislite na nagli razvoj po- pija! Posebno bodite pozorni na rez pri saditvi! Veliko listja — malo korenin, ki se niso prijete

— malo vsrkavanje vode, naglo izhlapevanje — pogin sadike! Obrežite grmičevje jagodičja vsaj na polovico ob času saditve, maline pu- stite največ 20 cm dolge, ostale vrste sadnega drevja obrežite tudi zelo na kratko in pazite na vzgojo primernih oblik!

Ogrodje za umetne oblike, kole in vezi pregledimo takoj in popravimo morebitne na- pake. Popravila v času brstenja kvarijo popje in si tako delamo škodo. Za pomlad v sloven- skem sadjarstvu mora biti vse v najlepšem redu.

V aprilu nastopi čas precepjanja s ceplje- njem za lub. Kdor je zamudil čas cepitve na druge načine, naj uporabi ta način. Pazite, da vsaj cepiče čim prej pripravite in jih shra- nite, da ne odžene preveč; pazite, da cepiče zavarujete proti vetru in ptičam! Precepitve vse nerodovito starejše drevje in drevje nerenta- bilnih ali premo dobičkanosnih sort! Kdor namreč goji drevje, naj tudi skrbi, da mu drevje v čim večji meri poplača trud in stroške.

Oskrba drevja je posebno važna spomladi. Kakor in kar boš sejal, to in tako boš žel. Zato ne pozabite, da drevo rabi gnoj, vode, rahle zemlje — plevela pa ne. Pazite, da ne zaloti slana zlasti breskev in marele in jih zato pred morebitno slano kritične večere zavarujte s primernimi odejami.

Škodljivci pridejo v aprilu zopet do sape. Z »arborinom« pojdemo nad krvavo uš, kjer- koli jo še zalotimo. Polovimo cvetoderje tako, da jih ob jutrih otrešamo na pogrnjene rjuhe in cvetoderje nato uničimo. Ne pozabimo na lepljive pasove! Pri breskvah začnimo s škrop- ljenjem 1% bakreno-apnenno brozgo (2% apna) in škropljenje ponovimo po 12 dneh. Škropiti moramo takoj, ko drevje odceve. Enako storimo to pri ostalem drevju proti šk- rupu, in škropljenje ponovimo po 2-3 tednih. Sicer pa prečitajte letake na kolodvorih z na- tačnejšimi navodili. Koncem aprila je najti na drevju dostikrat cela gnezda gosenic; do teh je težko priti s škropili. Postržite jih in sežgite! Uničite gosenco, kjerkoli jo opazite! Malo škodljivcev — veliko dobrega sadja! Ne po- zabite, da monilija uniči zelo veliko mladik koncem vej! Porežite ta suhi in bolni les in drevesu le koristite, če posežete precej nazaj v zdrav les; saj tako tudi drevo pomladite — ali ne?

Potrudite se aprila, jeseni — se boste mo- rali truditi s spravljanjem. Menda jih bo pa malo, ki bi se jesenskemu trudu ustrašili.

Drevesničarji: če nočete, da se bodo sa- djarji nad drevjem, ki bi se posušilo, jezili, zaključite z razpošiljanjem! Pazite, da bo drevje zamotano v vlažen omot! V drevesnici je zadnji čas za morebitne cepitve, spomladan- sko obdelavo. Pozor na škodljivce!

Sadjarji — spomladi se združite, jeseni boste močna in slozna vojska. Olepšajte do- movino s sadnim cvetjem!

V čebelnjaku s kranjiči se bo treba — če vreme v tem mesecu ne bo neugodno — pri- praviti na rojenje. Kdor čebelarja na množitev družin, so mu roji dobrodošli in je prav, če jih sam pospešuje s spekulativnim pitanjem (zlasti v krajih, kjer ni še izdatnejše spomladanske paše) in pa s tem, da nudi družinam priliko za graditev trotovine. V kranjiču se zadaj izreže nekaj satja, ki ga čebele hitro zgrade s samo

Pravni nasveti

Obračunavanje obresti pri poštni hranilnici. J. K. Vprašate, če se mora radi preračunavanja obresti pri poštni hranilnici poslati hranilna knji- žica poštni hranilnici v Beograd. — Ni potrebno. Poštna hranilnica pripisuje obresti od vlog ob kon- cu vsakega leta in pošlje takoj v prvih treh na- slednjih mesecih vlagateljem obveščilo o obrestih na obrazcu »Obrestna nakaznica«. Kdor ne dobi obrestne nakaznice do 31. marca, lahko pošlje re- klamacijo Poštni hranilnici, hranilni promet, Bel- grad. Pred 31. marcem se reklamacije ne spreje- majo, vendar pošlje vlagatelj svojo hranilno knjižico Poštni hranilnici, hranilni promet, Bel- grad, da se mu pripisejo obresti.

Odpoved službe trgovskemu pomočniku. L. B. Bili ste odpovedni po šestdesetih odpovedi, ki je pravilna. Zato ne morete zahtevati kakšne od- škodnine za odpust iz službe.

Oprostitev. S. F. Š. Ako ste edini hranilec matere in plačujete na leto manj kot 120 Din ne- posrednega davka, imate pravico do oprostitve vojaške službe.

Brezpogojno naročene delnice. A. P. J. Pod- pisali ste naročilo nekaj delnic nanovo osno- vane tovarne. Ker niste točno plačevali obro- kov, so vas tožili in ste bili v odsotnosti ob- sojeni. Po sodbi ste prosili za obročno plače- vanje vtozevane terjatve, kar vam je tovarna dovolila. Zvedeli ste, da tovarna ne bo poleg glavnega fabrikata mogla izdelovati tudi po- stranskih fabrikatov, za katere ste se vi pre- vsem zanimali in samo zato tudi naročili del- nice. Vprašate, če lahko prenehate s plačeva- njem in če lahko proti vrtniti delnic zahtevate povračilo že vplačanega denarja. — Naročili ste delnice brezpogojno, pač ste imeli željo, dobiti zastopstvo fabrikata, vendar to ni bil pogoj za naročilo, temveč le motiv z vaše strani. Da ne bo novih stroškov, v redu plačajte do- govorne obroke.

Poroštvo. X. Y. Z. je vzel 1929 v posojilnici 7000 Din na poroštvo. Poroki ste bili trije, vsi enaki. Ker X ni redno plačeval obresti, je po- sojilnica dolg vknjižila na posestvo njegovo in vseh treh porokov. Vprašate, če je pravilno, da se je dolg vknjižil tudi na vas poroke in kako se lahko rešite vknjižbe in poroštva. — Kot po- rok ste gotovo podpisali v posojilnici tiskan okrazeč zadolžnico. Zahtevajte v posojilnici, da vam pokažejo izvirno zadolžnico, ker mora v tej zadolžnici biti navedeno, da dovolite kot porok tudi vknjižbo na vašem posestvu. Brez te klavzule v zadolžnici ne bi sodišče dovolilo vknjižbe. Poroštvo preste. Ko preste dolž- nikova obveza. Ker se niste kot porok obvezali samo na določen čas, ne boste prej rešeni, dok- ler X ali kdo drugi za njega ne poplača dolga v posojilnici.

Založena kupna pogodba. B. T. M. Kupili ste posestvo in napravili kupno pogodbo pri odvetniku, kateremu ste tudi naročili, da izvrši pri sodišču zemljkunjižni prepis. Desetek in prepis ste takoj plačali. Skupaj eno leto je od- vetnik to pogodbo držal pri sebi, tako da ni bilo posestvo takoj na ves prepisano in se je medtem neki upnik prodajalca vknjižil na že

Nogavice - rokavice

kompletne potrebščine za krojače in šivilje,

nadalje

bogata zaloga žepnih robcev, toaletnih potrebščin, kravat, vsakovrstnega modnega blaga itd., po

najnižjih cenah

pri trvdki

Josip Petelinc, Ljubljana

za vodo (blizu Prešernovega spomenika)

trotovine, matica jo pa takoj zaleže. S tem se družina zelo spodbudi k rojenju. Opozoriti je pa, da smeš to storiti le pri polno zasadenih panjih in ob primerno dobri paši. Za roj si vse pripravi: panjič ali zaboj za ogrebanje, panje, kamor boš vsadil roje in vse ostalo. Za A.-Z. panje je treba v okvirje vdelati cele satnice, prav tako za vse druge sisteme s premičnim delom. Kdor tega ni vajen delati, naj si ogleda pri izurjenem čebelarju.

V A.-Z. panjih v aprilu še ne bo rojev. Kdor čebelarja na roj, naj nikakor še ne odpira medišč, še manj prestavlja. Oni pa, ki hočejo pridelati medu, naj nastavijo medišča in jih odpro takoj, ko bodo čebele podsedale. Pre- stavljanje pa v tem mesecu najbrže ne bo še mogoče. Prezgoda prestavljanje je zelo napak! Panji naj bodo toplo odeji. Odpiraj le tam, kjer si primoran, delo opraviti hitro.

Vinogradništvo. Vinogradniki so trte veči- noma že obrezali in povežali in kop se splošno vrši. Hiteti bo treba z njo, da trte prej ne poženejo. V mladih nasadih lahko še cepimo v suho, da do- polnimo vrste. Ker bo kmalu čas za žveplanje in škropljenje trti, si moramo nabaviti žveplo, modro galico in apno ter poskrbeti za posodo za pripravo škropiva. Tudi škroplilnice in žveplalnice spravi- mo v red. V vinogradih si oglejmo, če imamo v zbiralniški dovolj sode za škropljenje. Pripraviti je tudi dračja, da ga zažgemo, če grozi slana.

Kletarstvo. Kupčija z vinom je nekoliko po- živila in kleti so se začele prazniti. Kjer vino še ni bilo pretočeno, se to lahko zgodi sedaj ob lepem vremenu. Kleti je prezračiti in očistiti ne- snage, ki se je pozimi v njej nabrala. Nikakor pa ne puščati, da sonce sije v njo, da se preveč ne ugreje. Vinske sode je obrisati in dopolniti z do- brim, zdravim vinom. Na še sladka vina moramo paziti, ker bodo ob toploti začela ponovno kipeti.

Vrtnarstvo. Dela na vrtu so v polnem teku. Stezice in pota čistimo in ručemo plevel, meje, grmičje, vrtnice in lepotično drevje obrezujemo, gnoj podkopavamo. Tople grede so že napravljene in zasejane, navaditi pa moramo sadike na zuna- njo toplino. Odpirati jih pa moramo le podnevi, kajti noči so še hladne in slane nevarne. Na gre- dice na prosto posadimo grah, čebulček in česen, posejemo solato, peteršilj, korenje, špinado, red- kvico in drugo manj občutljivo zelenjad. Pozneje bomo začeli iz toplih gred presajati na prosto so- lato, kolerabo, ohrovt in rano zelje, pa tudi cvetli- ce. Na njih mesto pa pridejo občutljivi paradižniki in kumare.

Ogoljufano dekle. A. M. B. Poznala ste fanta, ki je oblubljal, da vas bo poročil. Temu fantu, ki je v državni službi, ste večkrat dajala denar, brez prič, zato, da napravi hišno opravo. Vse te izdatke ste točno zapisovale. Fant se je preselil, na priporočena pisma ne odgovarja in se misli z drugim dekletom poročiti. Vprašate, kako bi dobila nazaj svoj denar. — Če ste fantu denar posejevala, torej, če ste mu ga da- jala z namenom, da ga bo moral vrniti, ga lahko tožite na povračilo danega posojila. Če ste mu pa dajala denar za nabavo oprav- dočnega skupnega doma, ga lahko tožite na od- škodnino, če se je zaroča razdrila brez vaše krivde.

Nepravilen oče. J. Š. R. K. Oče in mati sta sosesotnika, a ker ni bilo medsebojnega razu- mevanja, je oče izročil svojo polovico sinu, aebi pa zgovoril prežitek. V izročilni pogodbi je ocenjena polovica posestva z 62.000 Din; 12.000 je vračunan prevzitek, ostanek 40.000 Din pa ima sin-prevzemnik plačati očetu v letnih obrokih po 2000 Din. Ker ostalim otrokom oče ničesar ni določil, so dali posestvo sodnijsko preccniti in je bilo celo posestvo ocenjeno na 255.000 Din. Vprašate, če se lahko izročilna pogodba spodbija, ker je bilo posestvo izročeno sinu-prevzemniku pod polovično prav vredno- stjo. — Izročilna pogodba se ne more izpodbijati. Dokler oče še živi, ne morejo otroci nič od njega zahtevati. Šele po smrti očeta lahko otroci v roku 3 let tožijo brata-prevzemnika na dopolnitev nujnega deleža. Zato je bila se- daj potrebna sodnijska preccnitev celega pose- stva v zavarovanje dokazov.

Neplačan bicikel. Z. Z. Pod roko ste kupili kolo, ki ga še niste popolnoma plačali. Proda- jalec je umrl. Njegov brat vas terja na plačilo ostanaka. Ker dvomite, če je res kolo plačano po prvem kupcu v trgovini, vprašate, če lahko zahtevate račun, da je kolo res plačano v trgo- vini in potem šele vi plačate svoj ostanek. — Previdnost je na mestu. Ugotoviti morate, če je brat pokojnega prodajalca res dedič in kot tak upravičen na izterjanje dolga. O tem se lahko prepričate na sodišču. Če brat ni dedič, bi pravi dedič ponovno lahko zahteval ostanek kupnine. Ker je kolo kupljeno v trgovini, ki je to kolo zaupala v rabo vašemu predniku, ki ga je vam prodal, ste vi postali pošten posestnik tega ko- lesa, čeprav morda vaš prednik ni celega računa v trgovini poravnal in ima trgovina pravico zahtevati le odškodnino od zapuščine pokojnega prodajalca, ne sme pa vam odvzeti kolesa.

Nadaljevanje na 12. strani

ČITATELJEM ZA NEDELJO

H. Rein:

Stotak preveč

Pisarniški sluga je odprl vrata v knjigovodski oddelek, pritisnil na usta roke v obliki lijaka in zavpil:

»Knjigovodski oddelek, po denar!«

Počasi se je vrnalavo šest usločenih hrbtov, se sunkoma obrnilo šest glav in se prek očal ozrlo v klicarja dvanajst oči. V tem položaju je ostalo šest knjigovodij, dokler se vrata za fantom niso zopet zaprla. Potem so okorno vstali in si globoko oddihali, kakor da bi jim bilo odvzeto veliko breme, dasi za to ni bilo nobenega razloga, kajti podjetje je nenavadno sijajno prosperovalo. Vendar se je ta igra ponavljala ob koncu vsakega meseca.

Šestorica je skupaj nastopila pot k glavni blagajni. Kot zadnji je krenjal knjigovodja Meurer. V svoji ogojenosti, razcefrani in na mnogih mestih svetleči se vsednjim sukni, obnošenih, namehurjenih blazah in pošvedranih čevljih je bil videti po eni strani smešen, po drugi pa pomilovanja vreden. Pri tistih, ki so ga poznali, je prevladovalo pomilovanje, ker je bilo znano, da so postale Meurerjeve razmere tako neugodne zaradi dolgotrajne ženinne bolezn.

Kot zadnji je sprejel Meurer pri blagajni svojo mesečno plačo. Kovani denar je spravil v možniček, bankovce pa je z obračunom vred skrbno položil v listnico.

»Le pogum, Karol,« mu je rekel blagajnik, ko je nekaj sekund mozgaje postal pri blagajni. — Meurer mu je pokimal z izgubljenim pogledom.

Ko je sedel zopet za svojim pultom, je začel računati, kako naj denar razdeli. Ves zaskrbljen je zmalj za glavo, ko je ugotovil, da tudi topot ni mogel misliti na to, da bi plačal zaostalo najemnino. Z medlo kretinjo je posegel po listnici, da bi spravil vanjo proračun. Položil ga je med stotake, ki so bili novi novčaji; in že je hotel listnico zopet zapreti, ko je osupel obstal. Potem ga je spreletelo kakor udarec: imel je en stotak preveč!

Plašno se je ozrl okrog sebe, ali ga kdo ne opazuje, toda tovariši so bili že davno zopet zaposleni v svoje delo. Hlastno je zaprl listnico, jo vtaknil v žep in začel delati, a delo mu ni hotelo iti izpod rok. Črke so mu plavale pred očmi, čutil je, kako mu buta kri v žilah in mu poganja rdečico v obraz.

Neprestano mu je žumelo v glavi: Sto mark! Sto mark! Sto mark! To zadostuje za dvomesečno zaostalo najemnino in še deset mark mu bo ostalo. Toda: ali pa sme denar obdržati? Meurer je stisnil pesti in se onemogel nagnil naprej. Za trenutek je zaprl oči in videl pred seboj Renkerja, blagajnika, kako ves obupan išče primanjkljaja.

»Povrniti bi jih moral iz svojega,« je zamrmral sam zase in zastokal. Nerodno in okorno je zlezal s svojega vzvišenega sedeža in omahoval skoli sobo; bilo mu je, kakor da ga listnica tlačí k tlom. Potem pa se je odločno vrnal. Ob sebi umljivo, da moram Pavlu stotak vrniti, si je dejal, kakor tudi bi ga potreboval. In teža v njegovem prsnem žepu je popustila.

Ko pa je stopil v blagajniški prostor, je začel zopet omahovati. Renker bi mogel to izgubo že prebrskati, si je dejal. Potem je hitro premotril vprašanje, če bi mu mogli kaj dokazati. Ne, si je odgovoril, to ni mogoče, saj je Renker izplačal danes zaslužek nad sto nameščencem. Kako naj bi potem ravno nam mislil? In če: kako naj mi to dokaže? Obotavljaje se je stopil k Renkerju. Kljubovalno je vstalo v njem. Vendar je še omahoval, skoraj telesno je čutil, kako se v njegovih prsnih dvoje volj bori med seboj.

Renker je sedel nad svojimi računi in dvignil glavo šele, ko je stal Meurer tik ob njegovi mizi.

»No, Karol,« je dejal, »ali z denarjem ni kaj v redu?«

Meurer se je obotavljaj z odgovorom, potem pa rekel: »Da, namreč... Ali nisi...?« Zdelo se mu je, da se mu besede v ustih napihujejo.

»Kaj nisem?« je rekel Renker prijazno in bodreče.

Meurer je počasi in nespretno izvlekel listnico

in jo z drhtečimi prsti odprl. Z motnim pogledom se je ozrl v Renkerja in za sekundo je vstal pred

Trg. pomočnik

vojaščinu popolnoma prost, dobro izvežban v manufakturni, spekerijski, galanterijski in železni stroki, prvovrsten prodajalec in izločbeni aranžer, ki ima veselje samostojno voditi podružnico, se takoj sprejme. Samo pismene ponudbe s prepisi spricelval in navedbo dosedanjega službovanja je poslati na: Alojzij Remic, Dravograd.

Ernest Toller:

V čikaški klavnici

Če stopite v kako evropsko velikomestno deštatesno trgovino, dobite v lepo okrašenih pločevinastih škatljah »Armour's bacon«, »Armour's ham« in »Armour's tongue«.

A nikar ne pojdite v Amourjevo klavnico, kjer bi vas utegnil miniti takti. Ako se Ford imenuje človeški peklec, potem je to peklec za živah. Videl sem, kako na tekoči vrvi ubijajo goveda, ovce in svinje, 3600 goved zakoljejo na dan, 32 minut traja, da posamezno žival zakoljejo, odrejo, iztrebijo, razsekaajo in izkrcajo — v hladilnici.

Število zaklanih ovac znaša na dan tisoč, pot v hladilnico traja 21 minut. S svinjami gre hitreje: zakoljejo jih po 2000 na uro, v hladilnico dospo v 16 minutah.

Kakšni prizori! V tesni kletki stoji, zagodzenih druga od druga, dvanajst krav. Neki moški stopi na kladlo. Z batom, ki ima na koncu pritrjeno železno kladivo, udari po glavi vsako žival, ki se pod udarcem takoj sesede. Vrata na kletki se dvignejo, tla se počevno odpro, goveda, ki so bolj ali manj onesveščena, zdrknejo v spodnjo dvorano, kjer jim privežejo noge na kavlje in jih dvignejo v vis; tako viseč na tekoči vrvi, drse mimo mesarja, ki jim z naglo kretinjo prerezuje grla. Temnoredca kri buta na tla, noge živali se zleknejo. Tedaj govedo na vrvi že pridrisi do mesarja, ki mu na glavi odere kožo, drugi poleg njega pa mu odreže glavo; naslednji žival odere in prihodnji iztrebi. Malo trenotkov nato drse živali mimo mesarja, ki z obema rokama drži električno žago in jih razpolovlja. Preden more človek dojeti postopanje, so polovice razrezane na posamezne dele in kosti odstranjene. Vse je skrbno razdeljeno. Na tej mizi režejo beefsteake — na oni sečejo repe.

Postopanje s prašiči in ovčami je dosti krajše. Te obešajo za zadnje noge žive, vedno po 20, 30, 50 naenkrat. Tako drse mimo mesarja, ki jih kolje mimogrede drugo za drugo. Živali nekaj slutijo, a

njim privid: videl je hišnega gospodarja, kako mu z zahtevajočo kretnjo grozi, da ga vrže na cesto. Naslednji trenutek se je v Meurerjevem obrazu odločno zgenilo, oči so se priprie, koža na ličnicah se je napela. Vzel je obračun o plači iz listnice in ga položil pred Renkerja:

»Ali se nisi pri davku uračunal, Pavel? Znesek se mi zdi tako visok.«

Blagajnik je naglo pogledal listič. »Komažda,« je odvrnil, »pa saj morem še enkrat izračunati.« Vzel je svinčnik in računil, Meurer pa je buljil v papir kakor izgubljen. Le proč od tu, si je mislil, le proč.

Renker je v tem svoj račun dokončal. »Je čisto v redu, Karol,« je rekel.

Meurer je nekaj mrmral, zmašil listek v žep in odkrenjal. Srce mu je divje bilo ob listnico.

Ko je prišel Meurer domov, je bil že mirnejši, toda njegove kretnje so bile še medlejše in gube v njegovem obrazu še globlje kakor drugokrat. Njegova hči te izpremembe ni prezrla. Zaskrbljeno ga je pogledala, ko mu je prinesla kosilo.

»Danes sem bila zopet v bolnišnici, oče,« je rekla. »Zdravniki misli, da bo mogla mati čez štiri-najst dni domov.«

»Tako?« je samo menil Meurer in se nagnil globlje nad krožnik.

»Ali nisi nič vesel, oče?« je vprašala.

»Pač,« je odvrnil kratko. Glas mu je bil votel in brezizrazen. Meurerjeve misli so neprestano krožile okrog ene same točke: Postal sem nepošten; jaz, Karol Meurer, sem vzel denar, ki mi ne pripada.

V grlu ga je dušilo, v želodcu je imel neprijeten občutek in v glavi ga je tiščalo; zdelo se mu je, da mu je vse telo prevzel nemir. Ni mogel jesti; odložil je žlico, da je zaropotala na krožniku in vstal.

»Plačat glem najemnino,« je rekel s hrupavim, skoraj osornim glasom in šel iz sobe, ne da bi bil hčer pogledal.

Počasi je šel po stopnicah nizdol, večkrat je težko sopeč postal in se naslonil ob steno. Če zdaj sto mark izdam, potem stvari ne morem več popraviti, potem sem za vse življenje malopridnež. A kaj mi je drugega storiti? se je vprašal potem. Če Marto odpustim iz bolnišnice in se ne bo mogla vrniti v svoje staro, ljubo ji stanovanje, ker nas bodo v tem deložirali? Ali to ne bo prebudo za okrevajočo? Ali se ji morda ne povrne bolezen?

Ko je stal potem pred hišnim gospodarjem, se še vedno ni bil odločil. Molče je položil na mizo stotak.

Gospodar je sedel za pisalnik in vprašal: »Koliko naj zapišem, gospod Meurer?« Pričakuje je pogledal Meurerja, njegov obraz je imel top izraz, samo oči so bile priprte.

Meurer se je boril sam s seboj, zapri za sekundo oči in čutil v srečo močan sunek. Potem je rekel:

»Samo eno mesečno najemnino, gospod Ebel; a mogoče bom v prihodnjih dneh še kaj plačal.« Pri tem si je mislil: Morda bom imel jutri pogum, da denar izdam.

Gospodar je previdarno napisal pobothnico in jo porinil Meurerju, potem je naštel na mizo denar, ki ga je vrnil iz stotaka. »Zaostanek morate brez-pojno poravnati, gospod Meurer,« je rekel. »Tudi jaz imam obveznosti, ki jih moram točno izvrševati.«

Meurer je pokimal, vzel denar v roko in ga tehtal; že ga je hotel zopet položiti na mizo, toda v zadnjem trenutku se je zdrznil in ga spravil v žep. Hotel je še nekaj reči, a je le požiral in se obrnil proti vratom. Ko se je potem zopet vračal v svoje stanovanje, je bil občutil nekako radost. Še nisem podlegel izkušnjam, si je mislil.

Potem je sedel v temni sobi in gledal doli na cesto. Tlak se je svetil od vlage, maloštevilne svetilke so razsvetljevale cesto le nezadostno in le redko je bilo videti kakega človeka. Meurerjeve misli so neprestano uhajale na stotak; zdelo se mu je, kakor da ga ta stotak skozi vso obleko peče na koži in vžiga vanjo neizbrisen pečat.

Zdelan, dušno in telesno iznemogel je legel k počitku. A spati ni mogel, kri mu je divjala po žilah, mrazilo ga je, obračal se je zdaj na to, zdaj na drugo stran, a zaspati ni mogel.

Spati ne morem, si je mislil, ker imam sto mark preveč, in Renker ne bo mogel spati, ker ima sto mark premalo.

Ko je Meurer drugo jutro pogledal v ogledalo, se je ustrašil, tako blede in prsten mu je bil obraz. Oči so se mu globoko pogrezale v jamice in so nemirno švigale.

se ne derejo, marveč samo tiho cvilijo. Tudi to jim ne pomaga, mesar, mošter v svojem poslu, da vsaki, kar ji gre. Toda zaklane živali po vsem vidu niso mrtve. In že je svinjo, ki še brca, pograbil drug mesar in ji odsekal roge. Toda živa se še vedno giblje.

Noben strokovnjak me ne bo preveril, da se tu ne dogaja najgroznejše mučenje. Dostikrat klave kako svinjo zgreši, ki nato nezaklana teče dalje na vrvi k tistim, ki hropeč izdihajo.

Ne morem pozabiti cviljenja svinj, a še bolj so me pretresle točeče oči ovac. Pri eni, bila je še mlada žival, se je odvezala zamika. Žival je padla na tla. Vsa oblita s krvjo je vstala in se bedno ozrla naokrog. Tam je viselo več desetoric njenih bratov, ki so izdihali. Nato je skočila ko mora, a čez hip je šla zelo obzirno, zelo tiho do mesta, kjer na moštinski način režejo ovčja stegna. Mesarji se nekaj časa za drhteče bitje niso zmenili, potem pa jo je eden ob surovi povski zgrabil. In že je znova visela na vrvi in oči so ji ostaklenete.

Ne morem preganiti slike: ovce, ki so visle tu, so se pretvarjale v ljudi.

»Ne bodite sentimentalni, gospod Toller,« mi je rekel moj spremljevalec.

Ne, tu ni razloga za sentimentalnost. Tu se razvija vse popolnoma realno. Tu je dosežen ideal realnosti.

Gori v drugem prostoru se kotajo na neki mizi svinjske gnjati. En udar krožnega noža in rebra so odločena. Še par potez z nožem in gnjat ima predpisano obliko. Kolleti se kopičijo. Zraven mlade delavke z rokami trpajo v pločevinaste škatle drobno sesekane »drive beef«.

Bil sem omamljen od tega, kar sem videl in po sladkobno-grenkem vomju krvi in svežega mesa. Stal sem v dvorani, v kateri predelujejo mleko krav, ki jih pred zakolom pomolzejo, v sir in spravljajo v lepe škatle. Ob vogalu mize, mimo katere morajo obiskovalci, stoji uslužbenka in strže s kruhom, presnim maslom in sirom lastne proizvodnje. Menda niti enemu obiskovalcu ni bil pre-

»Tak je torej goljuf,« je dejal in zaničljivo nabral ustnice.

Potem je pogledal skozi okno. Veliko in blesteče je stalo sonce nad strehami kakor opomin. Meurerju so se razširile oči ob pogledu na sonce, ki se mu je zdelo kakor svetel vhod v jasno, višnjevo nebo.

Meurer si je globoko oddahnil. »Slednjič sem se ovestil,« je rekel na glas, se naglo oblekel in odšel z doma, dasi je bilo še prezgodaj. Ustavil se je nasproti hiši, v kateri je stanoval Renker.

Kmalu je stopil Renker na cesto. Pred vrati je par trenutkov postal in v naglih duških vdihaval sveži pomladni zrak. Potem se je napotil po cesti: Zdaj se je odpravil dalje tudi Meurer in kmalu došel Renkerja.

»Dobro jutro, Pavel!« je rekel in ga od zadaj potikal po rami. Skušal se je nasmehniti, a ni se mu posrečilo.

Renker se je začuden ozrl. »A, ti si, Karol! Dobro jutro! Kako pa je tebe zaneslo v ta del mesta?«

Zdaj sta šla vstric. »Zaradi tebe prihajam!« je odgovoril Meurer.

»Zaradi mene?« je začudeno vprašal Renker. »Tega ne razumem.«

Zdaj se je Meurer v resnici smehljaj, njegov trdi, upadli obraz je postal naenkrat mehak. »Tistih sto mark ti prinašam, Pavel!« je rekel in v njegovih besedah je zvenel nekak ponos.

Renker se je ustavil. »Katerih sto mark?« je vprašal.

Nevenka Steindl:

Iz življenja rastlin

Ljudje so dobri in slabi, lepi in grdi, ponosni, sovražni. In tako je tudi pri rožicah.

Ko sem bila še majhen otrok, takrat sem prvič videla našem vrtu cveteti lilije. Bele lilije, ki so jih križarji prinesli iz Svete dežele. In ko sem jih videla, sem jim šla s poti; strah me je bilo pred njimi. Strah me je še danes. Bojim se: tako trde so, ledeno mrzla je njih belina, a v njih so strupeno-rumeni kačji jeziki. Strah me je pred to rožo, jaz ne vidim v njej nedolžnosti, jaz vidim smrt.

Malj zvonček, ta je zopet dekadenten epigon iz modre krvi. Vedno sam, nikdar v plebejski masi. Visok in slok, rezerviran, malo vpogujen.

Žefranček je pa plebejec. Skupaj se drenjajo, kričave barve nosijo, kakor šarlatani. Izživajoče stoje, vpijejo in se smejejo.

Tudi ti čutiš te stvari, čeprav ti niso jasne. Ne čutiš mogoče isto kakor jaz, toda gotovo ti ni rožica le barva in oblika. Če imaš vrt, lahko storiš kakor drugi: po barvi jih razdeliš, po obliki m času. Lahko jih pa tudi tako, da pustiš vsaki njeno posebnost: zvončke po tri ali štiri v mahu, žefrančke na gosto v travi.

Tako ne boš doživela le rožice, v rožici boš doživela samo sebe.

So rastline, ki rastejo na drevesih. Ne samo v tropih, ne le orhideje in filodendron; tudi naša omela je taka. Majhen grmič je, o božiču je vidis povsod. To je pradeden običaj. Toda ob tem času nimam svoje prave moči: le v marcu, kadar lo ob polni luni druid z zlatim srpom odreže, takrat ima vso svojo moč. Poldrugo tisočletje je minilo, odkar so jo zadnjičkrat rezali — toda vera v njeno čarobno moč še živi.

Tudi morišci so med rožicami: premišljeno more. Pri nas raste mala rožica; pravijo ji drosera. Lističi so kakor žličke; na zgornji strani pa imajo male laske. In ta mala nedolžna rožica mori: pride mušica, sede na listič; že je prilepljena. In sedaj se žlička zapre; v notranjosti volnine pa je mala mušica. Iz laskov pa teče nasenkav sok; pravi želodčni sok prebavi malo mušico. Potem pa žličica vse posrka.

Ti misliš, da so samo med ljudmi cigani in vagabundi. Potepuhi, ki brez miru in brez prestanka hodijo iz kraja v kraj.

Toda motiš se. Poznam malo rožico, pljučnik ji pravijo. Nemirna kri. Cvete najprej modro, ko pa devica postane mati, pa postane iz modrega rdeče. Pri nas raste v senci gozdov. In nekoč sem se zavzela: lističe ima sivkaste. A z laski in sivino se brani rožice pred soncem. Nekeč sem pa brala potem, da uspeva na soncu in v senci. Tedaj sem vedela, da sem na pravi poti: potepuh je Doma je v sončni zemlji, visoko gori v Alpah, ali pa daleč doli na toplem jugu. Ni še dolgo, odkar je

Meurer se je zdaj celo zasmel. »I, tistih, ki so ti večeraj v blagajni manjkale!«

Renkerjev obraz ni izražal nobenega umevanja. »Meni da bi bilo manjkalo v blagajni sto mark? Kako si pa prišel na to misel? Moja blagajna se je večeraj, kakor vedno, ujemala do vinarja!«

Meurer je zmalj za glavo. »Pa saj to ni mo goče! Izplačal si mi vendar sto mark preveč Pavel!«

»Renker se je vznemoljil. »Neumnosti govoriš Karol. Pojdiva dalje!«

Meurer pa ga je pridržal za rokav, vzel iz žepa obračun in ga pomolil Renkerju. »Včeraj mi nisi izplačal končnega zneska, marveč sto mark več. Tu je bankovec. Slednjič sem ga rešen! Molil je stotak Renkerju in si globoko oddahnil, kakor bi se bil osvobodil težkega bremena.

Toda Renker stotaka ni hotel vzeti. Obraz se mu je razvedril in glasno se je zasmel. »Le od-drži stotak, Karol, tvoj je. Očividno si bil v obračunu prezrl, da je nakazalo poslovno vodstvo sprido dobrega letnega računskega zaključka vsem nameščencem po sto mark nagrade.«

Meurer se je zgubljeno zastrel vanj; hotel je nekaj reči, a je samo ječjal. Stal je pred njim, onemogel kakor otrok, držeč v eni roki obračun in stotak, v drugi aktovko.

Renker mu je dobrodušno vzel aktovko iz rok. »Tak veseli se vendar, Karol, in vtakni denar v žep! Najbrž ga presneto rabiš!«

Zdaj je popustila ukletev, ki je bila legla na Meurerja. »Moj Bog,« je dejal počasi in slovesno, »kako blizu skupaj sta bila tu radost in gorje! Okusi sem, kaj se pravi biti nepošten. Zato ta denar zame ni samo pomoč, marveč tudi resen opomin za vso bodočnost!«

prisel k nam, ker ima še staro sukničco na sebi. Ko bo nekaj časa pri nas, pa se bo to spremenilo: izgubil bo laske, list bo postal gladek in sivo bo postalo temno-zeleno.

Ker sem že pri listih; razumeš, kaj ti govorim? Pogled njih obliko: eni so široki in tenki, drugi debeli, celo okrogli. Čemu to?

S koreninami srka rastlina vodo iz zemlje; skoz liste izhlapeva. Sedaj boš razumela: čimboli je vroče sonce, čimboli suha zemlja, tem debelejši je list. Rožica varčuje.

Potem so listi, ki so zeleni, in listi, ki so sivi, čisto se dlakasti. Zapomni si: oni, ki prihajajo iz sence in mraka, ti imajo temno zelenje; oni, ki stoje na vročem soncu, so sivi in dlakasti.

Če imaš vrt, potem boš sedaj vedela: Mali alpski mak ima nežne sivkaste lističe: na soncu mora stati, v vlažni zemlji.

Šmarnica ima široke in temne liste: daj ji senco in vlago.

Alpa ima debele, mesnate, sivozelene liste: sonca hoče in suhih tal.

Kdor zna čitati, temu tudi korenine govorijo. So korenine, ki so debele in ravne in rastejo navpično navzdol; rožice so, ki globoko spodaj iščejo vlagu.

Potem so drevesa, ki imajo korenine vodoravno, tik pod površjem. Z barja so; s široko ploskvijo se opirajo na zibajočih se tleh.

Kaktus zopet, ta ima smešne korenine: kakor vrvice so. Nisem jih videla divje rasti, ampak mislim: na kamenitih tleh so špranje in razpoke. In skozi te špranje in razpoke se vijajo korenine.

Ne vem, če veruješ v čudeže. Jaz verujem.

Če si jeseni kupiš čebulico anemone: ne moreš verjeti, da je v tej stvari življenje. Tako čudna je, nima ne spodaj ne zgoraj, izgleda kakor posušena mrčva žaba. In to da bi živel? To da je rožica? Vtakneš jo čudno stvarico v zemljo; spomladi, ko se je zemlja zbudila, pa zrastejo iz mrtve žabe najlepše rožice: rdeče, modre in bele.

To je potem vedno čudež.

Eno pravilico še.

To je bilo takrat, ko so bili bogovi še blizu. Takrat je živel mladenč, ki je bil lep kakor bog. Neka boginja ga je videla in se zaljubila vanj. Iz vroče hubežni je hiral, ostal je samo njen glas, ostal je — eho. Mladenč pa je videl nekoč svojo sliko v vodi. In ker je bil tako lep, se je zaljubil v samega sebe. Strašno je trpel. Toda dobrotljiv bog je videl njegovo trpljenje in se ga usmislil: spremenil ga je v rožico.

Ta rožica se imenuje — narcisos.

v tablah in za odeje — preden naročite za Vašo potrebo — zahtevajte moje vzorce in cenik

Arbe ter-Maribor

Delavci, ki so delali na železnici, so dokončali delo ter se podali do bližnje postaje, kjer so vstopili v prazen živinski vagon, da se odpeljejo domov. Ko je vlak obstal na domači postaji, so delavci začudeno gledali, kaj da se jim tam navzoči potniki tako strahno smejejo. Ozrli so se in na vagonu čitali tale napis: »Pozor! Pozor! Divje zveri cir-kusa Nemeček.«

Oskrbite si

za Vaše leposlovne, znanstvene in druge knjige primerne preproste ali fine

Poslužite se

za vezavo revij: Dom in Svet, Mladika, Ilustracija, Zena in Dom

trpežne vezave originalnih platnic

katere Vam nudi

Knjigoveznica Jugoslovanske tiskarne

F. Z. Z. O. Z.

Ljubljana, Kopitarjeva ulica 6/II.

Frlaučku Gustl ma beseda

»Gustl! Gustl! Kua pa ti tku klavern gledaš u tla sm rineš naprej, de b še mene hmal pubodu? A s murde kej zgubu, pa na moreš najdet? A t čm še jest pumagat iskat? Tkula me je zadnč enkat uguvuru en mužakar in me prjeu za rukau tku, de nism mogu nekamer naprej. Mal znan se m je zdou, pa vnder nism mogu pgruntat, kam b ga djau na hitra.

»Jest nimam nubene reči več za zgebit. Tiet časi, ke je mou clouk še kej za zgebit, sa že zdauni menil. Griža je use pubrala, sm mu jest kar na kratk udguvuru in tou jt pu sojeh poteh naprej.

»Oho, Gustl, tku se pa nisma zmenil. Kam se t pa tku medi zdej naenkat. Mal us pa že pučaku, de se uva kej pumenila, sej ee že več ket petnajet let nisma vidla. A me res več na puznaš?»

»Mal se m zdiš znan, pa na vem ud kod b te puznou.

»Sej se m je prec zdel, de u tku. A se res več na spouneš Naceta, ke nas je soje čase Kurenova Neža pu Prulah iz grablam pojala, ke sva še usa trava putancala?»

»Lej nol Sej res! Budnarju Nace, če se na motm. Viš, jest sm pa že tku štederu, ki sva se že vidla. Ja, tu je že douh. Tu sa bli še zlat časi. Tekat sma bli utroc še frej, ket bk na gmain. Tekat še ni nubedn ud utroc pugervu, de morja pu cestah, pa pu hišah ldi nadlegvat in im zdej tu, zdej kej družga usilvat. Bukle iz rok, pa u Prule telesa kultura ugajnat! Pa sma bli zdrau, ket ribe. Zdej sa pa utroc starci. Starci pa utroc. Use narobe. U Iblan sta bla tiste čase dva pulberarja, de sta Iblančanem zube ruvala, če sa bli že zaneč. Zdej maja pa lde več zlata u usteh, koker u variet. Če b fenančn minister pugervu ud

Jugoslavanu, de morja uddat držaun bank va zlatu, kar ga nosja pu usteh, držauna banka pa raztalala ta zlatu drugem bankam in gnarnem zavodem, de b lohka ldm splačval tist, kar maja notr, pa b blu griže konc, koker de b mignu. Pa brezposelnost b tud zginla koker kakra. Pa kua um tlela jamru in pamelne svete dajau, ke nč na nuca. Zdej raj še ti puvej, kot ukul pu svet e se ti putepu, de te že tukl let nism vidu. U Amerik mende nis blu, al kaj?»

»Kaj šel Ke sm zdelu šter klase pr Svetmu Jakub, sm se šou pa h Kliše na Žabjek učit kotle delat. Koker sm biu frej, sm s šou pa mal svet ugledvat in del iskat. Precej sveta sm prerajžu. U Lince sm pa del dubu.

»A s še zdej u Lince?»

»Zdej ne več, koker videš. Zdej sm tle u Iblan in brundo toučem, koker mende ti in buhve kulik drugeh.

»Za kua s šou pa preč?»

»Zatu, ke sm mogu jt. A nis nč brau, kuku sma se bil za dumuvina? Ke sma bli tepen, sma mogl pa gledat, de hiter iz Austrije idruftama. Veš, gauge nam nisa nč kej dišale.

»Za kua pa gauge? Če se eden za dumuvina buri, ja na zasluž gauč! Penapejd, buhve kua ste ga tam našpilal, de ste ja mogl pupihat. Jest kej tačga še moj žiu dan nism slišu.

»Že muče. Ti se sploh na pulitka mende nč na zastopš. Sej un, ke sa zmagal, sa se tud za dumuvina buril. Zdej je pa tku ta reč: kdur zmagga, tist je pol dumuvina. Kdur b pršou tud rad du kašne dumuvine, tistm pa prauja, de sa patrijoti. Usi ta druh sa pa ena banda, al pa pasja zalega, ke na zasluž družga, ket gauge.

»Aha, zdej te šele zastopm. Tu je tku, koker kašna velika hiša, ke je velik strank not. Usm tem strankam je ta hiša dumuvina, ke sa not duma. Zdej se gre pa za tu, kdu bo ud dumuvine čmš, al koker se prau zdej: najemnina puberu. No, in zatu se pa pol stranke med saba kamlapa. A ni tku? Viš, dee se tud jest na pulitka zastopm, če prou nimam pumučniškega izpita, koker ga more mt usak antverhar, če če, de mu kdu del zaupa.

»Tu je že res. Ampak tega mende na veš, de pulitkarjem pa dinstmanem ni treba delat pumučniškega izpita.

F. G.

Pravni nasveti

Zboljšan vodnjak. M. Z. C. Na vašem zemljišču, blizu sosedove meje, je bila jama, kjer izvira voda. Iz te jame, ki je bila le pol metra globoka, je zajemal tudi sosed več let vodo. To jamo ste poglobili na tri metre, napravili vodnjak in ga začasno z deskami obili. Prosili ste sosedu, da ta vodnjak obzida z kamenjem, ki ste mu ga dali na razpolago, kar je sosed obljubil storiti v najkrajšem času. Sedaj je preteklo že pol leta, a sosed ni izvršil dane obljube. Vprašate, če smete sosedu sploh prepovedati nadaljnje zajemanje vode, če vodnjak sami obzidate. — Če je sosed že 30 let zajemal vodo iz vaše jame, potem si je to pravico pripisoval. Kot upravičenec pa je dolžan, da sorazmerno prispeva za vzdrževanje te jame. Ker ste napravili vodnjak, mora tudi k temu zboljšanju prispevati. Lahko sami izdelate ves vodnjak, nato pa sosedu tožite na povračilo nanj pripadajočega deleža stroškov. Ne morete mu pa zabraniti nadaljnjega izvrševanja pripisovane pravice.

Delo v Italiji. K. R. L. Z. Živite ob meji. Le 10 km od meje živj vaš sorodnik-obrtnik, ki bi vas vzel v delo. Vprašate, če lahko dobite dovoljenje za bivanje v Italiji in kje. — Predvsem si morate oskrbeti pri sreskem načelstvu potni list, pri italijanskem konzulatu pa vizum. Kakšni predpisi pa veljajo v Italiji za zaposlitev inozemskih delavcev, ne vemo in vam svetujemo, da prosite za pojasnilo izseljenjski komisarijat v Ljubljani, palača Delavske zbornice.

Pokvarjena voda v vodnjaku. J. B. Zg. B. Zraven vašega vrta ima vrt sosedu. Na ta vrt je sosed večkrat navozila gnojnik. Opozorili ste jo, naj je ne vozi, ker to škoduje vaši pitni vodi. Ko je letos zopet vozila gnojnik in gnoj na svoj vrt, se je voda v vašem vodnjaku nenakrat usmradila in je postala nevarna. Vprašate, če lahko zahtevate od sosedu, da vam spravi usmrajeno vodo iz vodnjaka in gnoj s svojega vrta. — Sosedu ne morete prepovedati, da svoj vrt pognoji. Če se pa ob dežju s sosedovim gnojem pomešana deževnica nataka v vaš vodnjak, je to znamenje, da ni vaš vodnjak higijensko pravilno izdelan in ga morate vi ali popraviti ali prestaviti. Če bi sosed nalašč vozila gnoj na svoj vrt, z namenom, da s tem vašo vodo v vodnjaku napravi nevarno, jo lahko prijavite orožnikom.

Dozdevna krivica v izročilni pogodbi. P. P. F. V. Od očeta je dobila vaša žena doto in nekaj bale in ste vi dali očetu-tastu pobotnico, da je vaša žena popolnoma odpravljena od doma. Oče je potem umrl, dedovala je za njim njegova žena, mati vaše žene. Ta je sedaj izročila z izročilno pogodbo posestvo svojemu sinu, ostalim otrokom izgovorila doto, a vaši ženi najmanjšo doto. Vprašate, če lahko ovržete izročilno pogodbo. — Dokler mati živi, ne morete nič. Po smrti matere lahko vaša žena zahteva le dopolnitev dolžnega deleža od prejemnika. Dolžni delež se računa po čisti vrednosti izročnega posestva ob času izročitve.

Če mislite, da je v izročilni pogodbi izročeno posestvo preizkušeno, lahko vaša žena v zavarovanje dokazov na svoje stroške zahteva sodno preizkušitev posestva.

Z goljufijo prodani gozd. K. G. V. Leta 1901 vam je izročil brat pred odhodom v Ameriko gozd v oskrbovanje. Gozd je obstojal iz dveh parcel. Ena parcela je sedaj na italijanskem ozemlju, a druga parcela je medtem brez vaše vodnosti in brez vodnosti vašega brata spremeni la že 3 lastnike. Vprašate, kje bi zvedeli, na kakšen način se je mog gozd brez vodnosti lastnika prodati. — Pojdite na sodišče, v čigar okolišču leži ta gozdna parcela, Prosite, da vam pokažejo zemljiško knjigo in vse listine, ki se na to parcelo nanašajo od leta 1901 dalje. Iz teh listin vam bo vse to jasno. Če je bil gozd prepisan na temelju sodbe, poglejte tudi v pravne spise. Morda goljufija še ni zastarana.

Iztirjevanje dolžnikov. F. V. Če se za iztirjevanje dolžnikov, ki niso pod zaščito, poslužite pomoči advokata, bodo v slučaju tožbe in sodbe ti dolžniki tudi obsojeni na povračilo pravnih stroškov, toraj tudi stroškov vašega zastopnika, ki jih sodišče odmeri. Neosnovana je govornica, ki ste jo čuli, češ, da mora po novevm zakonu vsak tožitelj sam plačati advokata.

Oporoka. N. N. Oporoka je veljavna, če jo sami napišete in podpišete. V oporoki morate točno navesti, koga postavite za svojega dediča in kaj mu zapuščate, ali celo premoženje ali le dele premoženja in kaj drugim. Priporočamo vam, da oporoko lastnoročno napišete s črnilom in ne s pisalnim strojem. Dobro je, da pod oporoko napišete tudi datum.

Kronska renta železničarja-invalida. M. B. Priznavamo, da se vam godi socialna krivica radi nepopolne zakonodaje. Če vaše žalostno stanje objektivno popiše in zaprosite pomoč v tej skrajni sili na najvišjem mestu v državi, se vam po našem mnenju ni bati preganjanja; saj je po Ustavi vsakemu državljanu zajamčena pravica vlagati prošnje. Predno prošnjo oddaste, dajte jo na »cenzuro« kakemu nepristranskemu prijatelju s finim čutom, da ne bo kaj preveč ostro zapisano.

Neopravična zahteva. A. K. Sušak. Kupili ste polovico posestva, ki ga je zemljemerec odmeril leta 1932. Takrat je zahteval vaš mejaš, da se meja, ki jo je vaš prednik 30 let neoporno vžival, popravi na njegovo korist, na kar ste vi pristali in je zemljemerec odmeril, mejaš pa napravil zid. Ob tem zidu ste vi napravili betonski zid. Po enem letu vas je mejaš začel zopet nadlegovati, da ni meja po mapi pravilno odmerjena, ter zahteva ob isti meji, kjer stoji ta zid, da zid, ponovno merjenje ter nov kos sveta. Ker se niste vdali, vam preti s tožbo. — Bodite brez skrbi. Če je morda do leta 1932 bila meja netočna in sporna, se mora to, da ste pristali na mejo, kakor jo je predlagal mejaš, smatrati za poravnavo med vama obema. Pri tem dejanskem položaju je tožba mejaša po našem mnenju za njegovo brezupna. Samo pazite, da se ne pustite kontumacirati.

Prisilna poravnava in vknjiženi upniki. I. R. P. Skozi 15 let ste kupovali blago za svojo obrt pri trgovcu za skupno vrednost preko 200 tisoč dinarjev. Ko je čevljarica obrt začela pešati in ste tudi pri odjemalcih zgubili, ste ostali svojem dobavitelju dolžni in ste sami privolili, da se je za dolg od 25.000 Din vknjižil na vašo hišo. Radi sedanje stiske dolga ne morete poplačati. Mnenja pa ste, da blago, ki ste ga pred leti kupili od trgovca, danes ne bi imelo polovične vrednosti in vprašate, če lahko trgovca prisilite, da se z vami za polovični dolg poravna. — Če je trgovec vknjižen za svoj dolg na vaši hiši tako, da je ta terjatev popolnoma zavarovana, potem sploh ne morete misliti na to, da bi trgovec kaj popustil od svoje vknjižene terjatve. Če bi imeli nevknjižene upnike, ki jih ne bi mogli v celoti poplačati, potem bi lahko za ureditev dolgova s temi upniki zahtevali prisilno poravnavo; vknjiženi upniki pa ohranijo svojo že vknjiženo zastavno pravico.

Akcionar. C. N. v U. Leta 1929 ste podprli akcijo Priv. agrarne banke. Sedaj ste prejeli delnico s talonom in kuponu. Vprašate, kje in kdaj in kakšno svoto dividende dobite izplačano. — Sedaj lahko vnovčite samo kupone št. 1 in 2 (za leto 1931 in 1932), za katere vam bo pošta izplačala skupaj 60 Din. Za leto 1933 se kuponi še ne izplačujejo.

Šah

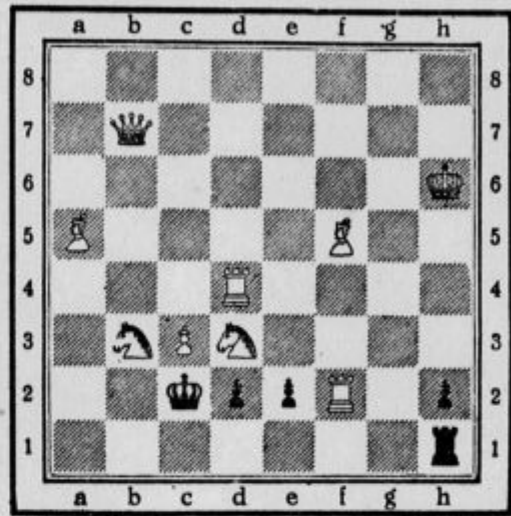
Ljubljanski šahovski klub je postal zadnje nedeljo državni prvak. To se je zgodilo precej nepričakovano, ker je večina verovala v zmago Belgrada, ki je zadnja leta tudi v šahu silno napredovala. Kljub velikemu napredku pa belgrajski šah še ni dosegel posebno visoke stopnje. Pozna se, da jim manjka pravih mojstrov, ki bi jim mogli pokazati, kako se igra šah. V Belgradu morejo prvorazredni igralci videti skoraj samo, kaj znajo, dočim morejo ljubljanski šahisti videti tudi, česa ne znajo, ker se mnogokrat mudita v njihovi sredini prvorazredna internacionalna mojstra dr. Vidmar in Vasja Pirc. To se je zelo dobro videlo v Belgradu pri tekmi. Belgrajski šahisti so nastopili skoraj pretirano samozvestno, ljubljanski šahisti pa skromno in zavedajoč se težke naloge. To je bil velik plus za Ljubljano, še večji plus pa je bila udeležba mojstra Pirca, ki se nahaja sedaj v izvršni formi. Prisotnost Pirca, ki se je s priznanja vredno poštrevnostjo udeležil tekme, je zelo povečala jakost ljubljanskega tima in ga tudi moralno dvigala. Našima internacionalnima mojstroma se imamo torej največ zahvaliti za zmago Ljubljanskega šahovskega kluba in če mu bosta ostala zvesta, bo Ljubljanski šahovski klub še dolgo ostal državni prvak.

Naslednja partija je bila v Belgradu odigrana na prvi deski. Pirčev nasprotnik, mojster König, je izvrsten igralec, manjka pa mu najbrž potrebni training.

V. Pirc * König

1. d2—d4, e7—e6 (to potezo mnogi zelo radi igrajo, ker omogoča prehod v več variant). 2. Sg1—f3, d7—d5. 3. e2—e4 (s tem sta prešla mojstra v damski gambit), Sb8—d7 (na Sf6 bi prišlo Lg5 in s tem ortodoksn damski gambit, katerega Pirc zelo dobro pozna). 4. Lc1—g5, Lf8—e7 (König ne želi napetosti v partiji in hoče poenostaviti pozicije). 5. Lg5×e7, Sg8×e7 (črni hoče pritiskati na točko d4, ker bo moral vzeti s pešcem d5 na e4. Črni skakač stremi na c6). 6. Sb1—c3, 0—0. 7. e2—e3, d5×c4 (beli pritisk na točko d5 je tako močan, da črnemu ne ostane nič drugega). 8. Lf1×c4, c7—c5 (tudi beli ne bo mogel zdržati pritiska na točko d4. Izgleda, da se bo pozicija popolnoma izenačila, toda beli ima vseeno majhno prednost, ker je svojega slabega lovca c1 zamenjal za dobrega črnega lovca f8. Beli je bolj razvit). 9. d4×c5, Dd8—a5. (Po S×c5 bi črni zelo težko razvil svojega damskega lovca). 10. 0—0, Da5×c5. 11. Dd1—e2, Se7—c6. 12. Sc3—e4 (beli mora igrati zelo precizno, ker bi njegova posebnost sicer hitro

splahnela v nič), De5—e7. 13. Tf1—d1, Sd7—e5. 14. Sf3×e5, Sc6×e5. 15. Ta1—c1. (Pirc igra najmočnejše poteze. Po S×c4, T×c4 bi beli odločil na c liniji). Le8—d7 (sedaj preti črni s S×c4). 16. Le4—b5, Tf8—d8? (beli pride sedaj v odločilno prednost. Sicer je pa težko najti za črnega dobro nadaljevanje). 17. Lb5×d7, Td8×d7. 18. De2—b5! Td7×d1+. 19. Te1×d1, Se5—c6. 20. Se4—c5 (črni izgubi sedaj pešca), Ta8—d8. 21. Td1—c1, Td8—d5. 22. Db5×b7, De7—d6. 23. Db7—c8+, Sc6—d8. 24. h2—h3, Td5—d1+. 25. Te1×d1, Dd6×d1+. 26. Kg1—h2, Dd1—d6+. 27. f2—f4, Dd6—f8 (preti lo je Sb7). 28. b2—b4, g7—g6. 29. b4—b5, Df8—e7. 30. a2—a4, Kg8—g7. 31. a4—a5, g6—g5 (črni je na damskem krilu izgubljen in skuša na kraljevem dobiti kake šanse za remis z večnim šahom). 32. b5—b6, a7×b6. 33. a5×b6, g5×f4. 34. De8—c7! De7—e8. 35. e3×f4, Sd8—c6. 36. Sc5—d7, Sc6—b4. 37. De7—e5× in črni se je vdal, ker mata ne more preprečiti, ne da bi izgubil figuro.

Problem št. 13.

Haglund.

Črni: Ke2, Th1; P: d2, e2, h2 (5 figur).

Beli: Kh6, Db7, Td4, f2, La5, f5, Sb3, d8; P: e3 (9 figur).

Mat v dveh potezah.

Gardonyi Geza:

Čuden slučaj

Imel sem psa rdeče barve kakor opeka in svilen dlake. Ime mu je bilo Strah. Če se je postavil na zadnje noge, me je izlaska obližnil po licu. Vsekakor sem bil tedaj šele osem let star in za južno sem pogosto dobil kos kruha s presnim maslom.

Jesenskega dne je bil nekdo moji materi poslal lonček medu. Bil je to tako krasen, svetlorumen med! Gotovo so ga bile nabrale čebeli iz samih izbranih cvetlic za svojo kraljico. Dali so mi ga pokusiti kavno žličko. Kakšna slast! Stopil se mi je na jeziku in čutil sem, kako se mi razliva slast po vsem telesu.

Mama mi je rekla, da dobom za južno še več. Za južno bo med! Zelel sem pospešiti čas do južine za par ur. Za par ur? Zdelo se mi je, da je do južine še tako daleč, da je sploh nikdar dočkal ne bom. Okušena slast mi je še držala jezik in nos. Zamislil sem, da bi si močnejše predstavil vso sladkost prošlega zaloga.

Ležal sem na vrtu v hladu velike jablane. Glavo sem položil v travo. Okrog mene so letale čebele. Tako žalostno so brenčale. Morebiti so bile prav tiste, ki so jim bili vzeli med.

Naenkrat zaslišim neki šum in k meni pri teče Strah, pes svilene dlake in rdeč ko opeka. Sedel je predme, uprl vame svoje svetle, umne oči in spregovoril popolnoma jasno in umljivo: »Pojedel sem med.«

Ves iznenaden ga pogledam. Sam pri sebi dejem: napačno sem slišal. Toda psu so se na bradi svetile drobne kapljice medu, in da ne bi dvomil o resnici, je še enkrat izpregovoril: »Da, tako je... žalibog.

Sposojena zlata verižica. F. V. Brez vaše vodnosti je pred dve in pol leti posodila vaša žena zlato verižico z obeskom svoji neporočeni znanici za svatbo, ki je doslej še ni vrnila, češ, da jo je zgubila. Vprašate, če lahko vi zahtevate nazaj to verižico od te ženske, oziroma, če to lahko zahtevate od njenega moža. — Kot zakoniti zastopnik svoje žene lahko v imenu svoje žene tožite dotično žensko ali na povračilo zlate verižice ali pa na plačilo vrednosti te verižice. Za ta dolg je odgovorna le ta ženska, ne pa njen mož.

Lasten dom. O. A. L. Obrnite se na mestni magistrat, kjer boste vse zvedeli, kakšne formalnosti so potrebne, da dobite stavbno dovoljenje, kolikšne so takse, kako se sme zidati itd. Če ste čitali naše nasvete, ste lahko marsikaj tega že zvedeli.

Blanko menica. J. M. D. Poleg drugega žiranta ste tudi vi podpisali blanko menico. Drugi žirant je prišel v konkurz in vprašate, če je sedaj vse breme na vas. Ali se mora blanko menica prolongirati? Ali se morete odpovedati žirantstvu. — Žirant (indosant) jamči po meničnem pravu solidarno, torej za vse, ne glede na to, ali je prejel od svojega indosatorja valuto ali ne. Vaša odpoved »žirantstva«, ki ste jo poslali dnanemu zavodu, je brez učinka. Prolongacija pri slepi (blanko) me-

Nato je zbežal.

Iskal sem ga povsod, da bi zvedel podrobnosti o tem zločinu, pa nikjer ga nisem mogel najti. Spelzal sem torej do okna jedilne shrambe, se prijel za zarjavelo omrežje in pogledal notri. Govoril je čisto resnico! Celo lonček je ves obližal.

Ti ljubi Bog, kako žalosten je pogled na posodo medu, ko je vsa obližana!

V tem se je pravkar vrnil domov moj oče. Šel sem mu nasproti in mu razložil, kaj se je zgodilo z medom.

»To je res čudno,« je resno rekel oče. »Še nikoli nisem slišal, da bi pes govoril.«

Strah je ležal v svoji kočici. Ko našu je opazil, je skočil in mahajoč s košatim repom, je skakal okrog naju. Pogladim ga po glavi in mu dem zaupno:

»Daj, govori, in povej očetu brez ovinkov, da si pojedel med.«

Molčal je. Še sreča, da je majal samo z repom in ne tudi z glavo.

»Tak povej vendar, moj ljubi kuček,« ga začnem proseč nagovarjati, »izgovori samo en edini stavek, kakor si preje na vrtu, kajti inace bodo še mislili, da sem med polizal jaz!«

Nič ni odgovoril. Delal se je nemega. Ta podli, grdi pes!

»Ne jezi se,« je dejal oče, »nič zato, če noče govoriti: kdor je pojedel med, tega bo bolel želodec!«

Oče je imel prav. Čudno je bilo samo to, da želodec ni bolel psa, ki je pojedel med, ampak — mene...

Spor s občino radi odtičnih ceví. A. T. Ker je sporna stvar v rokah sodišča, čakajte na rešitev. Sicer pa imate zastopnika in njega poslušajte. On bo tudi najbolje vedel, ali vam kaže skleniti predlagano poravnavo, ali ne.

F. M. K. Vaše vprašanje glede zastave ni jasno. Povejte točno, kakšen pravni nasvet bi radi.

Oprostitev hranilec. H. F. P. Vzemite na nabor dokazila, da ste hranilec družine in da plačujete na leto manj kot 120 Din neposrednega davka ter prosite za oprostitev.

J. C. B. Za odplačevanje dolga po uredbi o zaščiti kmetov je merodajna vsota, ki jo je bil dolžnik dolžan 23. novembra 1933, t. j. na dan, ko je stopila navedena uredba v veljavo. K glavni dolga, ki je obstojala na ta dan, je prišteti neplačane in še ne zastarane obresti in druga postranska plačila, kolikor ne presegajo višine, dopuščene z veljavnimi zakoni.

Neki farmer v ameriškem Springfieldu. O., ima raco s štirimi nogami.

Največje kače (pythons) živijo na Filipinskih otokih; dolge so do 30 čevljev in debele do 15 palcev.

Znani pešec Sammy Richman iz New Yorka je prehodil tisoč milj v 585 urah. Hodil je vsako uro noč in dan 45 minut in 15 minut počival.

Okoli mrtvega za živega. Profesor zavoda za oči v ruski Odesi dr. Filatov je prenesel očesno kožico mrtvega človeka na oko neke žene, ki je bila slepa 11 let. Zena sedaj dobro vidi, četudi še ne more razločevati barv.

BANKA BARUCH

15. RUE LAFAYETTE
PARIS

Telef.: Trinité 81-74 — Telef.: Trinité 81-75
Naslov brzojavkam: Jugobaruch Paris 22

Banka Jugoslovanskih izseljencev v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu. Odpremlja denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kursu.

Vrši vse bančne posle najkulantneje.

Poštni uradi

v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune:

BELGIJA: No. 3064-64 Bruxelles.
FRANCIJA: No. 1117-94 Paris.
HOLANDIJA: No. 1458-65 Ned. Dienst.
LUKSEMBURG: No. 5967 Luxembourg.

Na zahtevo pošljemo brezplačno naše čekovne nakasnice.

Ljudska posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo v novi lastni palači

sprejemajo hranilne vloge in jih obrestuje najbolje.

Denar je pri njej naložen popolnoma varno, ker jamči zanj poleg rezerv in hiš nad 5000 članov-posestnikov z vsem svojim premoženjem.

Gospodarstvo

Mariborsko trgovstvo

Maribor, 7. aprila.

Nocoj je bil v prostorih hotela »Orla« občni zbor Zdrženja trgovcev v Mariboru, ki ga je vodil predsednik Vilko Weigl. Poročila predsednika in tajnika, kakor tudi predlogi, ki jih je stavila zborovalcem uprava ali posamezniki, so podala nazorno sliko stanja mariborskega trgovstva, ki se nahaja v primeri s trgovstvom drugih mest v nekakem izjemnem, skrajno težkem položaju; le z največjo previdnostjo in solidnostjo se drže posamezniki obratni na površju. Nikjer drugod ne najdemo primeroma tako številnih izprememb v obrtnem registru, kakor v Mariboru. Lani je združenje nazadovalo za 26 članov, črtanji je bilo 391 obrti, novoizdanih obrtnih listov pa samo 46. Krivda na propadanju mariborske trgovine leži predvsem v padanju kupne moči zaledja, na prevelikih obremenitvah ter visokih najemninah. Mnogo je zakrivila tudi umazana konkurenca, ki se je zadnje čase razpasla v Mariboru, naraščajoče število raznih trgovskih podjetij, od katerih nima mesto ničesar, ker dobitek odvajajo drugam.

Spridlo takega stanja je razveseljujoče dejstvo, da se je mariborsko trgovstvo v minulemu letu še čvrsteje povezovalo s svojo organizacijo. Najvidnejši uspeh je odprava krošnjarstva in prodaje potom tujih potnikov, ki so obiskovali privatne stranke od hiše do hiše. Manufakturna sekcija Zdrženja je sama nastavila pooblaščenca, ki je te pojave zasledoval; in res se je posrečilo izročiti oblastem 58 takih prekupevalcev. Zaenkrat je Maribor očističen, vendar se pa kontrola še nadaljuje. — Drug važen uspeh je zaježitev premočne konkurence nabavljajnih zadrug, ki so izgubile nekatere privilegije. — Tudi preprečitev novega načina obdavčenja trgovstva gre v mnogočem v zaslugi trgovskega organizacijam. — Agilnost je pokazalo Zdrženje s prirejanjem številnih diskusijskih in predavalnih večerov, na katerih so priznani strokovnjaki iznašali svoje poglede na razne pereče gospodarske pojave. Diskutiralo se je zlasti živahnost o naši davčni politiki, o gospodarstvu Narodne banke, o novem obrtnem zakonu ter njegovih pomanjkljivostih ter raznih drugih vprašanjih.

Statistično je položaj mariborske trgovine naslednji: Zdrženje ima 590 članov, in sicer 538 posameznikov, 18 družabnih tvrdki in 34 družb in združenj. Pomožnega osebja je 694, od tega 364 po-

močniškega, 122 vajeniškega in 206 pisarniškega. Trgovciški tvrdki je protokoliranih 175, neprotokoliranih 415. Nameščenec je bilo lani prijavljenih 101, odjavljenih 126, učencev sprejetih 65, odjavljenih 19, oproščenih 37. Trgovsko nadaljevalno šolo je posečalo 77 učencev.

Gospodarski položaj trgovske organizacije je ugoden. Upravnih dohodkov je imelo združenje 98.444 Din, izdatkov 96.614 Din, raznih dobrodelnih podpor je izplačalo 13.165 Din. Premoženje znaša na osmih fondih v gotovini 317.720 Din, v nepremičninah in papirjih 402.925 Din, skupno 720.646 Din. — Važna institucija je Simon Novakova ustanova, obstoječa iz stanovanjskega poslopa v Sloveniki ulici ter določena za stanovanja obubožanih trgovcev. Lani se je hiša popravila, letos se bo izvršila elektrifikacija.

Težnje in zahteve mariborske trgovine je izrazilo Zdrženje trgovcev v naslednjih predlogih: Odpravi naj se I. razred trgovske nadaljevalne šole; učenci se naj sprejemajo naravno in II. razred, imeti pa morajo trirazredno meščanskošolsko ali srednjošolsko izobrazbo. Drugi se ne morejo v Mariboru učiti trgovine. Radi silnega razmaha trgovine in industrije v Mariboru naj se ustanovi trgovsko razodišče s sedežem v Mariboru. — Zbornica za TOI kakor tudi Zveza trgovskih združenj se naprošata, da pokreneta potrebne korake za odpravo kartelov. — Poštno-carinske deklaracije mariborske carinarnice naj se pišejo razločno in v latinici, ker bodo trgovci v bodoče odklanjali prevzem blaga radi nečitljivih deklaracij. — Električni tok za vse trgovske lokale in izlozbe naj se zniža na isto višino, kakor stanovanjski, to je Din 3 za kilovatom uro. — Zniža naj se pristojbina za telefonsko najemnino v Mariboru, ki je sedaj ista, kakor v velenstvih. — Z 20. aprilom stopi v veljavo novo kolekovanje računov. Stranke se opozarjajo, da bodo trgovci primorani priračunati na detajlnih računih koleke odjemalcem. — Trgovcem s kurivom delajo veliko konkurenco okoličin, ki vozijo napredaj v mesto kolobarje ter jih ponujajo na trgu in po hišah. Prodaja kolobarjev naj se prepoje. — Tombole v Mariboru, za katere morajo trgovci ogromno žrtvovati, naj se omeje le na tri v letu. Trgovci bodo dajali darila samo društvom, ki bodo imela nabiralne pole vidirane od mestne občine in Zdrženja.

Mojsrski izpiti

NAVODILA GLEDE PRIJAV K IZPITOM O OBČI IZOBRAZBI IN ZNANJU,

ki sta potrebna za pripustitev k izpitu za zidar-ke, tesarske, kamnoseške in vodnjakarske mojstre. Prijave za pripustitev k izpitu morajo priložiti pisмено vložiti do 20. aprila 1934 pri Zbornici za TOI v Ljubljani, Beethovnova 10, ki bo z rešitvijo obenem tudi odredila, kje in kdaj bo kandidat delal izpit. Prijave je treba kolkovati s 5 Din ter priložiti za rešitev prošnje kolek za 20 Din, za spričevalo pa kolek za 20 Din in kolek za 10 Din. Izpito tako v znesku 300 Din je poslali po pošti. V prijavi je navesti točen naslov, iz katere stroke namerava kandidat delati izpit, kje je delal, odnosno bival zadnjih šest mesecev, ter ji priložiti: 1. kratek svojočrno, na posebnem listu napisan opis strokovne zaposlitve do izpita (učna, pomočniška doba); 2. krstni (rojstni) list; 3. da se je udel svojege obrta najmanj tri leta in praktično delal v svoji stroki vsaj že štiri leta (delavska knjižica); 4. potrdilo, da je plačal pri Zbornici zgornjo označeno izpitno takso (potrdilo zbornične blagajne, odnosno poštne odrezek, če je bila taksa poslana po pošti).

Ti izpiti se bodo vršili 11. in 12. maja 1934.

NAVODILA GLEDE PRIJAV K IZPITOM ZA ZIDARKE, TESARKE, KAMNOSEŠKE IN VODNJAKARKE MOJSTRE

Prijave za pripustitev k izpitu morajo priložiti pisмено vložiti do 16. aprila 1934 pri Zbornici za TOI v Ljubljani, Beethovnova 10, ki bo z rešitvijo obenem tudi odredila, kje in kdaj bo kandidat delal izpit. Prijavo je treba kolkovati s 5 Din ter priložiti za rešitev prošnje kolek za 20 Din, za izpito tako v znesku 450 Din je poslali po pošti. V prijavi se mora navesti točen naslov, iz katere stroke namerava kandidat delati izpit, kje je delal, odnosno bival zadnjih šest mesecev, ali je izpit že, in sicer kdaj in kje, opravljal ali ponavljal. Vlogi je treba priložiti:

1. kratek, svojočrno na posebnem listu napisan popis strokovne zaposlitve do izpita (učna, pomočniška doba, seštetje je vso dobo zaposlitve kot pomočnik); 2. krstni (rojstni) list; 3. dokazila, da

je: a) ali v svojem obrtu praktično delal najmanj štiri leta, potem, ko je uspešno dovršil srednjo tehnično ali njej enako drugo šolo, b) ali v svoji stroki ali kot gradbeno-tehnični risar v poslovalnicah graditeljev, inženjerjev ali arhitektov delal najmanj pet let praktično, potem ko je z uspehom opravil predpisani zaključni izpit v svoje stroke na šoli za gradbene poslovodje (poljane), pripojeni srednji tehnični šoli ali na drugi državni strokovni šoli z enako učno osnovo, c) ali se učil svojega obrta najmanj tri leta in praktično delal v svoji stroki najmanj šest let (delavska knjižica), ter pri posebnem izpitu dokazal občo izobrazbo in znanje. Kandidati, ki se prijavijo za opravljanje izpita, a nimajo listin, navedenih pod 3., smejo dokazati čas o svoji zaposlitvi s kakršnimkoli drugim verodostojnim dokazilom.

4. Sprisoval o posebnem obisku strokovnih učnih zapovedi; 5. potrdilo, da je plačal pri zbornici zgornjo označeno izpitno takso (potrdilo zbornične blagajne, odnosno poštne odrezek, če je bila taksa poslana po pošti).

Pisemen izpit (ključna naloge) se bo pričel dne 1. maja 1934 ter bo trajal pet dni. Pri izdelovanju naloge sme uporabljati kandidat vse knjige, ki vsebujejo samo formule, dalje gradbeni zakon in osnutek gradbenega pravilnika.

Ustni izpit se bo vršil po opravljenem pisnem izpitu.

Naraščanje insolvent

Društvo industrijev in veletrgovcev v Ljubljani objavlja statistiko za marec 1934. Število konkurzov je znašalo 20 (februarja 27, marca 1933 32). Pač pa je izredno naraslo število poravnov: od 22 v marcu lani na 50 v marcu letos (v februarju 1934 36).

V Sloveniji je bilo marca 1934: 2 konkurza in 12 poravnov (največ poravnov v vsej državi), februarja 1934 7 in 8, marca 1933 5 in 6.

Dvig vlog pri Poštni hranilnici

V marcu se je število vlagateljev pri Poštni hranilnici povečalo za 4.894 na 280.655, vloge pa so na knjižice narasle za 17.04 milij. Din na 628.75 milij. Din. Skupno so se v prvih treh mesecih t. l. povečale hranilne vloge pri Poštni hranilnici za 64.65 milij., dočim je znašal v celem lan-

skem letu prirastek 102,5 milij. V kratki dobi treh mesecev so se vloge povečale za nad polovico lanskega prirastka, pri katerem so bile vpoštene tudi obresti. Letos je torej vkljub temu, da je do tok v marcu bil nekoliko manjši kot v februarju, pričakovati pri Poštni hranilnici dviga vlog za nad 200 milij. Din brez obresti.

Število novih čekovnih računov je znašalo marca 82 in jih je bilo vseh računov konec meseca 23.770. Promet na teh računih je narasel od 4.299.05 v februarju na 4.951.2 milij. Din, od tega brez gotovine 47.05 (februarja 47.78) odst. Zaradi obtežbe na denarnem trgu, ki je v začetku pomlad običajna, so se vloge na teh računih zmanjšale prikrati po daljšem času pod 1 milijardo: od 1.078.9 na 996.3 milij. Din.

Izboljšanje zaposlenosti

Po podatkih ljubljanskega OUZD je število zavarovancev v marcu naraslo na 74.106, dočim je bilo v februarju število zavarovancev samo 70.822 in v marcu lani 70.794. Konjunktura zaposlenosti se je po sklepanju urada samega znatno izboljšala, kar velja zlasti za moške delavce. Vpoštovati pa je treba tudi dejstvo, da je letos sezizski pričetek bil nekoliko preje kot lani, kar je prišlo do izraza v že sedaj naraščajočih številkah. Povprečna dnevna zavarovana meza je nekoliko popustila v primeri z lanskim letom, saj je znašala na enega delavca povprečno 22.64 Din, kar pomeni v primeri z marcem lani zmanjšanje za 0.40 Din.

Nov odbor. Pri ministru za zunanje zadeve v konzularno-gospodarskem odseku je osnovan odbor za gospodarska, finančna in socialna vprašanja. V odboru so zastopniki ministrstev: zunanje, finančne, trgovske, kmetijskega, prometnega, socialnozdravstvenega in inspekcije državne obrambe. Naloga novega odbora je predhodno proučiti vsa vprašanja v zvezi z našimi gospodarskimi odnosi do inozemstva pred začetkom raznih pogajanj, predvsem za sklepanje trgovinskih pogodb. Odbor lahko posluša tudi mnenja interesiranih gospodarskih panog.

Kranj in Pokojniški zavod. Pokojniški zavod v Ljubljani je v načelu odobril posojilo 700.000 Din za mestno občino Kranj po 9% in na 13 let amortizacije. Denar mislijo porabiti za zgradbo kopališča, ki pa bo veljalo znatno več kot 700.000 Din.

Konkurz je razglašen o imovini Agreš Alojzije, trgovke v Hrastniku. Prvi zbor upnikov dne 16. aprila; oglašiti se je do 14. maja in ugotoviti narok je 28. maja.

Poravnalno postopanje je uvedeno o imovini Sajko Antona, mizarja v Mariboru, Strelška ulica, narok za sklepanje poravnave 7. maja, oglašiti se je do 2. maja, nudi 50%.

Likvidacija. Splošno vzajemno in podporno društvo, r. z. z. o. z. v Mariboru sklicuje za 14. april (ob ?) izredni občni zbor, kjer je na dnevnem redu čitanje revizijskega poročila, sklepanje o likvidaciji in volitev treh likvidatorjev.

Radio

Programi Radio Ljubljana:

Nedelja, 8. aprila. 8.15 Poročila 8.30 Gimnastika (Pustišek Ivko) 9.00 Versko predavanje (ravatelj Jagodic) 9.15 Prenoš cerkvene glasbe iz franč. cerkve 9.45 Plošč 10.00 Zdravstvo: Asanačija vasi (dr. Petrič Karol) 10.30 Slovenske narodne s spremljevanjem Radijskega orkestra, pojo ga. Ramšak-Neratova, gđ. Mišičeva in g. Jože Gostič 11.00 Prenoš promenadnega koncerta s šentjakobskega trga 12.30 Čas, reproduc. koncert slovenskih narodnih pesmi in plesov 16.00 O pridelovanju semena trav in detelj (Ing. Sadar) 16.30 Prenoš »Prosvetnega dne« kamniškega sokolskega prosv. okrožja iz Narodne čitalnice v Kamniku 20.00 Prenoš iz opernega gledališča v Ljubljani. V odmoru: Čas in poročila.

Ponedeljek, 9. aprila. 12.15 Reproduciran ci-traski koncert 12.45 Poročila 13.00 Čas, pevski jazz ansambli na ploščah 18.00 Izobrazba gospodinskih pomočnic (ga. Krofta) 18.30 Westfalia (Rudolf Kresal) 19.00 Reproduc. koncertni valčki 19.30 Zdravniška ura (dr. Bogomir Magajna) 20.00 Reproduc. Dvorakove kompozicije 20.30 Prenoš koncerta pevske župe »Mokranjci« iz Skopja 22.00 Čas, poročila, lahka glasba.

Torek, 10. aprila. 11.00 Šolska ura: O podmladku Jadranske straže (V. Pirnat) 12.15 Ruska instrumentalna glasba na ploščah 12.45 Poročila 13.00 Čas, reproduc. dueti slovenskih narodnih 18.00 Otroški kottiček: nastop otrok (Delak) 18.30 Polke in koračnice (plošče) 19.00 Pomen sokolstva (Vrhovec Lojze) 19.30 O strelskih družinah (Hinko Ločnikar) 20.00 Pevski zbor »Ljubljanski Zvon« 20.45 Nekaj za ples, nekaj za špas, nekaj povesti, to bo za Vas! 22.15 Čas, poročila 22.30 Angleske plošče.

Pražarna in kemična tovarna, d. d. v Celju, je preložila svoj občni zbor ob 10. aprila na 25. maj ob 11 v Prom. zavod za premog v Ljubljani. Na dnevnem redu je tudi znižanje in event. zvišanje glavice.

Občni zbori. Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani 15. maja ob 15.30. Javno skladišče in prevozna družba, d. d. v Celju 23. aprila ob 15 v pisarni Duš. Zanggerja. Zadruga elektrarna v Trbovljah 26. aprila ob 16.

Avstrija in naša pšenica. Od Avstrije Madjara dovoljena preferenca, ki je prej znašala 3.20, sedaj pa 7.20, ne pride v poštev za našo pšenico. Po pisanju avstrijskih listov ima naša vlada pravico to povečanje preferencije zahtevati tudi za jugoslovansko blago, ki bi jo avstrijska vlada morala dovoliti, seveda na podlagi kompenzacij. Ker od jugoslovanske strani ni bilo nobenih tozadevnih korakov, veljajo za najnovejše znatne nakupe jugoslovanske pšenice stare carine.

Banque Belge du Travail v Bruslju, belgijska delavska banka, je ustavila svoja izplačila. Vlada je sicer dala 150 milijonov frankov, toda ne banki, ampak zadrugam, ki so imele dolgeve pri banki, katere naj bi plačale banki, s tem pa bi se banka mobilizirala. Važno vprašanje je nadaljne obratovanje industrijskih podjetij, ki spadajo k bančnemu koncernu.

Borza

Dne 7. aprila 1934.

Denar

Ta teden je znašal na ljubljanski borzi promet 2645 milij. Din v primeri s 1114, 1040, 1417 in 1073 milij. Din v prejšnjih tednih. Posebno znaten je bil ta teden promet v devizah Trst in London in sicer v sredo z 1372 milij. Din.

Curih. Pariz 20.38, London 15.97, Newyork 309, Bruselj 72.25, Milan 26.60, Madrid 42.25, Milan 26.60, Madrid 42.25, Amsterdam 208.90, Berlin 122.65, Dunaj 73.30 (57.30), Stockholm 82.40, Oslo 80.30, Kopenhagen 71.30, Praga 12.84, Varšava 58.30, Atene 2.93, Carigrad 2.50, Bukarešta 3.05.

Hmelj

Zatec, CSR., 5. aprila. Razpoloženje je mirno in je promet srednji, le zadnji dni je povpraševanje nekoliko naraslo. Cene so od 1.450—1.600 Kč. Dela v hmeljnikih so se pričela že pred Veliko nočjo, splošno pa se je rezanje začelo 3. aprila. Večinoma prevladuje suho vreme.

Živina

Mariborski svinjski sejem 6. aprila. Pripeljanih je bilo 250 svinj. Cene so bile sledeče: mladi prašiči 5—6 tednov stari komad 80—110 Din, 7—9 tednov 140—150 Din, 3—4 mesece 250—280 Din. 5—7 mesecev 320—350 Din, 8—10 mesecev 450 do 500 Din, 1 leto stari 750—1700 Din; 1 kg žive teže 6.50—7 Din, 1 kg mrtve teže 9—10 Din. Prodanih je bilo 135 svinj.

Drugi programi:

Nedelja, 8. aprila. Belgrad: 20.30 Srbski večer (iz kavarne Davčna kazina). Zagreb: 20.15 Vok. koncert 20.45 Tamburaški ork. Dunaj: 15.50 Kom. gl. 18.00 Zab. konc. 20.00 Petrkovo ženi-tovansko potovanje. Budimpešta: 17.00 Lahka gl. 18.30 Cig. gl. 20.00 Jesenski manevri (Kalmanova opereta). Milan-Trst: 20.10 Konc. po želji poslušalcev 21.00 Prenoš opere. Rim: 21.00 Polet (Zucolijska opereta). Praga: 16.00 Pop. konc. 20.05 Simf. konc. Varšava: 19.50 Ork. in vok. konc. 21.15 Vesela ura iz Lvova.

Ponedeljek, 9. aprila. Belgrad: 19.30 Celistični konc. 20.30 Zupni koncert (prenoš iz Skoplja). — Zagreb: 20.30 Belgrad. — Dunaj: 17.35 Pesmi in arije. 19.00 Zab. konc. 21.00 Maša v as-duru (Schubert). — Budimpešta: 20.10 Leharjev konc. (dirigent Lehar). — Milan—Trst: 21.00 Ork. konc. 22.00 Veseloliga. — Rim: 21.00 Milan. 22.10 Klav. in vok. konc. — Praga: 20.00 Hanaški dragoci (Tichyjska opereta) 21.00 Smetanovo življenje (slike z glasbo). — Varšava: 20.00 Latiška gl. 21.15 Lahka gl. in petje. — Vsa Nemčija: 20.15 Iz del zapadno-nemških pripovednikov.

Torek, 10. aprila. Belgrad: 19.30 Konc. zbora dvorske kapele. 20.30 Košana (opera, Staković-Krstić). — Zagreb: 20.15 Konc. večer 21.15 Vok. konc. — Dunaj: 17.35 Fantazije in plesi. 19.00 Zab. konc. 20.15 Bruckner: IX. simf. v d-molu. — Budimpešta: 19.30 Leharjeva opereta: Giuditta. — Milan—Trst: 20.55 Mascagnjeva opera »Isabella«. — Rim: 20.45 Kulturni večer iz Barja. — Praga: 19.30 Boris Godunov (opera, Musorskij). — Brati-slava: 19.30 Onegin (opera, Čajkovskij). — Varšava: 20.00 Kom. gl. 21.00 Milan. — Vsa Nemčija: 20.15 Sodobni nemški komponisti.

Naročajte »Slovenca«!

Adam Milkovič:

Brodolom

Tomo je bil mornar. Tomo je bil velik in močan, ljubil je morje in črno Jono. Ona je bila doma ob pristanu v tisti sivi hiši, kamor je Toma zmirom gledal, kadar je odhajal in kadar se je vračal od črnega morja. In če včasih Toma dolgo ni bilo, je hodila Jona k oknu in je gledala ure in ure na široko gladino. Časih je vstala sredi mesečne noči in tipala s pogledom po sivi gladini brezkrainnega morja. In če je zagledala tedaj v dalji ladjo, je sklenila roke:

»Zdaj se vrača Tomo!« je rekla in v nje-nih črnih očeh je zagorela luč.

Tomo je bil velik in močan. Kadar je odhajala njegova ladja iz pristana, je zmirom gledal v okno Jonine sive hiše in ko je bil že daleč, se je oziral na tisto belo cesto, ki pelje domov in je mislil na Jono.

Sredi brezkrainnega morja je iskal v jas-nih nočeh v svoji mehki duši domačega prista-na, tiste sive proge na obzorju — in je bil srečen. Okolu njega so pošumevali valovi, beli grebeni so se vzpenjali višje in višje, časih so segli prav do krova — ampak Tomo se jim je smehljaj, zakaj njegove mi-sli so bile v domačem pristanu in v belih valovih ga je spremljal na samotnih poteh zmirom Jonin obraz.

Kako lepe so čiste noči sredi brezkrainnega morja! Po nebu se vozi ščip in zvezde si mežikajo in se ogledujejo v črni globini morja. Tomo sedi na zaboji in prisluškuje pesmi valov. Ob njem sedi Jona, tudi on gleda nekam daleč, morda misli na mater, na ženo, na otroke morda? Bog ve! Molče vleče iz pipe, nikamor se ne ozira. Na desni strani krova posedajo drugi tovariši z mor-ja. tam igrajo karte v luči bele mesečine in

si pojejo pesmi, vesele pesmi sredi brezkončnega morja. Kraj njih sedi Antonio, ta blede fant osemnajstih let, ki preživi vse proste ure zunaj na krovu. Tam udarja ob strune in popeva, zmirom je vesel, zmirom. Globoko na dnu ladje pa brne stroji, monoton udarjajo kolesa svoj takt in vlijak seka besneče valove brez prestanka, brez odmora zdaj že drugo noč.

Ampak ko se je tisto noč jelo svitati, so vstali namesto solnce na jugu črni oblaki. Strahotno je zasumelo morje ob ladji, mogoče bele šape so se nenadoma izegnile iz globin proti krovu in jambori so žalostno zajekali. Okolu njih je zatulil vihar, trgal vrvi in pometal s krova deske in tramovje v odprta žrela besnečega morja. Večje in večje postajajo prosojne bele gore, zdaj pa zdaj že obližejo krov in se z glasnim grohotom pogrezajo v črno globino.

Tomo se drži vrvi. Njegove oči si nena-doma zažele domačega pristana. Vihar pa ga trga od vrvi, ampak Tomo je velik in močan, ni ga strah viharja ne bobnečega morja. On ne misli nikoli na smrt, o ne; saj je preživel že toliko viharjev, toliko strahotnih noči — pa da bi se zbal nocoj? Kaj še! Se dan, dva — in zopet bo videl Jono, si pravi in ji popravlja lase, ki mu jih meče preko oči vihar. Ampak — zdajci je nenadoma nekdo na drugem koncu krova kriknil:

»Čerit!«

V naslednjem hipu je zabobnelo, obrnilo ladjo in zahreščalo. Suneč — stroji so utih-nili, luči ugasnile. Mogoča gora temne ma-se se je zdajci povzpela kakor strahotna pošast čez krov. Pogin... Odprla so se žrela nenasičnega morja in goltala vase to skrom-no lupino, ki je tolikokrat s ponosom plula tod mimo v tihih večerih, jasnih nočeh...

Zdajci so presunili jutranji mrak obupni

klici iz valov. Nekateri so klicali Boga, drugi so se borili in se trgali med seboj za košček plavajoče deske, tisti blede Antonio pa je klical svojo mater. Tomo se je boril z valovi kakor lev. Kadar se je s svojimi orjaškimi rokami povzpela na površino, se je za hip ozrl proti daljnemu domu in zaklical:

»Jona! Jona!«

Iz globine se je bližala smrt... pohotno je iztezala roke po njem, ampak Tomo je bil silen in se je rešil na čeri. Tam se je držal mokrega skalovja dva dni in dve noči, dokler ga ni rešila napol mrtvega tuja ladja in ga odpeljala s seboj daleč v tujino. Tam je trpel in štel ure in dni, ko se bo vrnil domov... k Joni...

V jutru one strašne noči pa je v daljnem pristanu stala Jona ob oknu tiste sive hiše in je čakala, da se vrne Tomo domov. Iznad obzorja so se prikradli prvi žarki vzhajajočega solnce in legli božajoče na njen temni obraz. Potem so pogladili dremajoče palme, se dotaknili oranžnega gaja in pozdravili samotne bore, ki so v rahlem vetru tiho za-jekali. S svojimi črnimi očmi je iskala Jona belih jader na širokem morju in je v težki slutnji štela minute in ure — ampak belih jader ni bilo več, nikoli več...

In ko se Tomo ni vrnil tri mesece — je nekega večera vzljubila Jona Andrejko. Andrejka je bil podčastnik — in ne kakor Tomo, navaden mornar! Njemu je zaupala svojo bol in pri njem je našla tolažbo. Od-slej je hodila z njim ob jasnih nočeh po senčnih poteh ob obali — nič več se ni ozi-rala na tisto široko morje in je želela, da bi Toma pozabila.

Nekoč je je prejela pismo — belo pismo, ki ga ji je napisal Tomo v tujini. Tomo živi, se je prestrašila. Pokazala je pismo Andrej-ki, on pa je zamahnil z roko, vrgel pismo v morje in se nasmejal. Nasmejala se je tudi

Jona — Andrejka je bil podčastnik, Tomo pa samo mornar. Da, da — pa naj bi se bil preje oglašil, zdaj pa je že kar prepozno, Jona vendar ne bo zmirom nanovo odpirala sre! Tako je premišljevala potem še nekaj noči — dokler ni nekega večera zagledala v dalji bele luči z morja. Jona je sedela tisti čas z Andrejko ob obali na samotnem kraju in je skrivaj želela, da bi se Tomo nikoli več ne vrnil...

Ta večer pa je nenadoma prišel. Ves je trepetal, ko je stopil na tla, kjer hodi toliko-krat njegova Jona. Potem je stekel do tiste sive hiše, pogledal v njeno okno in polahko zaklical:

»Jona! Jona!«

klicaj, potem pa odhitel po prašni cesti. Tam je postajal vsak hip, iskal Jono — pa je ni bilo. Povprašal je po njej tega in onega, pa se mu je vsak nasmehnil... Sel je po obrež-ju, mimo samotnih elpes je hodil in mimo šušljajočih nasadov palm. Tam je nenadoma obstal. Zazdelo se mu je, da čuje smeh — znan glas... Jona? se je vprašal.

»Moj Bog!« Ves je vztrepetal.

Zdajci je stopil bliže.

»Tomo!« je kriknila Jona in se oklenila Andrejke.

Tomo je pozdravil podčastnika, povedal nato glavo in obstal kakor kip. Lasje so mu padli preko oči, a roke so se dvignile do prsi in v krčevitem boju zgrabile joptič.

»Jona! Jojme!«

Potem je odšel razočaran od nje, bil je velik in močan — pa je zajokal kakor otrok. Ko je naslednji dan odhajala ladja iz pristana, je stal Tomo na krovu. Od tam je gledal tisto sivo hišo in mu je bilo hudo.

»Zbogom, Jona!«

Pred njim se je odprlo široko morje — odslej ga je vzljubil še bolj in se ni vrnil nikoli več...

Mali oglasi

V malih oglasih velja vsaka beseda Din 1.—; ženitovanjski oglasi Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglas Din 10.—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglasih reklamnega značaja se računa enokolonska, 3 mm visoka petlinjska vrstica po Din 250. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Damske pomladne plašče

nudi po zelo nizkih cenah in sicer:

Sporten plašč, reklamna cena Din 180.—
Eleganten športni raglan Din 350.—
Trenkoti v novih fazonah Din 400.—
Temno modri, črni in rjavi Din 450.—
Damska krila in bluze od Din 55.—
Otroške obleke velika izbira od Din 28.— naprej

F. L. GORIČAR, Ljubljana, Sv. Petra c. 29

Plašči in kostumi se izdelujejo tudi po meri! Oglejte si izložbe!

Tudi Vaš
obleka
bo kakor
nova

ako jo pustite kemično
čistiti in barvati v tovarni

JOS. REICH

Ljubljana

Poljanski nasip 4-5

Prinica — Svetlokalnica

Službe iščejo

Mlad cerkvenik

brat duhovnika, star 28 let, išče službo samo v farno cerkev. — Ponudbe pod št. 3532. (a)

Vdova

mednjih let želi priti radi osamelosti h kakšni družini ali starejši gospe samo za hranjo in stanovanje; najraje na deželo, kot pomoč v gospodinjstvu. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Družina« 3786. (a)

Kmečko dekle

19 letno, išče službo, vajeno zunanji in notranji del, nekoliko tudi kuhe. Naslov pod št. 3840. (a)

Mladenč

išče mesto službe, inkasanta ali prodajalca, najraje v Ljubljani. Po poklicu sofer. Vloži lahko kavčijo. Naslov v upravi pod št. 3851. (a)

Služkinja

išče službo za 150 Din. P. L. pri Celar, ubožnica v Mostah. (a)

Mlad sofer

vajen vseh popravil išče službo k osebnemu ali tovornemu avtu. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 3804. (a)

Fant

vsestransko naobražen išče službo točaja ali strežnika. Gre tudi sezonsko. — Naslov na upravo »Slov.« pod št. 3847. (a)

Trgovski pomočnik

mlad, vojašine prost, absolutno zdrav, želi namestiti v kakem konumu, zadrugi ali trgovini z mešanim blagom. — Ponudbe pod znakom »Pošten« na upr. Slov., št. 3838. (a)

Mesto kravarja

ali konjskega hlapca išče. Razumem se tudi na poljedelstvo. Nastopim s 15. aprilom ali s 1. majem. Naslov v upravi »Slovenca«, Maribor. (a)

Knjigovodja - bilancist

z dolgoletno prakso išče mesto v Mariboru ali v okolici pri industriji ali veletrgovini. Govori državni jezik in nemščino. Dopise pod »Uspeh 77« na upravo »Slovenca«, Maribor. (a)

Natakarica

poštena in zvesta, z večletnimi dobrimi spričevali, išče službo takoj ali pozneje. — Reflektira na dobro in stalno službo. Gre tudi na letovišče. — Kuder Dr., Režka c. 19, Novo mesto. (a)

Trgovski pomočnik

mlajši, nekadilec, priden in zanesljiv, išče primerne namestitve v trgovini z mešanim blagom takoj ali pozneje proti manjši plači. Gre tudi za inkasanta ali slugo ter vsako drugo primerno službo. — Ponudbe upravi »Slovenca« v Ljubljani pod »Pošten in agilen« št. 3977. (a)

Dekle

čisto, skromno, ki zna kuhati, nekoliko šivati, ljubiteljica otrok, sprejemem talcoj v stalno službo; predstaviti se je osebno. Janševa ulica 15, Ljubljana. (b)

Služkinjo

pridno, zdravo in pošteno za vrtna dela sprejemem. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 3887. (b)

Kontoristinja

začetnica, sposobna za vsakovrstna pisarniška dela in spretna kot blagajničarka, sprejme večje trgovsko podjetje v Ljubljani. Lastnoročno pisane ponudbe je nasloviti na upravo »Slov.« pod št. 120, 3836. (b)

Revno dekle

pridno in zdravo, sprejemem takoj k mali družini. Ponudbe upr. »Sl.« pod »Sirota«. (b)

Dekle

za vse, ki zna tudi kuhati, se sprejme za Bohinj. Ponudbe: Z. Hegedus — Zagreb, Radičeva 26-L. (b)

Perfektna kuharica

za Carigrad (Turčija) se išče k 6-članski družini. Starost 30—35 let. Plača 700 Din. Po dveletnem službovanju se polni stroški povrnejo. Po enoletnem polovično. Ponudbe poslati na: Dr. Plohn, Zagreb, Gvozdi 11, kjer se dobi tudi denar za vožnjo. (Preskrbeti treba potni list). (b)

Gospodinja

stara 48 let išče službo k starejšemu gospodu ali k dvema osebama. Ivanka Jenko, Strelška ul. 8. (a)

Pekovski pomočnik

z obrtnim listom — želi premeniti službo. Gre tudi kot poslovodja ali družabnik; zmožen je položiti nekaj kavčije. Naslov pove: M. Vostner, Slovenjgradec. (a)

Službodobe

se odda onemu, ki se razume na vrtnarstvo. — Naslov v upravi »Slov.« pod št. 3809. (b)

Mesto hišnika

se odda onemu, ki se razume na vrtnarstvo. — Naslov v upravi »Slov.« pod št. 3809. (b)

Prodajalka

delavno, pošteno, pametno, starejšo, sprejemem v trgovino z meš. blagom na deželi. Razumeti se mora po možnosti na železnico, šivanje in druga hišna dela. Ponudbe poslati na upravo »Slov.« pod »Priprosta« 3806. (b)

Perfektna kuharica

(Herrschaftsköchin) z dobrimi spričevali, s popolnim znanjem nemščine — se išče za 1. maj pri Fünfkirchen, Gornja Radgona. (b)

Hlapca

k dvema boljšima konjema, vojašine prostega, poštenega in močnega — sprejemem takoj ali pa s 15. aprilom. Karl Weitzl, Kocenova 12, Maribor. b

Pekovskega pomočnika

sprejemem z večletno prakso, zmožnega tudi v slaščičarni. Ponudbe je poslati na upravo »Slovenca« pod »Pek. pomočnik« 3856. (b)

Dekle

pridno in pošteno, vajeno pospravljanja sob in nekoliko kuhe, želi službo k manjši družini. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »S 15. aprilom« 3857. (b)

V trafiko

se sprejme prvovrstna mlajša inteligentna prodajalka s kavčijo. Ponudbe s sliko upravi »Slovenca« pod »Globoko verna« št. 3969. (b)

Gostilničarka

samoščica iščem za gostilno Trjane. Pojasnila: Cerar, trgovec, Lukovica. (b)

Gospodinja, obrtniki

ne zamudite ugodne prilike!

Samo do 20 t. m. velika odprodaja blaga

pri

STANKO FLORJANČIČ

trgovina z železino - Sv. Petra c. 35

Vzamem v račun tudi hranilne knjižice

Pouk

Kako postaneš sofer?

Ako se vpišeš v J. Čehovo šolo na Tyrševi cesti 36 ki Ti pošlje na zahtevo prospekt za stonj. (u)

SOFERSKA ŠOLA

I. Gaberšček.

bivši komisar za šoferske izpite, Slomškova ulica. Garaža Stupica.

Ženitbe

Mlinarski pomočnik

vdovec, brez otrok, star 50 let, se želi poročiti s solidno gospodnjo ali vdovo, ima lahko 1 ali 2 otroka, stara 45—50 let, ki ima svoje lastno majhno posestvo. Imam nekaj kapitala in dva ha prvovrstnega posestva. Pismene ponudbe na upr. »Slov.« v Celju pod »Boljša bodočnost«. Ostalo po dogovoru. (ž)

Pomladanski plašči

zadnje mode — elegantni

le pri

Drago GORUP & Co., Ljubljana

Miklošičeva cesta 16/prvo nadstropje

Vajenci

Sedlarskega vajenca

sprejem. Viktor Klešnik, Poljanska 49, Ljubljana. v

Čevlarskega vajenca

sprejma Ivo Podgoršek, čevlarski mojster, Celje, Sp. Hudinja 11. (v)

Denar

Posojila

dajem. Jaroš, Rožna dolina VIII/22. Za odgovor 5 Din v znamkah. (d)

Ureditev dolgov,

sodne in izvensodne poravnave, konkurzne zadeve,

vpeljavo, vodstvo, revizije in stalno nadzorstvo knjigovodstva, sestavo bilanc, izdelavo proračunov in kalkulacij, nabavo kreditov, likvidacijo kmečkih dolgov in uvedbo

kmečke zaštite,

vse trgovsko-obrtne informacije in druge neurejene poslovne zadeve poverite zaupno koncesionirani komercialni pisarni Lojze Zajc, sodni zadrž. revizor in zapriseženi knjigovodski strokovnjak — Ljubljana, Gledališka ulica št. 7/I.

(d)

(d)

(d)

(d)

(d)

(d)

(d)

(d)

(d)

(d)

(d)

(d)

(d)

(d)

(d)

(d)

(d)

(d)

(d)

(d)

(d)

(d)

(d)

(d)

(d)

(d)

(d)

Starejša gospodinja

z nekaj premoženjem, želi poročiti drž. nameščenca ali vpokojenca v starosti od 45 let dalje. Ponudbe na oglasni oddelek »Slovenca« pod »Varčna 39« 3803. (ž)

Gospod poroči takoj

mlajšo gospodnjo, najraje izučeno kake obrti, z gotovino 4000 Din. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Lep dom« 3949. Slika zaželjena. (ž)

Hišni posestnik

in gostilničar, blizu Ljubljane, samec srednjih let, želi poročiti pošteno samsko hišno posestnico, gostilničarko ali trgovko srednje starosti. Cenjene ponudbe, ki ostanejo tajne, upravi »Slovenca« pod »Miroljubna« št. 3945. (ž)

Stanovanja

ISČEJO:

Stanovanje

eno ali dvosobno, išče samska oseba za maj. Ponudbe na upr. »Slov.« pod M. T., št. 3833. (c)

(c)

(c)

(c)

(c)

(c)

(c)

(c)

(c)

(c)

(c)

(c)

(c)

(c)

(c)

(c)

(c)

(c)

(c)

(c)

(c)

(c)

(c)

(c)

(c)

(c)

(c)

Stanovanje

brezplačno, blizu tramvaja, dam tistemu, ki mi posodi do 12.000 Din. Ponudbe na upravo pod »Zajamčeno« 3896. (ž)

Dvosobno stanovanje

sončna lega, s pritliklinami, oddam s 1. majem. Detelova 8, Moste. Lastnik: Vel. čolnarska 20. ž

Dvosobno stanovanje

s kuhinjo in pritliklinami, 3 minute od tramvajske postaje, zelo ugodno oddam za maj mirni stranki. Poizve se v Dravljah 125. (ž)

Sobo in kuhinjo

oddam poceni takoj. Budčar, Zg. Šiška 241, Podhribom. (ž)

Dvoje stanovanj

treh sob, event. s kopalnico, eno veliko predsobo — solčno, elektrika, parket, vse pod enim ključem, se odda eno za maj drugo za julij. Kodeljevo, Klunova št. 12. (ž)

Enosobno stanovanje

in kuhinjo oddam s prvim majem. Zgornja Šiška 176 (Spančeva pot). (ž)

Dvosobno stanovanje

dvoriščno, z elektriko, se odda z majem. Krakovski nasip 4. (ž)

Stanovanje

komfortno, s kopalnico in drugimi pritliklinami, oddam 1. junija ali pozneje v Udmatu, Ciglarjeva 18. (ž)

Opremljeno sobo

solčno, parket, elektrika, poseben vhod, oddam v bližini gorenjskega kolodvora. Avsec, Polakova št. 17. (ž)

Sobo

prazno, s štedilnikom oddam eni osebi. Poseben vhod s stopnic. Mencingerjeva 39, ob Gradaščici. (ž)

Sostanovalec

sprejem v čisto in zračno sobo za 100 Din mesečno. Sobe z dvema posteljami, s posebnim vodom, oddam za 150 Din. Rimska cesta 19. (s)

Opremljena soba

s posebnim vodom - se odda. Stari trg 4-L. (s)

Sobo

elegantno opremljeno, s posebnim vodom, električno razsvetlavo in postrežbo, oddam za mesečno 270 Din. Na željo tudi s hrano. Ljubljana VII, Maurerjeva 18. (s)

Vnajem

ISČEJO:

Prostor

za stavbno gradivo vzajem v najem za delj časa. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Ugodno« 3941. m

ODDAJO:

Lokal na Bledu

na prometnem kraju, se za letošnjo sezono odda. Naslov pove upravo »Slovenca« pod št. 3513. (p)

Brivnico

že vpeljano, predeljeno za moške in ženske — oddam v najem za zelo nizko ceno. Lokal je tik cerkve in tik rudniških stanovanj in stanovanj rudniških nameščencev v industrijskem kraju. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 3753. (n)

Enonadstropna vila

v letovišču Dobrna pri Celju se ugodno prodaja odda v najem, stojiča na prijaznem gričku — z gospodarskim poslopjem, sadonosnikom in vrtom. Ponudbe pod »Krasen razgled« na upravo »Slovenca« pod št. 3829. (n)

Trgovino

z meš. blagom, dobro ideo, ob banov. cesti na zelo prometnem kraju blizu Ljubljane, oddam v najem. Ponudbe na upravo »Slov.« pod 555/3783. (n)

Gostilna

dobro vpeljana, se odda v Mariboru proti odkupnini v najem. Naslov v upravi »Slov.« Maribor pod št. 301. (n)

Lokal

s stanovanjem in zemljiščem, se odda v najem pri postaji Hoče pri Mariboru. Vprašati se pri Cerin. (n)

Velik lokal

lep, v Aleksandrovi ulici se odda. Istotam se odda soba v prv

Bluze, otroške plašče

ter vse vrste obleke od najcenejše do najfinije izdelave v modnih pastelnih barvah dobite pri znani tovarni

BELINAR & VELEPIČ

sedaj tudi Šelenburgova ulica št. 6 poleg Glavne pošte. Istotam se sprejemajo vse druga naročila

Objave

Prepovedi

Podpisani prepovedujem prehod čez moje polje iz Podmilščakove ulice na Kamniško cestro. Onega, ki bi kljub prepovedi uporabljal ta prehod, bom sodnijsko zasledoval. — Mihael Dolžan, Borutova ul. 10, Ljubljana VII. (o)

Nagrobne slike

spominske, na porcelan vžgane, po vsaki fotografiji vseh velikosti in oblik. Naročajo: Kunc Franc, fotograf, Ljubljana, Wolfova ulica. — Zahtevajte cenik. (o)

Razno

Čolni na Ljubljani
se že izposojajo na Trnovskem pristanu ob izlivu Gradaščice. (r)

Damo 100.000 Din
in tudi več za dobro in rentabilno stvar. Obširne ponudbe na naslov: Permon, Ljubljana, pp. 307. (r)

Botri in botrice
Najlepše in najcenejše Vas bo fotografiral Jug, fotograf iz Kranja. (r)

Vinotoč-Ipavje
Reichenberg, Košaki 62 pri Mariboru, odprt. (r)

Na dosmrtno oskrbo
vzemem eno ali dve osebi proti enkratnemu plačilu primernega zneska, eventualno sprejemam tudi hranilno knjižico Mestne hranilnice v Mariboru. Ponudbe na upravo »Slov.« Maribor, pod »Lastno stanovanje«. (r)

Vabilo

Danes na novo došli cvetki in dober prigrizek ter koncert vabi dolenski Lojze Fabjan, gostilničar in mesar. Glince, IX/30.

Kupimo

Kostanjev les

za tanin, obeljen in neobeljen, prodaste najbolje, če ponudite na oglasni oddelek »Slovenca« pod »Celoletna dobava« št. 3323. (k)

Šampanj, steklenice

in buteljke — večjo množino — kupim. — Karl Fava, Ljubljana, Buffet, Celovška c. 44. (k)

Dve damski kolesi

in šivalni stroj kupim. Ponudbe pod »Ohranjenost« 3834 na ogl. odd. »Slovenca«. (k)

Zlato, srebro, platin

kupuje po najvišjih dnevnih cenah Mariborska Afinerija zlata, Orožnova ul. 8. (o)

Srebrne krone

staro zlato in srebro kupuje RAFINERIJA DRUGIH KOVIN, Ljubljana, Ilirska ulica 36, vhod s Vidovdanske ceste pri gostilni Možina. (o)

Vsakovratno

zlato kupnje

po najvišjih cenah CERNE, juvelir, Ljubljana, Wolfova ulica št. 3. (o)

Vrtalni stroj

rabljen, kupim. Ponudbe pod šifro »Vrtalni stroj« na upravo »Slov.«, št. 3835. (k)

Radio

Radijski naročniki!

Naročajo se na tednik »Radio Ljubljana« ki je neodvisno glasilo poslušalcev naše postaje. »Radio Ljubljana« se že pet let bori le za napredek naše radiofonije! Da se pri naročilu izognete ev. zamenjavi, Vas prosimo, da posebno pazite na naš točni naslov, ki je: Uprava tednika: »Radio Ljubljana«, Ljubljana, Miklošičeva cesta 7. (r)

Pohišstvo

Novo spalnico

9 komadov, solidno delo, za 1450 Din prodam. Rihar Jože, mizar, Zlebe 18, Medvode. (s)

Nudimo vam v nakup

zajamčeno solidno izdelane spalnice, jedilnice, kuhinje itd. Najmodernejša, od fine do preproste izdelave, po zelo ugodnih cenah in z ugodnimi plačilnimi pogoji. Egidi in Karel Erjavec, zaloga pohištva, Brod (poleg) tatarskega mostu, St. Vid nad Ljubljano. (s)

Dve spalnici

in dve kuhinji — poceni prodaja Sajovic, Fügnerjeva (Škofja) ulica 13. (s)

Oprava

za spalnico (7 kosov) dobro ohranjena poceni napredaj. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 3932. (s)

Pohišstvo

iz trdega vezanega mekega lesa, zelo solidno in moderno izdelano. Vam nudim po jako nizki ceni edino Gospodarska zadruška mizarjskih mojstrov v Ljubljani, Vegova 6. s

Jedilnica

moderna, orehova, nova, napredaj za 6500 Din. Sodarska 6/1 (nad sv. Florijanom). (s)

Napredaj

še ne rabljena spalnica iz trdega lesa, 8 kosov. Cena nizka. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 3984. (s)

Prodamo

Ce avto svoj stari prodajam, če motorja bi ne bi se rad, brez kupca ti mnogo prižene Slovenec najmanj! Inerati

MIZARJI

Stavbo okovje, orodje — dobite tudi na hranilne knjižice najugodnejše pri: Jeklo, Stari trg. (l)

Premog, drva, koks

prodaja Vinko Podobnik Tržaška cesta št. 16 Telefon 33-13. (r)

Prodajamo na

obroke vsedne POSNE MALNIKE za mleko! Spre memo polnike!

VEGA SEPARATOR

Ljubljana, pošt. predal 307.

Slamnike

dobite najceneje v salonu »Mia«, Florijanska št. 6. Istotam se šivajo na stroj vsakovrstne borte. (l)

Sveže najfinije norveško

ribje olje

iz lekarne

dr. G. Piccolija v Ljubljani se priporoča bledim in slabotnim osebam.

Obhajilne slike!

Približuje se doba prvih sv. obhajil, zato si dovoljemo opozoriti pred gg. kateheta na obhajilne slike katerih imamo v dveh velikostih po približno 50 vzorcev. Cene so izjemno nizke, tako da si vsak lahko nabavi najfinije vzorce.

Istotako nudimo edino le mi molitvenik »Pri Jezusu« v beli vezavi. Dobri se v oku- eni izdelavi ter v dveh izpeljavah, prva gladko bela, druga imitirana kot bisernica. Cena Din 30.—. Pri večjem odjemu popust!

Beli molitveniki!

Oglejte si zalogo!

H. NIČMAN - Ljubljana - Kopitarjeva 2

Telefon 3934. Premog

drva karbopaketke nudi Slova. Kolesiška 19 (l)

VINA

dolenski, štaterski in sploh vse vrste kupite pri

Centralni vinarni v Ljubljani.

Manufakturo

po nizki ceni in v veliki izbiri Vam nudim

OBLACILNICA ZA SLOVENIJO

Ljubljana, Tyrševa 29

(v hiši Gospodar)

Prodaja trd

hranilne knjižice

članice Zadrugne zveze Ljubljana

Otroške vozičke

in igrače

šivalne stroje, kolesa — kupite najugodnejše pri: S. Rebolj & drug, Vošnjakova ulica 4. (l)

Borovega lesa

večjo množino za popravilo pri vodah, kakor tudi za vodne stene in pilote, ter nekaj borovih hlodov prodam. Naslov v upravi pod št. 3831. (l)

Dva šivalna stroja

na prodaj. Trnovski pristan 22. (l)

Mlekarna

center Ljubljane, se z inventarjem in zalogo prodaja. Naslov v upravi pod št. 3858. (l)

Poročne prstane

ure, verižice, uhane, kakor tudi očala, kupite zelo ugodno pri Josipu Jančaku, urarju v Kamniku, na Šušni, nasproti farne cerkve. (l)

Inventar

skoraj nov prodam, uporabljiv za vsako trgovino. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Prihika« št. 3888. (l)

Nove stelaže

prodam. Dobnikar Andrej, Gora, Komenda. (l)

Lepo trocevko

brezpetlinko, z Mignon daljnogledom, prodam za 3600 Din. Goriška c. 17-II.

Velika izbira SVILE

v vseh modnih barvah, gladka in vzorčasta, različne kakovosti, za obleke, bluze in perilo

R. Miklauc

Pri »Škofu« Ljubljana

Nagrobnik

kamenit, umetniški, za grobnice, poceni napredaj. — Odpor za zidavo cerkve sv. Krištof v Ljubljani. (l)

Obiščite našo razstavo OTROŠKIH VOZIČKOV

Celovška c. 26, Ljubljana VII

KUCLER & CO.

tovarna otroških vozičkov.

Brzojavnih drogov

borovih 300 komadov, približno 10 m dolžine, 15 cm premera na tankem koncu, prodam. — Naslov v upravi pod št. 3832. (l)

Za birmance

veliko izbira ur in zlatnine

Vam nudim

J. Molavec, urar, Maribor, Kralja Petra trg. (Oglejte si pred nabavo)

Elektro-motoril

novi in rabljeni za vse namene vedno v veliki izbiri na prodaj. Lastna delavnica za previjanje in popravilne dinam, avtodynam, elektro-motorjev ter vseh elektr. aparatov.

FRANJO PERCINLIČ

elektro-podjetje

Ljubljana, Gosposvetska 16

telefon 28-71

MOKO

fino banaško 0	2.50 Din
lepo krušno	2.25 Din
črno krušno	2.— Din
koruzni zdrob	2.25 Din
koruzno moko za kuho in peko	1.75 Din
Fižol prepelčar, letnik 1932 — lepo blago, od 5 kg naprej	1.50 Din

»PRI MIKLAVŽU«

VODNIKOV TRG

Šivalni stroj

za gumblince (Knopfloch) za konfekcijo napredaj. Sv. Petra cesta 27. (l)

Ilirski ovčarji

čistokrvni, z rodovnikom, dobri čuvarji, na prodaj. Kapiteljska 7/L (l)

Otroški voziček

modern, dobro ohranjen, se ugodno prodaja. Strgulac, Čopova 21. (l)

Semenski oves jari ječmen črno deteljo banatsko lucerno in travna semena

dobite najugodnejše pri tvrdki

F. Pogačnik, d. z o. z. Tyrševa (Dunajska) št. 67 (nasproti mitnici).

Ugodno napredaj

27 šivalnih strojev, malo rabljenih, ženskih, krojaških, čevljarskih, krznarskih, specijalnih, pisalnih, pletilnih, Regentin za pletenje nogavic, rokavic. Pohišstvo: spalnice, jedilnice, opreme za pisarno, kavarno, mlekarno, specerijo, kopalnice, in več posameznih delov. Glazbila: Piano, klavir, violine, gitaro, citre, kromatične harmonike, gramofone, Radio aparate. Avtomobile, motorje, tricikel, kolesa, otroške vozičke, telefonske in fotoaparate, gospodinjske in avtomatične predmete pri tvrdki »PROMET«, komisijska trgovina in posredovalnica za nakup in prodajo dobro ohranjenih predmetov v Ljubljani, Napoleonov trg 7 (naspr. Križevniške cerkve). (l)

Brez bolečin

Vas reši kurjih oči in trde kolen na podplatih samo

Buroit obliž

Prodaja se v lekarnah, drogerijah in parfumerijah. — Skatljica Din 4.—, 7.—, za podplate Din 5.—

East Burg ta Novo mesto

Čebelarji!

Prodajam Znidarskeve panje s čebelami, trčalnico in razno orodje. — Mravljice, Ljubljana, Vodovodna št. 5. (l)

Otroški voziček

sportni, dobro ohranjen, poceni prodam. Pajutar, Baragova 9. (l)

Šivalni stroj

pogreznjen, firme »Jaks«, malo rabljen, cena 1500 dinarjev, prodaja Vreček, Rimska 19, dvorišče. (l)

Novo preprogo

2x3, belo obleko in čevlje za 10 letnega dečka, klavirske note — prodam. Kolodvorska 5. (l)

Na javni dražbi

ugodno napredaj:

Motorno kolo »Puch«, moško kolo, stroj za mreže, komb. škarje, dne 13. aprila 1934, ob 15, Ljubljana, Poljanska cesta 69.

Radio aparat, dne 12. aprila 1934 ob pol 15, Maribor, Orožnova 4.

Pisalni stroj z mizico, dne 11. aprila 1934 ob pol 16, Maribor, Korosčeva 50.

Moško kolo, stružnica, pisalna miza in drugo — dne 14. aprila 1934 ob 15, Ljubljana, Čopova 4 in Sv. Petra cesta 45.

Valilna fajca

selekcijoniranih štajerskih kokoši, kos 2 Din — prodajam. — Nada Fedran, Stična. (l)

Citajte in širite »Slovenca«!

.....

Modroce

postelne mreže, železne zložljive postelje, otomane divane in tapetne izdelke nudi najceneje

RUDOLF RADOVAN

tapetnik. Mestni trg 13. Ugodni pakup morske trave, čime, cvilba za modroce in blaga za prevleke pohištva.

Staro železnino

litino, vsakovrstne kovine, rabljene stroje — kupuje in prodaja Gustinčič, Maribor, Tattenbachova št. 14.

Salda-konte

STRACE - JOURNALE

SOLSKA ZVEZKE - MAPE

ODJEMALNE KNJIZICE

RISALNE BLOKE

ITD.

NUDI PO IZREDNO UGODNIH CENAH

KNJIGOVEZNICA

JUGOSLOVANSKE TISKARNE

PRJ

K. T. D.

V LJUBLJANI

KOPITARJEVA ULICA 6

IL NADSTROPJE

Zahvala

Za mnogoštevilne dokaze toplega sočustvovanja in sožalja, ki smo jih prejeli ob prerani smrti našega nadvse ljubljenežega očka, brata, strica, svaka in tasta, gospoda

Josipa Tonija

mesarja, posestnika in meščana ljubljanskega

kakor za poklonjene krasne vence in cvetje, se tam potom vsem prav prisrčno zahvaljujemo.

Posebno zahvalo smo dolžni č. duhovščini, zdravnikom gg. dr. Krajcu in dr. Jemcu za vso njih pozornost in skrbno nego, nadalje županu ljubljanskemu gospodu dr. Dinko Pucu, podžupanu g. profesorju Evgenju Jarcu, in celokupnemu zastopstvu občinskega sveta, starešini Jug. gasil. Saveza g. Josipu Turku, Sokolu I., zastopnikom raznih oblasti, društev in korporacij, Zvezi mesarskih združenj, Združenju mesarjev, Zvezi obrtnih združenj, Obrtniškiemu društvu, Pomožniškemu zboru, ravnateljstvu Mestne klavnice ter končno vsem prijateljem in znancem, ki so dragoga nam pokojnika v tako častnem številu spremili na njegovi zadnji poti.

Maša zadušnica se bo darovala v petek, dne 13. t. m. ob 6 zjutraj v farni cerkvi Sv. Petra.

V Ljubljani, dne 8. aprila 1934.

Zalujochi ostali

Moške obleke

vseh kvalitet in fazon Vam poceni nudi

TRGOVSKI DOM

Sternbecki

TOVARNA PERILA IN OBLEK

Celje št. 18

Din 240.—	obleke iz ševjota
Din 460.—	obleke iz meltona
Din 620.—	obleke iz kamgarna
Din 375.—	sportne obleke
Din 100.—	sportni jopiči
Din 170.—	veterne jope
Din 80.—, 100.—, 120.—	fantovske obleke

Zahtevajte cenik in vzorce, kateri se Vam pošljejo brezplačno. — Obleke po meri se izdelajo v 2 dneh.

UMIVAJTE **ZOBE** KAKOR UMIVATE **ROKE!****MILO ZA ZOBE**

JE EKONOMIČNO, KER TRAJA MNOGO DALJE KAKOR KATERA DRUGA ZOBNA PASTA

Polzkusite!

POIZKUSNA SKATLA

3-
DIN**„FITONIN“**

Razne uradne preizkušnje potrjujejo, da se z vsi sigurnostjo more uporabljati **»FITONIN«** — pri vseh poškodbah, narezah, opeklinah, krastah, lišajih, turih, črnih prisaditvah, ranah od rezanja, starih zapuščenih ranah na nogah, skrofuloznih ranah, odprtih ranah in hemoroidih.

Steklenica Din 20 — v lekarnah. — Po poštne povzetju 2 stekla Din 50 —

Poučno knjižico št. 15 pošlje brezplačno **»Fitonin«** dr. z. z. Zagreb 1-7.
Reg. pod Sp. br. 1261 od 28. VII. 1933.

Javna zahvala!

Občina mesta Radeče je bila zavarovana pri Vzajemni zavarovalnici v Ljubljani proti vlovu obč. blagajne. Dne 11. marca so vlovili navrtali blagajno in odnesli iz nje nad 15.000 Din, katere pa nam je Vzajemna zavarovalnica v celoti, z vsemi drugimi odškodninami izplačala, povrnila.

Za njeno kulantnost in hitro poslovanje se občina mesta Radeče tem potom najvljudneje zahvaljuje.

Občina mesta Radeče,
dne 5. aprila 1934.

Predsednik: Polanc Anton, s. r.

Čisto polt

dosežete v enem tednu ali dveh s pomočjo proslule biološke „kure lučenja“. Neopazno za okolico obnovite kožo in odstranite temneljeto za vedno priče, madeže, gušaste, rškaste, maščobnosvelo, ovencio kožo in znake staranja. Uspeh in neškodljivost zalamčena! Garnitura Din 120 —. Vank. mlo škodi polti. Vzemite za umivanje obraza mlo limonino emulzijo. Velika steklenica 50 Din. Za čiščenje in skrcenje por, odstranjenje šimke in osveženje polti ne nadkrijlivo je manolevo mlo „ASIAM“ Din 50 —. Originale **SCHÜDEN - SCHENKE** razposilja „Omnia“ oddelček 1/2, Zagreb, Omandulčeva 8/1. Poštne pri plačilu v naprej 6 Din, po povzetju 12 Din.

Kamnoseško in kiparsko podjetje

Kunovar Franjopokopališče Sv. Križ
pri Ljubljani Tel. 27-87Zaloga in izdelava modernih
spomenikov. Nizke cene!**Zahvala**

Za kulantno izplačilo cele posmrtnine po rajni materi se zavarovanju **»KARITAS«** iskreno zahvaljujem.

Študenti pri Mariboru, 3. IV. 1934.

Stefančič Franc I. r.

Lavližarjeve Šmarnice:

Marijina Božja pota v Evropi. Druga knjiga. 164 strani, vezano v celo platno 35 Din. Gotovo se še vsak ljubitelj šmarničnih pobožnosti prav dobro spominja prve knjige »Marijina Božja pota v Evropi«, saj je bilo po njej veliko povpraševanja še, ko je bila popolnoma razprodana. Za letošnji majnik je poklonil avtor drugi del te knjige Majniški kraljici. Zopet nas vodi na nena božja pota, in sicer opisuje 16 slovenskih in 15 v drugih deželah Evrope. Knjigo vsakomur prav toplo priporočamo, zlasti gg. duhovnikom, kot šmarnično berilo. Dobi in naroča se pri

H. Ničman, Ljubljana, Kopitarjeva ul. 2.

angleškega
in češkega
sukna!

BOGATA IZBIRA!

A. & E. SKABERNÉ
LJUBLJANA

Do preklica jemliemo v račun
zopet hranilne knjižice (tudi
prepise) prvovrstnih tukajšnjih
denarnih zavodov

Konrad Gologranc

mestni stavbenik v Celju
Mariborska cesta št. 30

prevzema in izvršuje vsakovrstne
privatne, javne in industrijske zgradbe
solidno in poceni. Sodnijsko
zapriseženi cenilec. Daje tehnične
nasvete in pojasnila.

**Ali ste že
poravnali naročnino?**

Zahvala

Ob prerani smrti najine ljubljene
matere

Uršule Grampovčan
roj. Steržinar

izrekava najiskrenejšo zahvalo: darovalcem cvetja, vsem, ki so se naju spomnili z izrazi sočutja in ki so naši blagopokojni materi posodili zadnjo pot. Posebno hvalo sva dolžna preč. duhovščini, tretjemu redu in zdravniku g. dr. Fr. Zupanu za njegovo požrtvovalno in izredno skrb ob boleznih.

Vsem Bog plačaj!

Vrhnik, Beograd, dne 7. aprila 1934.

Janko, sin; Anči, hči.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine sporoča tužno vest, da
je dne 6. aprila 1934 umrl v Zagrebu gospod

dr. Janko Brejc

bivši poverjenik za notranje posle v Narodni vladi
in prvi predsednik Deželne vlade za Slovenijo

Zasluznega pokojnika bosta obdržala narod in država v trajnem in hvaležnem
spominu!

Ludvik Ganghofer:

58

Samostanski lovec

»Poglej,« je šepnila dekla, »kdo je pa ta gospodična?«

»Je ne poznam,« je odgovorila Cenca, ko se je bila ozrla v nosilnico, »mora biti kaka tuja.«

Nosilnica je minila; Gitko je zajela kakor omotica, vse se je vrtele pred njo. Hišice ob cesti, solarna, ki so se ji bližali, šumeča Acha s svojim drevjem ob bregovih, Nunska gora, vse se je sukalo in nekam tonilo — in mahoma je videla pred sabo samo še na šir in dalj razpoloženo solnčno planino; pasoč se in zvoneč prehajajo krave sem in tja in v planšarski bajti poje dekljičji glas; tedaj zakrene iz gorskega gozda čez pašnike lovec, postoji pred bajto, prisloni okovanko k steni in buti z nakovanimi čevlji ob prag; petje utihne, lovec pa vpraša: »Planšarica, ali sem v vas?« Iz bajte se pa odzove smejoči se Cencin glas: »Smeš, smes, Hajmo, pridri kar noter!...«

Gospa prednica se je prestrašena zbudila iz svojih misli; kajti deklica ob njeni strani je s prodnim krikom strgala z glave bel avbo, šinila kvišku in se hotela pognati iz nosilnice.

»Toda otrok! Otroki!« je mirila prednica, objemaje z obema rokama Gitko. Pritekel je oboroženi hlapec — Gitka ga je strmo pogledala, potem je omahnila nazaj na blazine, zahtela in si pritiskala pesti na prsi, kakor da bi ji hotelo počiti srce.

Prihitelo je nekaj ljudi, toda hlapec so pognali mule in vedno hitreje, vedno dalje se je gugala nosilnica.

23.

Drugo jutro, na zgodaj že, je hodil gospod Henrik po vrtu gor in dol. Kaj je v teh kratkih solnčnih dneh vse zrastle in razcvetelo! Drevje in grmovje je ozelenelo in vsak vetre je bil poln sladkega vonja mladih cvetic.

Brat Severin je delal na prazni gredi. Da bi si olajšal pripogibanje, se je široko razkoračil in je pihal na vsa pljuča; na čelu so se mu svetile debele znojne kaplje.

»Dobro jutro, bratle! je pozdravil gospod Henrik.
»Dobro jutro, reverendissime!« Brat Severin se je zbral in se bolestno skremžil, pritiskaje si pest na hrbet.

»Danes gre spet težka s pripogibanjem, kajne? Sem že čul. Snodi je trajalo spet nekračansko dolgo v kletni izbici!«

»Nisem jaz kriv,« se je branil brat. »Toda valpta včeraj kar ni bilo mogoče spraviti domov!«

»Ali niso prišli ponj od doma?«

»Prišli že, gospod, pa se ni udal, samo neki pergament jim je dal za domov in je obsedel.«

»In ste mu morali delati družbo?«

Brat Severin je nabral obraz v spoštljivo gube.

»Oskrbnik je, gospod! Kdor ga ne spoštuje in časti, razžali samostan.«

»Seveda! Pa spet izgovor! Bom le moral to uslužnost malo zavreti! Toda, kaj pa počneš tu?«

Brat se je oddahnil, ko je videl, da je kočljivi pogovor končan. Jadrno je odgovoril: »Telog pulim spet ven.«

»Telog? Kako pa pride ta reč na vrt?«

»Menil sem, da bom mogel zasaditi gredo telogov in sem zato lani prinesel z Rdečine doli nekaj korenin, jih posadil in napravil vse, kar sem

sodil, da bo dobro zanje in koristno. A niti ena rastlina se ni prijala in ko sem jih zdaj spomladi pregledal, sem videl, da so vse korenine suhe. Le poglejte!« Segel je po izdrti korenini, jo pretrgal in pokazal prosto suho staničevje. »Niti kapljice soka več. Telog se pač ne da presajati. Hoče skalovja, viharjev in plazov! Dolinski zrak in predelana zemlja mu ne storita dobro. Pa naj dela človek, kar hoče — telog se ne da presaditi.« Vrgel je suhe korenine proč. »Škoda za rastline. Gori bi cvetele!«

Gospod Henrik je zamišljeno pokimal predse; njegove oči so šle po cesti, ki se je čez Schellenberg vilo po dolini proti Salzburgu. In je molče krenil dalje.

Ko je za čas pozneje stopil v svojo sobo, je začel iz pisarnice stari krog in ropot. Šel je za glasovi in prav, ko je odprl vrata, je gospod Schluttemann s točo bobnečih priimkov gonil nekega tlačana iz izbe. Ko je valpet opazil prošta, je prišel v zadrego.

»Ali tako pomaga razsodba?« je vprašal gospod Henrik.

Gospod Schluttemann je zajeljal nekaj besed in se popraskal za ušesi.

»Povedali so mi, da ste včeraj svoji ženi poslali razsodbo.«

»Tako sem res storil, reverendissime!« je malodušno pritrdil valpet.

»No? In kaj je rekla, ko ste prišli domov?«

»Nič.«

»In danes zjutraj?«

»Tudi nič! Toda...« nos gospoda Schluttemanna je zagorel, »toda razsodbo mi je zagnala v obraz in ne samo razsodbo! Kaj pravite, reverendis-

sime? Tako zaničevanje — postavle!«

Gospod Henrik je zatajil nasmeh. »To se mora strogo kaznovati! Prinesite mi razsodbo, pomorem ji do uspeha.«

V tih škodoželjnosti si je gospod Schluttemann mel roke, ko je prošt odšel iz sobe.

Uro kesneje je gospod Henrik zasedel konja, da bi odjedil k jezeru. Ko je šel mimo Eggerjeve vrtno meje, je zagledal Cenco pri čebelnjaku. Poklical jo je.

»Ti si domača hči?«

»Da, gospod.«

»Ali so oče doma?«

»Da, gospod.«

»Pa jih poklič, govoriti moram z njimi!«

Cenca je odšla. Egger se ni malo ustrašil, ko je prišlo dekle z vestjo. Brez kamižole je sedel za mizo in zajemal iz lonca svoj zajtrk. V hitrici je prevrnil lonec, naglo vlekel kamižolo nase. Že tekel in se zadel s komecem ob podboje. Hitel je okoli hiše, toda čim bliže je bil proštu, tem bolj počasi je hodil, bolj plašno gledal.

»Dobro jutro, Egger!«

Kmet je samo gibal z ustnicami in snel šepico.

»Cujem, da ti je obolela žena; kako ji gre?«

»Bo že, gospod, bo že!« je vzdihnil kmet in se pogladil z roko po laseh. »Padar meni, da bo v kakih osmih dneh že smela spet vstati.«

»Tako, tako? Mi je prav ljubo!« Gospod Henrik je pomirjaje trepljal po vratu konja, ki je nestrno grebel s kopiti. »Da, da, Egger, moraš biti res dobro zapisan pri ljubem Bogu. Vidiš, pošilja ti v hišo veselje in zdravje, tvojemu sosedu, ubogemu solarju, pa stisko in smrt.«

Eggerju so zadržale roke in noge.